

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 – Kommunedirektørens forslag

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand (1)	5
1.1	Innledning	5
1.2	Utgangspunkt og rammer for budsjettarbeidet	7
1.2.1	Gjeldende økonomiplan og vedtatt handlingsplan	7
1.2.2	Statsbudsjettet	7
1.2.3	Kort om kommunelovens regler knyttet til budsjett og økonomiplan	7
1.3	Hovedbilder	8
1.3.1	Utvikling i Tvedestrand	8
1.3.2	Hva skjer med handlingsrommet for kommunal sektor og for Tvedestrand?	8
1.3.3	Hvordan ser Tvedestrandsbildet ut i planperioden? - Sammendrag	10
1.4	Hovedstrategi	13
1.4.1	Målsetting og forutsetninger	13
1.4.2	Strategi	13
1.4.3	Satsingsområder og nedstyringer	13
1.4.4	Risikoelementer	16
1.4.5	Kommunesammenslåing?	17
1.4.6	Klima- og miljøutfordringene	18
1.5	Styringssystem og målekart	18
1.5.1	Målekart for kommunen	18
1.5.2	Handlingsregler og finansielle måltall	19
1.5.3	Organisering av arbeidet med økonomiplan og budsjett	20
1.6	Statsbudsjettet	21
1.6.1	Omtale av det økonomiske opplegget for kommunesektoren	21
1.7	Driftsbudsjettet	23
1.7.1	Hovedoversikt, bevilgningsoversikt drift	23
1.7.2	Hovedoversikt drift, netto fordeling til sektorer	28
1.7.3	Videreføring av dagens drift - konsekvensjustert budsjett	28
1.7.4	Driftstiltak sektorene	30
1.7.5	Samlede driftsinntekter og - utgifter	38
1.7.6	Årsverk	39
1.7.7	Likviditet	40
1.8	Investeringsbudsjettet	41
1.8.1	Samlet oversikt over investeringer med finansiering	41
1.8.2	Nærmere om de enkelte investeringsprosjektene	42
1.8.3	Utvikling av lånegjeld	55

2	Kommunedirektør, stab og IKT (200)	57
2.1	Driftsbudsjettet	57
2.1.1	Driftstiltak i sektorene	57
2.2	Sektorenes ansvarsområder	58
2.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	59
2.2.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	59
2.2.3	Målekart	60
2.2.4	Fokusområder	60
3	Samfunn og infrastruktur (210)	62
3.1	Driftsbudsjettet	62
3.1.1	Driftstiltak i sektorene	62
3.2	Sektorenes ansvarsområder	69
3.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	69
3.2.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	70
3.2.3	Målekart	73
3.2.4	Fokusområder	73
4	Læring og oppvekst (220)	74
4.1	Driftsbudsjettet	74
4.1.1	Driftstiltak i sektorene	74
4.2	Sektorenes ansvarsområder	77
4.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	78
4.2.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	79
4.2.3	Målekart	80
4.2.4	Fokusområder	81
5	Velferd, psykisk helse og habilitering (230)	82
5.1	Driftsbudsjettet	82
5.1.1	Driftstiltak i sektorene	82
5.2	Sektorenes ansvarsområder	85
5.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk	85
5.2.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	86
5.2.3	Målekart	89
5.2.4	Fokusområder	89
6	Helse, familie og rehabilitering (240)	90
6.1	Driftsbudsjettet	90
6.1.1	Driftstiltak i sektorene	90
6.2	Sektorenes ansvarsområder	92

6.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk.....	92
6.2.2	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene.....	93
6.2.3	Målekart.....	96
6.2.4	Fokusområder.....	96
7	Kirke og trossamfunn (270)	98
7.1	Driftsbudsjettet.....	98
7.1.1	Driftstiltak i sektorene.....	98
7.2	Sektorenes ansvarsområder	98
7.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk.....	98
8	Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik (280).....	99
8.1	Driftsbudsjettet.....	99
8.1.1	Driftstiltak i sektorene.....	99
8.2	Sektorenes ansvarsområder	100
8.2.1	Nøkkeltall - økonomi og årsverk.....	100
9	Vedlegg.....	104
9.1	Avgifter, gebyrer og betalingssatser	104
9.2	Gebyrer RTA.....	105
9.3	Budsjettnotat selvkost	107

1 Tvedestrand (1)

1.1 Innledning

Kommunedirektøren legger med dette frem forslag til økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022.

Handlingsplan 2022-2025 ble behandlet i egen sak, sak 54/21, i kommunestyrets møte 21.09.2021. Handlingsplanen viser hovedmålsetting, hovedstrategi og hovedsatsingsområdene som kommunestyret har lagt til grunn for de neste fire årene.

Årsbudsjettet for 2022 er et bindende dokument hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen er ikke bindende på samme måte som årsbudsjettet. Orientering om betalingssetter, oversikter m.m. følger som vedlegg i dokumentet.

Kommunedirektøren skal etter kommuneloven sørge for at politiske saker er forsvarlig utredet. Kommunedirektøren har likevel etter lovverket ikke plikt til å legge fram budsjett og økonomiplan i balanse. Kommunens delegasjonsreglement sier at saker som framlegges til behandling i folkevalgte organer, skal være utredet av kommunedirektøren. I kommunens økonomireglement sies det at «Kommunedirektøren utarbeider et balansert forslag til økonomiplan og årsbudsjett til formannskapet». Deretter er det etter kommuneloven formannskapet som er gitt myndigheten til å avgjøre den endelige budsjettinnstillingen til kommunestyret. Formannskapet avgir sin innstilling 30.11.2021, denne legges ut til offentlig ettersyn før kommunestyret har sluttbehandling i møte 14.12.2021.

Utgangspunktet for kommunedirektørens budsjett- og økonomiplanarbeid er statsbudsjettet for 2022 inkl. tilleggsproposisjonen, gjeldende økonomiplan, se K-sak 105/20, og vedtatt Handlingsplan 2022-2025, se K-sak 54/21. Handlingsplanen gir en instruks til kommunedirektøren på oppfølging av det såkalte «utviklingsalternativet». Kommunedirektøren må samtidig påpeke konsekvensene av og risikoen ved denne satsingen.

I de siste årene har den administrative budsjettprosessen blitt vanskeligere og vanskeligere for hvert år, dette primært pga. stadig strammere økonomiske rammer. Dette har toppet seg i år, og for å si det fellelig og enkelt, økonomien er stadig vanskeligere og vanskeligere å få ihop! I tillegg har en hatt redusert ledelseskapasitet til budsjettprosessen pga. sykdom og dødsfall.

Kommunedirektøren opplever det som lite lystelig å presentere årets forslag til budsjett og økonomiplan. Budsjettoppdraget er særdeles stramt og krevende og innebærer en rekke kutt og omstillingstiltak. Dette er nødvendig for å kunne ha rom for å betjene en økende gjeldsbyrde knyttet til kommunens store investeringer, for å kunne drifte de nye boligene for personer med redusert funksjonsevne og for å håndtere stadig nye utfordringer knyttet til nye ressurskrevende brukere og ulike andre utgiftsdrivende forhold.

Usikkerheten og risikoen knyttet til budsjettoppdraget er svært høy. Kommunens stadig økende gjeldsgrad binder handlingsrom for lang tid framover, og fondsreservene er små og kan snart være brukt opp. Faren for underskudd i 2021 og i planperioden er påtakelig og da er også muligheten for igjen å komme på Robek-listen klart tilstede.

Kommunedirektøren ser det dessverre ikke som usannsynlig at det kan bli behov for å igangsette ytterligere nedstyringsprosesser allerede i løpet av budsjettåret 2022.

Det er også en stor administrativ utfordring i det å klare å gjennomføre/ha kapasitet til å gjennomføre alle tiltakene, samtidig som ordinær drift og allerede vedtatte utviklings-

/utbyggingsplaner skal følges opp. Det er slitsomt og demotiverende over tid med stadig nye større «kuttrunder», denne situasjonen kombinert med slitasje etter covid-19 håndteringen og i den senere tid redusert ledelseskapasitet, gjør det administrative apparatet ekstra sårbart framover.

En fattig trøst er det at vi ikke er alene om en vanskelig økonomisk situasjonen. Mange norske kommuner ser nå ut til å ha større økonomiske utfordringer enn tidligere, eller som landets nye kommunalminister Bjørn Arild Gram uttrykker det; det er indikasjoner på at det strammer seg til for mange kommuner.

Tilslutt er det likevel viktig å minne hverandre om at kommunen i 2022 og resten av økonomiplanperioden skal yte tjenester for store beløp, og grunnfjellet i de kommunale tjenestene vil bli opprettholdt. Vi har gjennom mange år med stram økonomi likevel klart å produsere mye gode kommunale tjenester.

Det er også på sin plass å påpeke det som har skjedd av positiv utvikling i Tvedestrand i den senere tid, og som legger grunnlag for konkurransekraft og framtidig vekst. I tillegg vil en evt. etablering av Morrows batterifabrikk i Arendal om få år kunne gi svært gode ringvirkninger for næring og sysselsetting i Tvedestrand.

Kommunedirektøren vil med dette takke alle som har lagt ned en stor innsats for å komme i mål i en krevende budsjettprosess, ikke minst gjelder dette avdelingsledere og i særdeleshet kommunens ledergruppe som i år har tatt et ekstra stort ansvar og eierskap til prosessen og ytt ekstra stor innsats. Nå overrekkes «stafettpinnen» til kommunens politikere som får en stadig mer krevende oppgave med stort ansvar.

Kommunedirektøren har også som vane å påpeke tilslutt i alle budsjettpresentasjoner at vi lever i et av verdens beste land! **Norge** er kåret til verdens **beste land å bo** i 16 år på rad av FNs utviklingsprogram (basert på FNs levekårsindeks). Dette setter våre utfordringer og bekymringer i et større perspektiv.

Tvedestrand 12. november 2021

Jarle Bjørn Hanken

Kommunedirektør

1.2 Utgangspunkt og rammer for budsjettarbeidet

1.2.1 Gjeldende økonomiplan og vedtatt handlingsplan

Et vesentlig utgangspunktet for kommunedirektørens budsjett- og økonomiplanarbeid er gjeldende økonomiplan, se K-sak 105/20 og vedtatt Handlingsplan for 2022-2025, se K-sak 54/21.

Økonomiplanen viderefører det såkalte «Utviklingsalternativet» som siden 2015 har vært kommunens hovedstrategi for å nå kommunens hovedmålsettinger.

I K-sak 54/21 «Handlingsplan 2022-2025 – Endelig utkast», opprettholdt kommunestyret «Utviklingsalternativet» med den framdrift som er forutsatt i gjeldende økonomiplan.

I vedtaket står det bl.a. følgende: «Vedtatt handlingsplan for 2022-2025 legges til grunn for kommunedirektørens arbeid med årsbudsjett for 2022 og økonomiplan for 2022-2025.»

1.2.2 Statsbudsjettet

Statsbudsjettet gir vesentlige rammer for kommunens budsjettarbeid. Skattenivå, statlige rammeoverføringer, øremerkede tilskudd og andre rammevilkår for kommunesektoren avklares i statsbudsjettet. Et ekstra usikkerhetsmoment knyttet til statsbudsjettet for 2022 har vært regjeringsskiftet. Regjeringen Solberg la fram sitt forslag til statsbudsjett 12. oktober, mens regjeringen Støre la fram en tilleggsproposisjon med sine forslag til endringer 08. november. Som mindretalls-regjering er Støre-regjeringen avhengig av forhandlinger i Stortinget videre utover høsten. Dette innebærer at det pr. nå ikke er avklart hva den nye mindretallsregjeringen vil få gjennomslag for. Stortinget vil ikke være ferdig med å behandle statsbudsjettet før de aller siste dagene før jul. En vil dermed ikke nødvendigvis ha full viten om de endelige statlige rammer når formannskapet og kommunestyret har sin behandling av budsjett og økonomiplan.

Kommunedirektøren har på «overtid» i budsjettprosessen innarbeidet de endringene som tilleggsproposisjonen innebærer (basert på KS sin oppdaterte prognosemodell). Det har dog vært lite tid til full kvalitetssikring. Nærmere informasjon om statsbudsjettet gis i kapittel 6.

1.2.3 Kort om kommunelovens regler knyttet til budsjett og økonomiplan

Det er kommunestyret som selv vedtar budsjett og økonomiplan før årsskiftet hvert år. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunens planer skal følges opp. Økonomiplanen og budsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og vise utviklingen i den kommunale økonomien inkl. gjeldsutviklingen. Både budsjett og økonomiplan skal deles i en driftsdel og en investeringsdel, settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underliggende organer. Økonomiplanen er ikke bindende.

Den nye kommuneloven sier også at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Dette markerer lovens ideal og kommunestyrenes ansvar for langsiktig forvaltning, men det gir ingen fasit på hva som er god langsiktig forvaltning. Det er med andre ord rom for politisk skjønn. Det vises ellers til kapittel 1.5.2 om handlingsregler.

1.3 Hovedbilder

1.3.1 Utvikling i Tvedestrand

I løpet av de siste årene har det skjedd mye positiv utvikling i Tvedestrand, noe som kan indikere at kommunen er i startgropen for en positiv transformasjon. Ny E18, «Genistreken», nye næringsarealer med en rekke etableringer, ny videregående skole og idrettspark, ny barnehage og skole under arbeid og mye ny infrastruktur er stikkord i denne sammenhengen. Det som har skjedd/skjer/skal skje i Tvedestrand legger grunnlag for konkurransekraft og framtidig vekst. Det gir flere arbeidsplasser lokalt og det gir tilgang til større arbeidsmarkeder og knytter oss nærmere den såkalte Agderbyen hvor landsdelens vekstkraft ligger. Våre innbyggere får gleden av nye moderne bygg og anlegg med de muligheter for aktiviteter som dette gir.

Utviklingen vi nå ser og den utviklingen som kan komme er ikke noe som har kommet av seg selv. Store statlige, fylkeskommunale og kommunale satsinger og investeringer ligger til grunn. Uten kommunestyrets såkalte «utviklingsalternativ» med bl.a. innføring av eiendomsskatt, hadde det som har skjedd av kommunale satsinger ikke vært mulig å gjennomføre. Men, «utviklingsalternativet» har også sin tydelige pris i form av store langsiktige gjeldsforpliktelser, risikoeksponering og behov for kommunale innsparinger og omstillinger. Dette bildet trer nå tydeligere og tydeligere fram.

1.3.2 Hva skjer med handlingsrommet for kommunal sektor og for Tvedestrand?

I henhold til KS må mange kommuner og fylkeskommuner belage seg på et trangt økonomisk handlingsrom framover. Økte kostnader pga. endret demografi, nye reformer (delvis underfinansierte), økt gjeldsbyrde og ettervirkninger av pandemien er noen forklaringer. I den siste perspektivmeldingen fra staten vises det til at det vil være behov for effektivisering, omstilling, innovasjon og streng prioritering i offentlig sektor dersom et høyt offentlig finansiert velferdsnivå skal opprettholdes og det skal være rom for forbedringer.

Kommunedirektøren registrerer at høstens budsjett- og økonomiplanarbeid i mange kommuner synes å være vanskeligere enn i de senere årene.

Tvedestrand kommunes økonomi har i moderne tid aldri vært særlig romslig, men utfordringsbildene en nå ser har blitt tiltakende krevende i de siste årene. Et vesentlig spørsmål blir da; hva er det som skjer, hvorfor blir det slik? Nedenfor er det, ikke uttømmende, satt opp noen sentrale forklaringer. Noen av disse gjelder for mange kommuner, noen mer spesifikt for Tvedestrand kommune:

- Demografiendringer: Den generelle utviklingen i landet er færre barn, flere eldre og flere personer med nedsatt funksjonsevne. Dette er en utvikling som vi ser tydelig også Tvedestrand. I et framtidsperspektiv må en legge til grunn at det blir flere eldre og at etterspørsel av omsorgstjenester vil kunne øke. Demografiendringene gir behov for omprioriteringer i kommunene.
- Vekst i frie inntekter (som spises opp): Kommunesektorens inntektsvekst spises delvis opp av reformer som ikke er fullfinansierte, av nye oppgaver, høyere krav og forventninger fra innbyggerne og i den senere tid en stadig høyere lønns- og prisvekst. Et eksempel at de frie inntekter kan ha bindinger ved seg er innføring av det nye systemet med tilskudd pr. grunnskole fra 2022.

- **Levekårsutfordringer:** Tvedestrand har i langt tid, i likhet med flere andre kommuner på Agder, hatt betydelige levekårsutfordringer. Disse utfordringene har vist seg å vedvare over tid. Tydelige indikatorer for Tvedestrands del er f.eks. innbyggere på sosialhjelp, barnefattigdom, uføregrad, arbeidsledighet, sysselsettingsgrad, lavt utdanningsnivå, psykiske lidelser. Våre levekårsproblemstillinger gir kommunen et høyere «utgiftsbilde» på flere områder enn i sammenlignbare kommuner rundt om i landet. Levekårsutfordringer har i mange år vært med å gi kommunen begrenset økonomisk handlingsrom, og det er ikke realistisk at dette bildet vil bli endret vesentlig med det første. Vi har de innbyggerne vi har, og med de utfordringene de har. Men, vi må fortsatt arbeide målrettet, langsiktig og tverrsektorielt mot å bedre levekårene for våre innbyggere. Bedre levekår gir bedre livskvalitet for den enkelte innbygger.
- **Bosetting av mennesker med varig redusert og nedsatt funksjonsevne:** Flere unge med redusert funksjonsevne bosettes i egen bolig fra nyttår. Dette innebærer en betydelig utgiftsvekst fra 2022 på kr. 7 mill. pr år, noe som også er en del høyere enn de foreløpige estimatene som økonomiplan 2021-2024 var basert på. På det tidspunktet var det ikke gjort individuelle kartlegginger.
- **Ressurskrevende tjenester:** Kommunen får flere ressurskrevende brukere, bl.a. grunnet utskriving fra spesialisthelsetjeneste. Det sistnevnte forholdet har vært omtalt i de siste års økonomiplaner, men uten noe tall- og tidfesting da tidspunkt og behovsomfang har vært uklart. Dette er nå avklart og iverksettes fullt ut fra 2022. Søknader om ytterligere ressurskrevende tjenester er under søknadsbehandling/avklaring, midler til dette må evt. etterbevilges når alt er avklart.
I tillegg har vi stadig brukere som i perioder er svært ressurskrevende men som ikke kommer inn under den statlige ordningen med tilskudd, f.eks. så gjelder ikke denne ordningen personer over 67 år.
- **Barnehager er fylt opp igjen:** Mens en ved utarbeidelsen av 2021-budsjettet sparte midler pga. færre barn i barnehagene har antallet nå gått opp igjen og bemanningen må igjen økes noe.
- **Endrede statlige rammevilkår:** Maksimumssatsen for eiendomsskatt på bolig og fritidseiendommer på 4 promille som ble innført fra 2021 (mot 5 promille i 2020) medførte bortfall av ca. 6 mill. i årlige inntekter for kommunen i forhold til 2020 og hva økonomiplan 2020-2023 var basert på. Den nye regjeringen uttaler i Hurdalsplattformen at maksimumssatsen skal videreføres på dagens nivå, dette indikerer at dagens system/nivå vil være gjeldende i økonomiplanperioden.
- **Lavt utbytte i 2022:** Tvedestrand kommune har i alle år tatt utbytte fra vårt eierskap i Agder Energi inn i finansieringen av kommunal drift. På det meste har det årlige utbyttet vært på nærmere 9 mill. kroner og på det laveste 3,4 mill. kroner (2021). Også 2022 blir det et lavt utbytte (litt bedre enn i 2021), mens det senere i perioden kan bli (solid) vekst.
- **Gjeldsutvikling/renteutvikling:** Gjeldsnivået i norske kommuner vokser stadig. Også i Tvedestrand øker gjelden som kjent markert, og den vil fortsette å øke betraktelig i første halvdel av den kommende økonomiplanperioden som følge av det svært høye investeringsnivået. Dette betyr vesentlig økte årlige utgifter til renter og avdrag. I tillegg

forventes det gradvis økning i rentenivået i de nærmeste årene, kfr. Norges Banks prognose for rentebanen i årene framover.

Men, det er tilslutt i denne sammenhengen verdt å minne om at kommunesektoren likevel har mer stabile rammevilkår enn hva vi ser for ulike deler av næringslivet, ikke minst har dette blitt synlig knyttet til pandemien.

1.3.3 Hvordan ser Tvedestrandsbildet ut i planperioden? - Sammendrag

Hva slags bilder er det da som avtegner seg i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan? Hvordan ser det ut, hvilke investeringer og hvilke pluss/minus-tiltak foreslås?

Den administrative budsjett- og økonomiplanprosessen i Tvedestrand kommune har denne høsten pga. stramme rammer vært minst like krevende som i de siste årene. I tillegg til det utfordrende økonomiske bildet har en pga. sykdom og dødsfall hatt mindre kapasitet på ledersiden inn mot prosessen.

Opplegget for budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 er særdeles stramt, krevende, risikofyllt og med lite handlingsrom. Ikke minst er dette et resultat av kommunens store investeringer og av stadig flere brukere som har krav på tjenester.

For å få saldert budsjett- og økonomiplanopplegget innebærer dette en rekke tiltak gjennom perioden, hvor flere vil oppfattes som negative og innebærer endring av tilbud og også noe nedbemanning på ulike felt. Det kan bli behov for oppsigelser selv om en håper det vil være mulig å finne interne løsninger, slik at dette kan unngås.

En svært stor utfordring ligger i det å klare å ha kapasitet til å gjennomføre alle tiltakene samtidig som ordinær drift og allerede vedtatte utviklings-/utbyggingsplaner skal følges opp.

Usikkerhetene og risikoene i dette budsjett- og økonomiplanopplegget er dessverre svært mange og noen til dels relativt store. Den samlede risikoeksponeringen vurderes til å være betydelig og kanskje enda større en noen gang.

Nedenfor er det listet opp en del av det sentrale innholdet i budsjett- og økonomiplanopplegget (ikke uttømmende):

- Investeringsopplegget i planperioden er ambisiøst og tar utgangspunkt i gjeldende økonomiplan og kommunestyrets «bestilling», jfr. vedtatt Handlingsplan for 2022-2025. Dette innebærer i korte trekk ferdigstilling av ny barnehage på Bronsbu innen høsten 2022, ny felles barneskole fra høsten 2023 (største investeringsprosjekt som kommunen har gjennomført) og en god del infrastrukturtiltak. Samlede investeringer i perioden er på brutto 335 mill. kroner hvorav 53 mill. kroner gjelder vann og avløpsprosjekter (selvkostområde). Mesteparten av investeringene (87,5 %) skal skje i de to første årene i økonomiplanen, deretter har kommunen svært begrenset evne til investeringer og de foreslåtte investeringer avspeiler dette.
- For nærmere detaljer om investeringsopplegget vises det til kapittel 1.8, Investeringer. Dette store investeringsbudsjettet krever betydelig administrativ og teknisk oppfølging, for å kunne bli gjennomført på en god og økonomisk forsvarlig måte. Kommunedirektøren vil gjøre oppmerksom på at dette ikke «gjør seg selv», det krever ressurser og kompetanse.
- Eiendomsskatten foreslås uendret i hele planperioden, dvs. på makssatsen 4 promille. Kommunedirektøren har sett litt på hva innføring av eiendomsskatt på næringsvirksomhet kan gi av økte inntekter. Anslaget er på ca. 4 mill. kroner i året, mens utgiftene til taksering trolig beløpe seg til 1,5 -2,0 mill. kroner. Kommunedirektøren foreslår ikke å innføre

eiendomsskatt på næringseiendom, ikke minst vil dette være et dårlig signal knyttet til kommunens omfattende arbeid med å få etablert nye virksomheter i Grenstølområdet.

- Veksten i kommunens frie inntekter i 2022 er basert på Støre-regjeringens tilleggsproposisjon av 08.november. Et helt nytt grep fra regjeringen er å innføre et tilskudd på 0,5 mill. kr. pr. grunnskole og at dette gis som en del av kommunens frie inntekter. Når Tvedestrand kommune senere i perioden legger ned fire barneskoler og etablerer en ny vil dette føre til reduserte overføringer med anslagsvis 1,5 mill. kroner. Om dette slår inn i overføringene fra 2023 eller 2024 vites ikke. Økonomiplanopplegget er basert på at dette skjer fra 2024.

- Det foreslås å bruke nærmere 6,3 million kroner av disposisjonsfond i perioden 2022-2023 for å saldere økonomiplanopplegget. I 2025 legges det opp til nesten 1,6 mill. i avsetninger.

- Det ordinære utbyttet fra Agder Energi som skal utbetales til kommunene i 2022 (basert på resultatet i 2020) er kjent og budsjettet er basert på dette. Et åpent spørsmål er om konsernets salg av sin 67 % eierandel av det svenske el-entreprenørselskapet Crafter i 2020 også kan gi noe økt utbytte i 2022. Dette vil styre og eiere i så fall ta stilling til våren 2022.

Det som også er kjent er at selskapet så langt i 2021 har et særdeles godt resultat (1 milliard etter skatt pr. tredje kvartal 2021 mot 489 mill. kr. i hele 2020). Det er dermed grunnlag for å budsjettere med et betydelig utbytte i 2023. For de to siste årene i økonomiplanperioden er det selvsagt mer usikkerhet, men det er lagt inn et utbyttelnivå som er høyere enn hva en har hatt i de siste årene. Ikke minst er dette basert på selskapets utvikling/forventet høyere strømpriser.

- Det må gjennomføres betydelig med små og store innsparings- og endringstiltak i driften i perioden. Flere av disse tiltakene vil få personal- og sysselsettingsmessige konsekvenser, det største tiltaket i så måte er etableringen av en ny felles barneskole. I tillegg til tiltak som var identifisert i gjeldende økonomiplan 2021-2024 har det kommet til en del nye tiltak og det er noe endringer av tiltak som var skissert. Eksempelvis har en tatt ut tiltaket som innebar privatisering av kommunale veier, og avvikling av boligstiftelsen er skjøvet ut i tid og redusert på innsparingspotensialet. Det er pr. nå ikke noe signal på når et forslag til lovendring knyttet til avvikling av kommunale boligstiftelser faktisk kommer.

Mange av innsparingstiltakene vil kreve mye arbeid, forhandlinger og/eller dialog med tillitsvalgte mv. før de kan realiseres. Kommunedirektøren har som målsetting at reduksjoner i bemanningen skal skje gjennom naturlig avgang, ved turnover eller ved omplussinger. Men, kommunedirektøren kan ikke garantere at det ikke blir aktuelt med oppsigelser. For oversikt over alle foreslåtte tiltak vises det egen liste senere i budsjettkdokumentet (jf. liste i kap 1.7.4 og omtaler i sektorkapitlene).

- Samtidig som en del årsverk vil forsvinne pga. strukturelle endringer, spesielt innen skoleområdet fra 2023, vil det også måtte opprettes nye årsverk innen andre områder, særlig innenfor tjenester til personer med nedsatt funksjonsevne og til ressurskrevende brukere.

- Kommunale avgifter: I 2022 økes renovasjonsavgiften øke med kr. 150,- eks. mva. mens avgift for vann og avløp står uendret. Feieavgiften reduseres litt. I perioden 2023-2025 vil vannavgiften gradvis øke fra kr. 3 800,- til kr. 4 100,-, mens avløpsavgiften gradvis vil øke til kr. 5 500,- (eks. mva.). Ulike betalingssatser er justert noe for lønns- og prisvekst. Egenandel for trygghetsalarm økes.
- De stramme budsjettoppleggene innebærer at «strikken strekkes langt» med tanke på inntektsanslag, og utgiftsanslagene er satt stramt. Sektorene er heller ikke kompensert for prisvekst. Det er ikke rom for mye uforutsette hendelser, eller endring i rammevilkår. Risikoelementene er i budsjettopplegget er mange og til dels relativt store.
- Det er ikke satt av midler til koronatiltak i 2021, utgifter til evt. kostnader må da dekkes innen de gitte rammer eller ved statlige ekstratilskudd. Så langt har regjeringen Støre ikke budsjettet med ekstra koronamidler til kommunene i 2022, men kommunedirektøren tror at dette vil presse seg fram hvis dagens smittesituasjon fortsetter/øker over tid. Innføring av nasjonale tiltak kan også tale for kompensasjon til kommunene.
- Kommunens investeringer i perioden er i stor grad lånefinansiert, og lånegjelden på investeringslån vil i perioden øke med netto 98,8 mill. kroner. Lånegjelden til investeringer vil i slutten av 2025 ligge på om lag 753 mill. kroner, noe som er svært høyt. Dette gir klare bindinger for kommunens handlefrihet i flere ti-år framover, og stor gjeld øker også kommunens risikoeksponering ved eventuelt økt rentenivå.
- Netto driftsresultatene korrigert for bundne fond er negative i 2022 (-0,9%) og 2023 (-0,2%), i 2024 (0%), mens det er så vidt på positiv side i 2025 (+ 0,3%). De finansielle måltallene (handlingsregler) er satt opp i tråd med de parameterne som er ligger i vedtatt Handlingsplan for 2022-2025. Måltallene er dessverre i rød sone hele planperioden, dette er en forverring fra de måltallene som var vist i sist vedtatt handlingsplan. Tallene er prognoser og beheftet med usikkerhet.

1.4 Hovedstrategi

Det vises til vedtatt Handlingsplan for 2022-2025 for mer detaljerte beskrivelser av målsetninger, strategier og satsningsområder, som er lagt til grunn for budsjett- og økonomiplanarbeidet.

1.4.1 Målsetting og forutsetninger

Kommunens primære oppdrag er å gi dagens og fremtidige innbyggere kommunale tjenester med god kvalitet gjennom effektiv ressursutnyttelse, og å legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft.

Hovedmålsettingen for kommunen er, jfr. vedtatt kommuneplans samfunnsdel for 2018-2030 og vedtatt handlingsplan for 2022-2025:

- Være en attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Gode levekår

I tillegg til å gjennomføre et omfattende investeringsprogram, må kommunen gjennomføre store strukturelle endringer og gjøre en rekke små og store kutt- og effektiviseringstiltak for å tilpasse driften av kommunen til de gjeldende økonomiske rammene.

1.4.2 Strategi

I tråd med de klare politiske føringene, jfr. sist vedtatte økonomiplan og vedtatt handlingsplan, er det lagt til grunn utviklingsalternativet med høyt investeringsnivå i halve planperioden.

Utviklingsalternativet legger stor vekst på investeringer og satsninger innenfor følgende tre hovedområder:

- Barn og unge
- Infrastruktur og næringsutvikling
- Idrett, folkehelse og kultur

1.4.3 Satsingsområder og nedstyringer

Kommunens satsingsområder er nedfelt i vedtatt Handlingsplan for 2022-2025 pkt. 3.3 som er gjengitt nedenfor:

- «Fortsette med gjennomføringen av utviklings- og omstillingsprosjektet av den kommunale organisasjonen og tjenesteproduksjonen i tråd med vedtatte planer. Sterkt fokus på mest mulig effektiv drift av kommunens tjenester med fokus på innovasjon og utvikling i planperioden.
- Delta i Østre Agder-samarbeidet om prosjektet «En bærekraftig helse- og omsorgstjeneste – felles analysegrunnlag og erfaringsdeling», som bygger på prinsippet om en helhetlig innsatstrapp som viser graden av inngripen i innbyggernes liv. Det er fokus på å kartlegge hvilke trinn som mangler, hvilke trinn som bør styrkes og hvilke trinn som bør reduseres. Følgende innsatstrapp legges foreløpig til grunn for videreutvikling av kommunenes tjenester innfor helse- og omsorgsektoren:

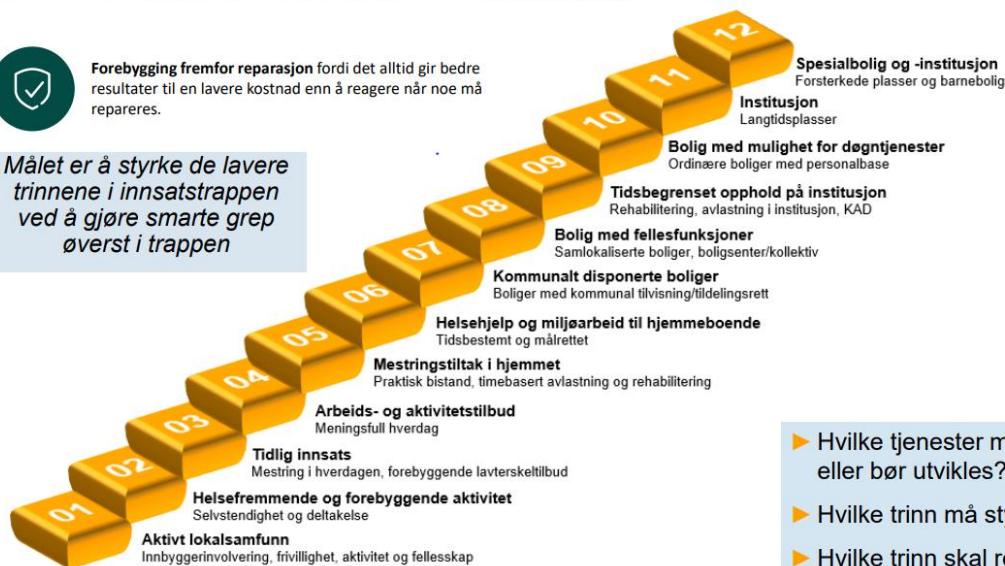
«Innsatstrappen» - viser grad av inngripen i innbyggernes liv

Status innsatstrappen i Østre Agder 2021 – under arbeid

Forebygging fremfor reparasjon fordi det alltid gir bedre resultater til en lavere kostnad enn å reagere når noe må repareres.

Målet er å styrke de lavere trinnene i innsatstrappen ved å gjøre smarte grep øverst i trappen

- ▶ Hvilke tjenester mangler eller bør utvikles?
- ▶ Hvilke trinn må styrkes
- ▶ Hvilke trinn skal reduseres?

Utvikling av en regional "helhetlig innsatstrapp" i Østre Agder 2021

22

- Utrede i planperioden fremtidig behov for helse-, omsorgs- og sosialtjenester med utgangspunkt i demografiutviklingen og «Leve hele livet», samt aktiv bruk av velferdsteknologi.
- Gjennomføre bygging av ny og fremtidsrettet barnehage i sentrum ved Bronsbu som er ferdig innen 01.08.2022 for seks avdelinger. Dette som erstatning for tre barnehager i sentrum (Skriverstua, Villa utsikten og Bøklia) og noe utvidet volum. Utvikle felles kultur og struktur for den nye barnehagen og oppnå nødvendig økonomisk gevinst, samt et bedre barnehage tilbud.
- Gjennomføre bygging av ny og fremtidsrettet barneskole i sentrum med infrastruktur ved Lyngmyr som er ferdig innen 01.08.2023 for 525 elever. Dette blir en ny felles barneskole for hele kommunen, som medfører nedleggelse av de fire barneskolene (Tvedestrand, Holt, Songe og Dypvåg) og endring av skolestruktur. Utvikle felles kultur og struktur for den nye barneskolen og oppnå nødvendig økonomisk gevinst, samt et bedre barneskoetilbud.
- Gjennomføre bygging av 8 boliger for personer med nedsatt funksjonsevne samlokalisert i sentrum ved Lyngmyr som er ferdig innen høsten 2021, og etablere et felles tjenestetilbud med 24/7 døgntjeneste i boligene fra 01.01.2022.
- Infrastrukturinvesteringer i vann-, avløp, vei og parkering i forbindelse med de andre store investeringene, samt øke volumet på investeringer innenfor VA-rehabilitering og ny VA-infrastruktur for nye boligfelt m.m.
- Utvikle et «konsept» for salg av de gamle barnehagebyggene i sentrum inkl. Middelskolen i planperioden, som en del av byutviklingen.
- Utvikle et «konsept» for salg av de gamle skolebygningene i planperioden, som en del av by- og distriktsutviklingen.
- Vurdere ny barnehage for Holt-området i løpet av planperioden, hvor det m.a. vurderes bruk av Holt gamle barneskole som nytt barnehagebygg. Dette skjer gjennom m.a. revisjon av barnehageplanen.
- Videreutvikle bruken av den gamle videregående skole ved Lyngmyr i planperioden i tråd

med vedtatt plan, men med størst vekt på kommunale behov.

- Salg av næringsområder ved A 67 Tvedestrand næringspark og fortsette å ha et sterkt fokus på næringsutvikling gjennom å gjennomføre de tiltakene som er nedfelt i strategisk næringsplan for kommunen.
- Utvikling av lokal og/eller regional strategi for å kunne få best mulig bosettings- og næringsutviklingseffekt av en batterifabrikk-etablering i Arendal.
- Videreutvikle mulighetsstudiet for Tjennaområdet (Byløft 2) i planperioden som en del av byutviklingen.
- Avslutte arbeidet med revisjon av arealplanen for hele kommunen som inkluderer kommunedelplan for kystsonen, samt reguleringsplan for Lyngør, innen 2021-2022.
- Gjennomføre vedtatt planstrategi med særlig vekt på utvikle en ny lokal strategi for klima og miljø.
- Starte opp arbeide med planlegging for utvikling av havneområdet i byen i planperioden i nært samarbeid med Tvedestrand Vekst AS i slutten av planperioden.
- Gjennomføre et mulighetsstudie om å styrke distriktene i kommunen i planperioden.
- Sterkt fokus på utviklingsprosjekter primært i privat regi i hele kommunen (eventuelt gjennom utbyggingsavtaler).
- Avslutte reparasjon av tak og tårn på Holt kirke i planperioden.
- Andre prosjekter med særlig vekt på rehabilitering og vedlikehold.»

Når det gjelder nedstyringer vises det til den samlede tiltakslisten i pkt. 1.7.4 nedenfor. Tiltaksliste med utfyllende kommentarer for hver sektor er vist under de respektive sektorkapitlene.

Som økonomiplanen viser blir kommunens økonomi gradvis strammere og enda mer krevende å håndtere. Usikkerheten og risikoen knyttet til budsjettopplegget er svært høy. Kommunens stadig økende gjeldsgrad binder handlingsrom for lang tid framover, og fondsreservene er små og kan snart være brukt opp. Faren for underskudd i 2021 og i planperioden er påtakelig og da er også muligheten for igjen å komme på Robek-listen klart tilstede. Økonomien kan bli enda vanskeligere/anstrengt i årene framover enn det økonomiplanen viser. Dette utfordrer kommunens langsiktige bærekraft ytterligere. Kommunedirektøren ser det ikke som usannsynlig at det kan bli behov for å igangsette ytterligere nedstyringsprosesser allerede i løpet av budsjettåret 2022.

Et stort «pengedryss» fra en ny regjering/nytt storting i perioden er neppe realistisk.

Kommunalminister Bjørn Arild Gram har allerede uttalt at kommunene ikke kan regne med vekst i rammene på nivå med 2022 i de påfølgende årene (nettmøte 09.11.2021 mellom KS, norske kommuner og kommunalministeren).

I en slik situasjon er det viktig med god dialog mellom administrasjonen og det politiske nivå for å identifisere strategier for å bedre kommunens økonomi både på kort og lang sikt. Slik kommunedirektøren ser det er det grunnlag for å stille spørsmål om dagens politiske budsjettprosess er et godt nok verktøy for å få dette til. Kommunedirektøren vil oppfordre kommunestyret til å vurdere om det kan gjøres endringer. Et forsøk i så måte kan være at formannskapet tidligere (fra vinteren av) og mer omfattende arbeider med strategier for kommende budsjettår. Administrasjonen trenger ikke minst politiske signaler for å identifisere områder som kan nedstyres, slik den nåværende prosessen fungerer blir det for lite fokus på og tid til konkrete signaler i denne sammenhengen.

Et annet spørsmål er om kommunen bør benytte seg av ekstern hjelp for å «snu alle stener». Blikk og kompetanse utenfra kan være nyttig. Sist kommunen benyttet seg av dette i større målestokk var i omstillingene som ble gjort i 2006/2007. Det må i så fall settes av midler til innkjøp av slike tjenester. Det er budsjettert med litt utgifter til omstillinger i 2023/24, men ikke minst er dette tiltenkt

prosessen rundt etablering av en felles barneskole.

1.4.4 Risikoelementer

Alle budsjett- og økonomiplaner er basert på mange forutsetninger og elementer som er mer eller mindre sikre. Dette fordi de omhandler en framtid som er usikker og delvis ukjent. Hvor usikker framtiden kan være, og hvor raskt den kan endres, har hele verden fått erfare knyttet til Covid-19-epidemien.

Forslaget til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 har i seg svært mange usikkerhetsmomenter, og den samlede risikoeksponeringen vurderes til å være betydelig. Nedenfor er det listet opp noen risikoelement som det er viktig å være klar over, men listen er ikke uttømmende:

- **Skatteinngang og rammeoverføringer:** Forutsetninger, f.eks. knyttet til demografi, skattevekst og inntektssystemet, kan endre seg. At dette stadig kan bli endret, viser mange års erfaringer og Støre-regjeringens forslag om å knytte inntektstilskudd pr. skole til rammeoverføringene er et eksempel i så måte. Et eget element i rammeoverføringene er den såkalte «distriktsindeksen» som viser hvor store distriktsutfordringer den enkelte kommune har. Dagens system gir Tvedestrand kommune rundt 5 mill. kroner i årlige overføring. Det er laget et forslag til nytt system hvor Tvedestrand kommune kan miste hele eller deler av disse midlene. Om eller når dette nye systemet innføres kan bli avklart når et inntektssystemutvalg legger fram sin gjennomgang av hele inntektssystemet i 2022. Om Støre-regjeringen evt. ønsker å «skrote» et slik forslag er ikke kjent. Det Hurdalsplattformen sier om inntektssystemet er at det «skal brukes til å utjevne forskjeller mellom kommunene, og inntektssystemet til kommunene skal sikre at forholdet mellom inntekter og faktiske oppgaver samsvarer bedre».
- **Utbytte Agder Energi:** Endelig nivå på resultat i 2021 og ikke minst hvordan utbyttet etter 2023 vil utvikle seg kan en ikke si noe sikkert om.
- **Renteutvikling:** Stiger rentenivået i perioden utover forutsetningene som nå er lagt inn, gir dette ytterligere økte renteutgifter. Etter hvert som gjelden stiger, øker også risikoeksponeringen i betydelig grad. Rentebindinger avgrenser risikoeksponeringen noe på kortere sikt.
- **Lønns- og pensjonskostnader:** Hvordan tariffoppgjørene i perioden vil bli kan vi selvsagt ikke forutsi, eksempelvis kan den økte prisveksten en nå ser påvirke lønnsutviklingen i samfunnet. Prognosene for pensjonsutgiftene har gått noe ned fra 2022 i forhold til tidligere år. Dette lavere nivået er lagt til grunn i økonomiplanperioden.
- **Presset kommunal drift:** Når økonomien er så vanskelig som det vi opplever kan inntektsforutsetningene bli strukket lenger enn ønskelig, og forutsetninger knyttet til utgiftene kan være for optimistiske eller marginale til å takle selv mindre uforutsette hendelser.
- **Omstillings- og effektiviseringstiltak:** Det skal gjøres betydelig med omstillings- og effektiviseringstiltak i perioden. Her ligger det et stort risikoelement. Det er usikkerhet knyttet til kapasitet til å arbeide med tiltakene, hvor raskt tiltak kan gjennomføres og om en klarer å få full effekt av alle tiltakene. Ett tiltak fra 2024 forutsetter også at departementets forslag til lovendring faktisk blir vedtatt av Stortinget i perioden (forslag om mulighet for å oppløse kommunale boligstiftelser).
- **Barnehage- og skolebarn:** Antall barn i barnehager og skoler kan variere noe, f.eks. grunnet inn- og utflyttinger, utvikling i antall gjesteelever i skolene og antall gjestebarn i våre barnehager. Antall barn fra Tvedestrand som søker/får plass i private barnehager i

nabokommuner er ett element som vanskelig kan forutsies.

- **Vekst i tjenestebehov:** Perioden vil gi vesentlig økte driftsutgifter til tjenester for unge med redusert funksjonsevne. Hvordan etterspørsel etter/behov for andre typer omsorgstjenester og tjenester innen psykisk helse og rus vil kunne endres er også beheftet med vesentlig usikkerhet. Utvikling i f.eks. antall ressurskrevende brukere/tjenesteomfanget for disse brukerne, eller barn med rett til spesialundervisning kan heller ikke forutsies. Den såkalte barneverns-/oppvekstreformen som iverksettes fra 2022 gir større usikkerhet knyttet til kostnadsutviklingen for vårt felles interkommunale barnevern. Generelt oppleves det nå et større press mot flere av de kommunale tjenestene.
- **Sosialhjelpsutbetalinger:** Sosialhjelpsutbetalingene har hatt en positiv utvikling i den senere tid. Budsjettanslaget for 2022 og i økonomiplanen er basert på fortsatt nedgang, noe som er beheftet med usikkerhet.
- **Eksterne tilsyn og pålegg:** Kommunen har hvert år flere tilsyn knyttet til ulike deler av tjenestetilbudene og til kommunens bygg og anlegg. I den grad tilsyn fører til avvik og pålegg kan dette også gi økte drifts- og/eller investeringsutgifter.
- **Covid-19-epidemien:** Store lokale smitteutbrudd kan gi betydelige merutgifter knyttet til håndteringen av dette, økt sykefravær osv. Det er ikke budsjettet med egne kommunale midler til direkte koronarelaterte utgifter/sviktende inntekter i 2022 eller senere i perioden, dvs. at slike utfordringer må dekkes innen den ordinære driften eller ved økte statlige overføringer.
- **Uforutsette hendelser og andre forhold:** Budsjettet har ikke reserver til å takle uforutsette hendelser som større ulykker, ekstra store snøfall, flom eller andre klimatiske utfordringer som vi ser ut til å oppleve mer og mer av.
- **Underskudd:** Eventuelle underskudd i 2021 og i planperioden vil påvirke økonomien i negativ retning. Faren for underskudd vurderes til å være høy. Større underskudd som evt. må dekkes av planlagt disponerte fondsmidler vil føre til underbalanse i økonomiplanen.

1.4.5 Kommunesammenslåing?

Kommunedirektøren har i de senere års økonomiplaner ment at Tvedestrand kommune i perioden bør være åpen for dialog med våre nabokommuner om mulige kommunesammenslåinger. Sist vedtatte handlingsplan skisserer også åpenhet til å vurdere innspill fra andre kommuner om dette spørsmålet.

Kommunedirektøren tror slett ikke alle problemer løses ved kommunesammenslåing, men mener at kommunenes evne til å gi innbyggerne gode nok tjenester i dag og framover er viktigere enn hvor kommunegrensene går og kommunehuset/rådhuset ligger. Kommunesammenslåing kan etter kommunedirektørens oppfatning være et virkemiddel for å møte framtiden, men det forutsetter en klar vilje og evne til å ta ut effektiviseringsgevinster.

Samtidig kan en konstatere at ingen kommuner i vår region har tatt noe initiativ til å vurdere sammenslåinger i de siste årene, ei heller har det fra statlig hold blitt igangsatt nye prosesser med sikte på å initiere reell videreføring av kommunereformarbeidet. Det er ingen signaler på at den nye regjeringen ønsker å sette i gang nye reformprosesser utover det å åpne for reversering av tvangssammenslåtte kommuner. Slik kommunedirektøren ser det er det grunn til å tro at diskusjonen om kommunesammenslåinger vil «ligge brakk» i årene framover med mindre det er kommuner selv som tar initiativ. Vedvarende større økonomiske problemer kan være det enkeltmomentet som i størst grad «trigger» nye ønsker om sammenslåing.

Med utgangspunkt i inndelingslova kan enhver kommune når som helst søke statlige myndigheter om å få satt i gang utredning om sammenslåing eller deling av kommuner.

1.4.6 Klima- og miljøutfordringene

Klima- og miljøutfordringene vil selvsagt påvirke kommunene i årene framover. Kommunesektoren er en viktig aktør i klima- og miljøarbeidet gjennom sine ulike roller, f.eks. som planmyndighet og ikke minst som tjenesteyter/produsent på mange felt. Kommunen må regne med å ha økt fokus på sentrale områder som mer klimavennlig transport, energistyring/energisparing, gjenvinning, miljøvennlige bygg og anlegg, helhetlig klimaplanlegging og klimatilpasning. Eksempler fra Tvedestrand er bygging av Tvedestrand videregående skole/Tvedestrand idrettspark som plussus, satsing på energistyring via SD-anlegg i kommunale bygg, rehabilitering av VA-anlegg, tiltak mot flom i sentrum. Et viktig utgangspunkt er å ha fokus på hvordan våre eksisterende ressurser benyttes på en best mulig klimavennlig måte. En kan heller ikke se bort ifra at en på noen områder vil måtte regne med økte kostnader for å redusere kommunens klima- og miljøavtrykk.

1.5 Styringssystem og målekart

1.5.1 Målekart for kommunen

Balansert målstyring forutsetter at det utarbeides et målekart for organisasjonen.

Tvedestrand kommune har i flere år hatt felles målekart for hele kommunen i tillegg til målekart for hver sektor.

Sektorene har også utarbeidet egne nøkkeltall i tillegg til målekartet.

Målekart for Tvedestrand kommune 2022:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	
	Sykefravær, korttid	1,8 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	

Intensjonen er å gjennomføre medarbeiderundersøkelser hvert tredje år. Etter planen skulle det vært gjennomført undersøkelse i 2021, men denne er forskjøvet til 2022.

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse, KS-modellen 10-faktor, i 2018. Resultat samlet på de 10 områdene var en medarbeidertilfredshet på 4,2 i en skala fra 1-5, hvor 5 er best. Samlet for de andre kommunene som bruker denne modellen var resultatet 4,2.

Svarprosenten var 55 % i 2018, noe som er en nedgang fra 2016 (66 %). Det er en målsetning i 2022 å få opp svarprosenten til over 60 %.

Ambisjonsnivået for samlet sykefravær for hele kommunen er 8,0 %, dvs. likt til 2021. Dette med bakgrunn i blant koronasituasjonen som er usikkert også for 2022. Korttidsfraværet er ambisjonsnivået opprettholdt på 1,8 %. Samlet sykefravær i 2020 var på 8,5 % og korttidsfraværet på 1,8 %, mot et samlet sykefravær i 2019 på 7,8 %.

Pr. 3. kvartal 2021 ligger samlet sykefravær på 8,7 % og korttidsfraværet på 1,7 %. Det vil fortsatt være et sterkt fokus på sykefraværsoppfølging og tilrettelegging i 2022 for å få stabilisert og redusert fraværet.

1.5.2 Handlingsregler og finansielle måltall

Ifølge den nye kommuneloven § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på.

Kommunestyret har i handlingsplan for 2022-2025 vedtatt følgende finansielle måltall, alle i kroner:

- Netto driftsresultat i kroner korrigert for bundne driftsfond
- Disposisjonsfond
- Netto lånegjeld (investeringslån)
- Netto finansutgifter

Følgende gradering av ovennevnte finansielle måltall er vedtatt og lagt til grunn i vedtatt handlingsplan:

Finansielle måltall	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat korrigert for budne driftsfond	< 2 mill. kr	2 - 8 mill. kr	> 8 mill. kr
Disposisjonsfond	< 10 mill. kr	10-25 mill. kr	> 25 mill. kr
Netto lånegjeld	> 600 mill. kr	450-600 mill. kr	< 450mill. kr
Netto finansutgifter	> 35 mill. kr	25-35 mill. kr	< 25 mill. kr

Målsettingen i vedtatt handlingsplan er at kommunens finansielle nøkkeltall skal ligge slik i slutten av planperioden:

- Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i «gul sone».
- Disposisjonsfond i «gul sone».
- Netto lånegjeld i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».
- Netto finansutgifter i «rød sone», som innen 2030 skulle ligge i «gul sone».

Med utgangspunkt i sist vedtatt budsjett og økonomiplan, gir det følgende resultat på finansielle nøkkeltall, jf. handlingsplan 2022-2025:

Tekst - Alle tall i 1 000 kroner	B-2020	B-2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024
Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	-366	3 550	4 010	-510	-4 500
Disposisjonsfond	14 777	11 227	7 217	7 727	12 227
Lånegjeld (investeringslån)	597 347	653 947	743 978	770 947	745 879
Netto finansutgifter	27 213	32 596	34 031	37 846	41 393

Netto driftsresultat korrigert for bundne fond, i tabellen over: Tall med minus foran er positive tall.

Oppdaterte tall med regnskapstall for 2020 og ny budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 gir følgende resultat:

Tekst - Alle tall i mill. kroner	B-2021	R- 2020	B-2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Netto driftsresultatet korrigert for bundne fond	3,55	-3,4	5,04	1,26	-0,16	-1,16
Disposisjonsfond pr. 31.12.	11,23	17,4	7,09	5,82	5,98	7,55
Lånegjeld pr. 31.12 (investeringslån)	653,95	597,4	771,2	810,3	787,7	752,9
Netto finansutgifter	32,60	27,6	36,0	38,0	45,6	45,9

Til tabellen over: Tall er i mill. kroner. Netto driftsresultat korrigert for bundne fond: Tall med minus foran er positive tall.

Måltallene ligger i rød sone i hele økonomiplanperioden, men mot slutten av perioden ser en at flere av tallene går i positiv retning.

1.5.3 Organisering av arbeidet med økonomiplan og budsjett

Hovedtrekkene i prosessen har vært følgende:

- Budsjettprosessen startet med 1. gangs behandling av Handlingsplanen for 2022-2025 i kommunestyrets møte 22.06.2021. Kommunestyrets flertall la ut en handlingsplan på høring. Handlingsplanen ble vedtatt av kommunestyret 21.09.2021.
- Utvidet formannskap gjennomførte budsjettseminar 07.09.2021, hvor det bl.a. var fokus på oppdaterte rammevilkår og hovedutfordringer for budsjett og utfordringer for de ulike sektorene. Det ble tilrettelagt for jobbing med ulike problemstillinger i tverrpolitiske grupper. Det var innspill både fra formannskapetets medlemmer og fra hovedtillitsvalgte.
- Statsbudsjettet for 2022 ble fremlagt 12.10.2021 og tilleggsproposisjonen ble lagt frem 8.11.2021.
- Kommunedirektøren og ledergruppen har gjennom høsten arbeidet med budsjett- og økonomiplanen basert på de gitte forutsetninger fra statlig hold og kommunestyret. Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud har også deltatt på to arbeidsmøter sammen med kommunedirektørens ledergruppe. I tillegg har kirkevergen deltatt på et arbeidsmøte.
- Kommunedirektørens utkast til økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 offentliggjøres 16.11.2021.
- Arbeidsmiljøutvalget avgir en uttalelse til forslag til økonomiplan og budsjett 24.11.2021.
- Formannskapet har drøftingsmøte 24.11.2021 som er viet til budsjett og økonomiplan. Dette er et arbeidsmøte, hvor ikke noe formelt skal vedtas.
- Formannskapet avgir sitt endelig forslag til økonomiplan og budsjett i møte 30.11.2021. Administrasjons- og likestillingsutvalget avgir uttalelse til formannskapet samme dag.
- Formannskapetets forslag til økonomiplan og budsjett legges ut på offentlig høring i 14 dager fra den 30.11.2021.
- Kommunestyret behandler og vedtar økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 på møte 14.12.2021.

1.6 Statsbudsjettet

1.6.1 Omtale av det økonomiske opplegget for kommunesektoren

Tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet foreslår 2,5 mrd. utover regjeringen Solberg vekst på 2 mrd. kroner. Foreslått totalt vekst i frie inntekter blir dermed 4,5 mrd. kroner. Dette tilsvarer en realvekst i frie inntekter på 1,0 prosent. Veksten er på ordinær måte regnet fra inntektsnivået i 2021 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2021, korrigert for midlertidige bevilgninger og oppgaveendringer.

Veksten i frie inntekter på 2,5 mrd. kroner er foreslått fordelt med 2 mrd. kroner til kommunene og 0,5 mrd. til fylkeskommunene. Økningen foreslås gitt i sin helhet som innbyggertilskudd, fordelt etter samlet kostnadsnøkkel.

Av den samlede veksten i frie inntekter på 4,5 mrd. kroner, vil 3,6 mrd. kroner gå til kommunene og 0,9 mrd. kroner gå til fylkeskommunene. 100 mill. kroner av veksten i frie inntekter som ble foreslått er begrunnet med å legge til rette for flere pedagoger i barnehagene. Hurdalsplattformen sier at det er et mål å styrke pedagogandelen, og denne satsingen vil støtte opp om dette. Ved fastsettelsen av veksten i frie inntekter mener regjeringen å ha tatt hensyn til kommunenes kostnader til økt grunnbemanning og flere pedagoger i barnehagene de siste årene.

Tilleggsnummer til statsbudsjett 2022, oppsummert, tall i mill. kroner for Tvedestrand kommune i parentes:

- Økt rammetilskudd 2 mrd. kroner fordelt etter kostnadsnøkkel i utgiftsutjevningen (2,4 mill. kr)
- Redusert makspris i barnehage (0,279)
- Redusert pensjonspåslag private barnehager (-0,149)
- Ekstra naturfagtime innføres ikke (-0,115)
- rh immunisering, overføring av oppgave fra spesialisthelsetjenesten (0)
- Redusert rammetilskudd som følge av økt skatteanslag (-2,851)
- Rammetilskudd per grunnskole (3,0)
- Redusert innbyggertilskudd som følge av nytt tilskudd per grunnskole (-1,416)

Tilskudd per grunnskole

Som en oppfølging av Hurdalsplattformen foreslår regjeringen at det innføres et nytt tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole. Regjeringen vil med dette støtte opp om tjenestene nær folk. Tilskuddet gis med en særskilt fordeling basert på tall for skoleåret 2021/2022, og finansieres innenfor innbyggertilskuddet til kommunene.

Barnevernsreformen

Det er avdekket enkelte feil i grunnlagsdataene som lå til grunn for den særskilte fordelingen av kompensasjonen til kommunene for ansvarsovertaking i barnevernet i Prop. 1 S (2021–2022). Dette skyldes i hovedsak at utgifter i en del interkommunale samarbeid i noen tilfeller har blitt henført vertskommunen for samarbeidet og ikke omsorgskommunen. Dette vil bli rettet opp og en korrigert særskilt fordeling av halve kompensasjonen til kommunene vil bli lagt til grunn for utbetalinger av rammetilskudd i 2022. Regjeringen vil forlenge overgangsperioden for kompensasjon for ansvarsovertaking i barnevernet med ett år, slik at halvparten av kompensasjonen for barnevernsreformen gis en særskilt fordeling t.o.m. 2024.

Redusert maksimalpris i barnehagen

Regjeringen har som mål å redusere maksimalprisen i barnehagen til prisnivået fra barnehageforliket. Formålet er å øke deltakelsen i barnehagen. Lavere makspris vil gi mange familier med barn bedre økonomi og gjøre barnehagen mer tilgjengelig. Regjeringen foreslår derfor at maksimalprisen i barnehage fastsettes til 3 050 kroner fra 1. august 2022. Det legges til grunn at forslaget vil føre til noe lavere etterspørsel etter kontantstøtte.

Nedjustert pensjonspåslag til private barnehager

I Hurdalsplattformen går det frem at regjeringen vil stramme inn regelverket for private barnehager for å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift. Private barnehager har lavere utgifter til pensjon enn de blir kompensert for gjennom offentlige tilskudd. Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager til 10 pst. av lønnsutgiftene i kommunale barnehager med virkning fra 1. januar 2022. Justeringen påvirker ikke pensjonen til de ansatte i private barnehager, men innebærer at pensjonstilskuddet samsvarer bedre med de faktiske pensjonsutgiftene private barnehager har. Det opprettes en treårig overgangsordning for enkeltstående barnehager, slik at barnehager med mindre økonomisk handlingsrom får noe bedre tid til å tilpasse seg inntektsbortfallet. Overgangsordningen innebærer at enkeltstående barnehager mottar et pensjonspåslag på 12 pst. i 2022, 11 pst. i 2023 og 10 pst. i 2024.

Endringer i skatte- og avgiftsopplegget

Som følge av forslag til endringer i skatte- og avgiftsopplegget forventes kommunene å få økte inntekter i 2022 med 2 517 mill. kroner som følge av økt skatt på alminnelig inntekt og formue. Dette motsvares av en tilsvarende reduksjon i rammetilskuddet.

Maksimalskattørene

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det i statsbudsjettet fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommuner og fylkeskommuner. Skattørene er prosentsatsene for skatten på alminnelig inntekt som går til kommunene og fylkene. Kommunene kan velge å sette skattesatsene lavere enn maksimalsatsene. Beregningen av skatteandelen tar utgangspunkt i at alle kommuner og fylkeskommuner benytter seg av maksimalsats for skattøren, slik at de selv bærer kostnadene av en eventuell lavere sats. I Kommuneproposisjonen 2022 ble det signalisert at skattørene for 2022 skal fastsettes ut fra et mål om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene, i tråd med praksis siden 2011. Den kommunale skattøren for personlige skattytere foreslås redusert fra 12,15 pst. i 2021 til 10,95 pst. i 2022.

Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre om lag 40 pst. av kommunenes samlede inntekter i 2022. Nedjusteringen av skatteøren skyldes at den anslåtte skatteveksten er god, noe som må sees i sammenheng med den sterke bedringen av norsk økonomi som nå finner sted etter pandemien. Reduksjonen i de kommunale skattørene foreslås motsvart av en økning i skattesatsen på fellesskatt for personlige skattytere, dvs. statens andel, fra 7,15 pst. i 2021 til 8,65 pst. i 2022. Samlet vil skatt på alminnelig inntekt fortsatt utgjøre 22 pst. Kommunesektorens inntekter fra skatt på inntekt og formue anslås å utgjøre 226,9 mrd. kroner i 2022. Det er en liten nedgang fra 2021 der disse inntektene nå anslås å utgjøre 227,2 mrd. kroner.

1.7 Driftsbudsjettet

1.7.1 Hovedoversikt, bevilgningsoversikt drift

Økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet fra og med budsjett- og regnskapsåret 2021 skal inneholde nye oversikter, jf. budsjett- og regnskapsforskriften av 7. juni 2019 §§ 5-1 og 5-2 og §§ 5-4 til 5-6.

Nedenfor følger skjema bevilgningsoversikt drift, jf. kommunelov og ny forskrift § 5-4. Etter denne forskriften skal regnskap fra 2020 også medtas i tabellen.

Bud 2022-25 - Bevilgningsoversikt drift A

	Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1	Tvedestrand						
	Rammetilskudd	-218 219	-210 384	-218 975	-218 975	-217 475	-217 475
	Inntekts- og formuesskatt	-157 539	-169 140	-174 056	-174 056	-174 056	-174 056
	Eiendomsskatt	-30 763	-26 700	-28 400	-28 400	-28 400	-28 400
	Andre generelle driftsinntekter	-9 977	-7 960	-7 890	-8 455	-8 845	-9 195
	SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-416 498	-414 184	-429 321	-429 886	-428 776	-429 126
	Sum bevilgninger drift, netto	379 093	387 356	402 555	395 599	384 109	382 578
	Avskrivinger	30 147	29 909	29 909	29 909	29 909	29 909
	SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	409 240	417 265	432 464	425 508	414 018	412 487
	BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-7 258	3 081	3 143	-4 378	-14 758	-16 639
	Renteinntekter	-3 247	-2 150	-2 680	-3 210	-3 250	-3 380
	Utbytter	-6 463	-3 364	-3 564	-8 464	-5 864	-5 864
	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
	Renteutgifter	12 028	11 110	13 801	17 701	20 301	20 301
	Avdrag på lån	25 290	27 000	28 400	32 000	34 400	34 800
	NETTO FINANSUTGIFTER	27 609	32 596	35 957	38 027	45 587	45 857
	Motpost avskrivinger	-30 147	-29 909	-29 909	-29 909	-29 909	-29 909
	NETTO DRIFTSRESULTAT	-9 796	5 768	9 191	3 740	920	-691
	Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
	Overføring til investering	336	0	0	0	0	0
	Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	6 426	-2 200	-4 151	-2 477	-1 080	-880

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 813	-3 568	-5 040	-1 263	160	1 571
Dekning av tidligere års merforbruk	5 847	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	9 796	-5 768	-9 191	-3 740	-920	691
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Tall i hele 1000 kroner.

KOMMENTARER TIL SENTRALE POSTER I BEVILGNINGSOVERSIKTEN

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er -9,191 mill., -3,740 mill., -0,920 mill. og 0,691 mill. kroner for årene 2022-2025. Det betyr netto negativt driftsresultat i perioden på -1,6 prosent, -0,7 prosent, -0,2 prosent og 0,1 prosent. Netto driftsresultat måles mot brutto driftsinntekter som vises i tabell i kapittel 1.7.5.

Statlig anbefalt nivå på netto driftsresultat er 1,75 prosent, dvs. noe som ligger langt over kommunens tall.

Korrigert for netto avsetning til bundne fond vil netto driftsresultat bli følgende for perioden 2022-2025: -5 mill. kroner (-0,9 prosent), - 1,26 mill. kroner (-0,2 prosent), 0,16 mill. kroner (0 prosent) og 1,6 mill. kroner (0,3 prosent). Det vil si negative tall for årene 2022 og 2023, deretter null for 2024 og et lite positivt resultat for 2025. Kommunens handlingsregel er "netto driftsresultat korrigert for bundne fond". Måltallet for "større handlingsrom" er netto driftsresultat høyere enn 8 mill. kroner og gir grønt lys. Moderat handlingsrom ligger i gult område og er mellom 2 og 8 mill. kroner og lite handlingsrom ligger under 2 mill. kroner og ligger i rød sone. En ligger i rød sone i hele økonomiplanperioden, men nærmer seg gult ved slutten av perioden. Det vises til kap. 1.5.2 for oversikt over finansielle måltall.

Skatt og rammetilskudd

Beregningene av skatt og rammetilskudd er gjort med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022, inkl. tilleggsproposisjonen. Kommunenes Sentralforbund har utarbeidet en prognosemodell, som er benyttet ved den interne fordelingen kommunene imellom. I modellen er det innarbeidet folketall pr. 1.7.2021 som grunnlag for den faste delen (utgiftsutjevning og innbyggertilskudd) av rammetilskuddet. Inntektsutjevningen skal benytte folketall pr. 1.1.2022, som først er kjent i februar 2022. Det er derfor usikkerhet både til inntektsutjevningen og skatteinntektene.

Tvedestrand har de siste årene hatt en svakere utvikling i folketallet enn landet totalt. Det medfører at kommunen får en mindre andel av de samlede overføringene og skatteinntektene. Hvis dette fortsetter kan kommunens inntekter bli lavere enn angitt i tabellen over.

I tilleggsproposisjonen er det lagt til grunn en skattevekst på 1,3 prosent. Økningen er målt ut fra

anslag på regnskap 2021, angitt i statsbudsjettet for 2022. For 2021 er det forutsatt en skattevekst for kommunene på 11,6 prosent fra 2020.

I tallet for rammetilskudd ovenfor er inntektsutjevningen inkludert. Inntektsutjevningen økte med tilleggsproposisjonen for Tvedestrand kommune og skatteanslaget ble redusert.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt ble innført i 2017. I sist vedtatt økonomiplan var det vedtatt at eiendomsskatten skulle være 4 promille fra 2021 i tråd med makssats vedtatt av Stortinget.

Fritak for eiendomsskatt for boliger som er nyere enn to år foreslås opprettholdt. Dette er finansiert av forventet økning i formuesverdien på boliger fastsatt av skatteetaten.

Det foreslås å beholde eiendomsskattesats på 4 promille for Tvedestrand kommune fra 2022 og framover for alle årene i økonomiplanperioden.

Andre generelle driftsinntekter

Staten har ulike ordninger med rentekompensasjon og investeringskompensasjon, der en mottar tilskudd for investeringer. Ordningene med rentekompensasjon følger Husbankens flytende rente. Kommunedirektøren har lagt til grunn at denne blir 0,8 prosent i hele økonomiplanperioden.

Kommunene mottar integreringstilskudd de fem første årene ved bosetting av flyktninger. Personer som får familiegjengeforening med en som fikk opphold på humanitært grunnlag, utløser tilskudd i tre år. I inntektsberegningene har en lagt inn det som er kjent til og med 2021, samt 10 nye hvert år fra 2022. Det er lagt inn forutsetninger om at halvparten av disse er voksne. Kommunen har nettopp i vært i kontakt med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (Imdi), og har fått en foreløpig anmodning om å bosette 13 flyktninger i 2022 og fremover.

Sum bevilgninger drift, netto

Denne linjen viser summen av alle bevilgninger som er gitt i skjema 1B, dvs. summen av rammene til alle sektorene/ansvarsområdene i kommunen (se kapitlet under).

Renteinntekter og utbytte

Ved beregning av renteinntekter på bankinnskudd har en lagt til grunn en gjennomsnittlig bankbeholdning på 90 mill. kroner for 2022 og 2023 og deretter 80 mill. kroner for 2024 og 2025. Beløpet er usikkert, og vil avhenge blant annet av fremdriften i investeringsprosjektene og tidspunkt for låneopptak. Gjennomsnittlig rentesats er satt til hhv. 1,7 prosent, 2,2 prosent, 2,4 prosent og 2,4 prosent i økonomiplanperioden. En har fulgt budsjettrentene til Kommunalbanken.

Andre renteinntekter gjelder i hovedsak renteinntekter fra de som betaler fakturaer fra kommunen for sent.

Utbyttepolitikken for utbytte fra Agder Energi ble revidert i 2018. Utbyttet beregnes med 70 prosent av et beregnet overskudd fra 2 år tidligere. Deretter regnes Tvedestrand's andel på 1,06 prosent. Utbytte for 2020-resultatet blir om lag 3,6 mill. kroner, med overskudd på 489 mill. kroner fra 2020. Variasjonen kan komme ved endringer i overskuddene fra Agder Energi de enkelte år. Overskuddet for Agder Energi for 2021 ligger an til å bli betydelig forbedret, med et overskudd pr. 3. kvartal på om lag 1 mrd. kroner. Det er lagt inn en samlet forventning om utbytte for Tvedestrand kommune for perioden med 8,5 mill. kroner for 2023 og 5,9 mill. kroner for 2024 og 2025.

Renteinntekter fra formidlingslån er beregnet med utgangspunkt i anslag på flytende rente i Husbanken (se over), kjente låneopptak til og med 2021, samt nye lån på 25 mill. kroner for 2022 og deretter 20 mill. kroner for hvert år 2023-2025.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

Det er vanskelig å estimere hvordan rentenivået vil utvikle seg de nærmeste årene, men nivået høsten 2021 er fortsatt lavt. I planperioden er det forutsatt et rentenivå på 1,7 prosent i 2022, 2,2 prosent i 2023 og 2,4 prosent i 2024 og 2025. Dette gjelder på lån med flytende rente. På fastrentelånene har en brukt avtalt rentesats. Rentesatsene er fastsatt med utgangspunkt i dagens rentenivå, samt budsjetterter fra Kommunalbanken.

Ved nye låneopptak har en forutsatt 1/2 års belastning første året. Det er lagt opp til store investeringer i begynnelsen av perioden og en kan se for seg at lånene tas opp i to bolker, ett tidlig på året og ett sent på høsten.

Renteutgifter på formidlingslån er budsjettert 0,3 mill. kroner høyere enn renteinntekter fra formidlingslånene. Årsakene til denne differansen er i hovedsak ulik nedbetalingstid på utlån og innlån, samt at kommunen gjennom årene har hatt tap på formidlingslån. Det medfører at kommunen selv må dekke deler av renter og avdrag knyttet til lånene i Husbanken. Videre pleier låneopptakene i Husbanken være tidlig i året, mens utlånene skjer løpende. Midler som ikke er disponert står på kommunens konto og genererer renteinntekter.

Byggelånsrenter for de største prosjektene er budsjettert for ny barnehage på Bronsbu og ny barneskole i sentrum. Til sammen er det beregnet til 2,2 mill. kroner i denne økonomiplanperioden. Disse interne byggelånsrentene kan føres i investeringsregnskapet og reduserer dermed renteutgiftene i driften.

Avdrag på lån (egne investeringslån)

Regnskapsforskriftene har bestemmelser om hvor mye kommunene minimum må betale i avdrag de enkelte år. Beregninger for minimumsavdrag for 2022 gir et anslag på 28,4 mill. kroner.

Det er ikke gjort tilsvarende beregninger for senere år, da det er svært omfattende og vil måtte bygge på mange usikre forutsetninger. I utgangspunktet har kommunedirektøren derfor valgt å videreføre minimumsavdraget for 2022.

En har forutsatt 40 års nedbetalingstid for lån tatt opp i 2022 og 30 års nedbetalingstid for lån opptatt i 2023-2025. Det er videre forutsatt at disse låneopptakene ikke belaster driften i opptaksåret. For 2023-2025 er beregnede avdrag på nye låneopptak tatt med i budsjettert avdragsbeløp.

Overføring til investeringsbudsjettet

Kommunedirektøren tilrår ikke driftsfinansiering av investeringer i planperioden.

Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond

Netto avsetninger gjelder overskudd og underskudd innen VA-sektoren (vann, avløp og feiing) og selvkostfelt innen saksbehandleroppgaver innen byggesak, plan og oppmåling.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke

anledning til å tjene penger på tjenestene.

I følge selvkostbestemmelsene skal kalkulatoriske renter på investeringer beregnes med utgangspunkt i fem års SWAP-rente eller 3-årig statsobligasjonsrente, tillagt 0,5 prosentenh. I tråd med dette er kalkylerenten anslått til 2,25 prosent, 2,44 prosent, 2,57 prosent og 2,67 prosent for årene 2022-2025. Det er som nevnt stor usikkerhet til rentenivået. Avvik fra det forutsatte nivået gir relativt store utslag i selvkostregnskapene for vann og avløp.

Kommunedirektøren foreslår vann- og avløpsgebyr for årene 2022 er uendret med 3 800 kroner eks. mva. for en normalhusstand. Fra 2023 og framover økes gebyrene til 4 100 kroner for vann i 2025 og 5 500 kroner for avløp i 2025.

Feiegebyrene reduseres fra 320 kroner til 280 kroner pr pipeløp fra 2022.

Bakgrunnen for endring av gebyrene er beregninger i selvkostmodellene for vann, avløp og feiing. Alle utgifter og inntekter for vann, avløp og feiing er medtatt i samsvar med selvkostforskriften. Selvkostforskriften sier videre at en ikke kan samle opp bundne fond i mer enn 5 år. Det vises til vedlegg bakerst i dokumentet om kommunale gebyrer inn vann, avløp og feiing.

I tillegg til ovennevnte selvkostfelt er det er fem selvkostområder innen planarbeid, byggesak (inkl. seksjonering og utslipp og kontroll) samt kart og oppmåling. Her gjelder også forskriftsbestemte regler. Kommunen har eget gebyrregulativ for disse tjenestene. Gebyrene skal følge selvkostberegningene. En vil i løpet av 2022 ta en gjennomgang av dette regulativet i tråd med selvkostregelverket. Prisene for disse selvkostområdene vil ikke økes som tidligere vedtatt.

Budsjetterte avsetninger og bruk av bundne fond er som følger:

BUNDNE FOND, i kroner	2022	2023	2024	2025
Byggesak, 301, avsetning til fond	400 000	400 000	400 000	400 000
Feiervesen, bruk av fond	- 33 000	- 52 000	- 51 000	- 38 000
Distribusjon av vann, bruk av fond		- 174 000	- 531 000	- 1 154 000
Distribusjon av vann, avsetning til fond	71 000			
Avløpsnett, bruk av fond	- 4 589 000	- 2 651 000	- 898 000	- 88 000
Sum	- 4 151 000	- 2 477 000	- 1 080 000	- 880 000

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

Hensikten med disposisjonsfond er å sikre seg mot uforutsette hendelser og svingninger i inntekter og utgifter. Kommunedirektøren er ikke tilfreds med at en ikke klarer å nå denne målsettingen fullt ut.

Kommunens generelle disposisjonsfond utgjorde 17,4 mill. kroner ved årsslutt 2020. Etter budsjettert avsetning på 3,568 mill. kroner og vedtatt bruk av ekstra fond ved 1. tertial på 1,73 vil en ha 12,1 mill. kroner på disposisjonsfond 31.12.2021. Det forutsetter at regnskapet for 2021 går i balanse.

Det er i skrivende stund vanskelig å si om en må bruke av disposisjonsfondet i forbindelse med regnskapsavslutningen for 2021.

Det legges opp til bruk av fondsmidler i 2022 og 2023 på til sammen 6,3 mill. kroner. I de to siste årene i økonomiplanperioden er det budsjettert med avsetning på til sammen 1,7 mill. kroner. Netto bruk og avsetning er på 4,6 mill. kroner totalt i perioden. Disposisjonsfondet vil i slutten av perioden kunne ligge på om lag 7,5 mill. kroner.

Fremført til inndekning senere år (merforbruk)

Kommunene er pliktige til å budsjettere med balanse, både i budsjettåret og økonomiplanperioden. Raden skal derfor være i null hvert år.

1.7.2 Hovedoversikt drift, netto fordeling til sektorer

I tabellen som følger vises kommunedirektørens forslag til netto budsjettrammer for hver sektor/hvert ansvarsområde. Netto betyr at en har tatt summen av alle utgiftene og trukket fra alle inntekter som hører til sektoren, som for eksempel sykepengerefusjoner, brukerbetalinger og tilskudd til særskilte formål som håndteres av den aktuelle enheten.

Endringer i enhetenes rammer fra ett år til et annet kan forklares med endringer i konsekvensjustert budsjett, samt nye driftstiltak. Det vises til de to påfølgende kapitlene

Bud 22-25 - Netto utgift -sektorer

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Tvedestrand	0	0	0	0	0	0
200 Kommunedirektør, stab og IKT	31 551	35 404	36 226	37 505	37 355	37 555
210 Samfunn og infrastruktur	29 992	33 101	32 249	28 561	24 408	22 101
220 Læring og oppvekst	126 214	123 006	126 423	121 427	115 876	115 876
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	76 636	72 461	79 416	79 376	79 226	79 366
240 Helse, familie og rehabilitering	129 935	124 671	128 396	128 735	128 675	128 675
270 Kirke og trossamfunn	4 972	4 448	4 448	4 398	4 458	4 458
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-20 449	-5 735	-4 602	-4 402	-5 888	-5 452
290 Frie inntekter, finans og avsetninger	-378 851	-387 357	-402 556	-395 600	-384 110	-382 579
295 Internfordelinger	0	0	0	0	0	0

Tall i hele 1000 kroner.

1.7.3 Videreføring av dagens drift - konsekvensjustert budsjett

I arbeidet med budsjett og økonomiplan har kommunedirektøren sett nærmere på hvilke bindinger som ligger på utgifts- og inntektssiden ved videreføring av eksisterende virksomhet fra 2021 til 2022. Dette betegnes som konsekvensjusterte endringer, og er ikke det samme som fremtidige tiltak. Videre er økonomiske konsekvenser av politiske vedtak fattet i 2021 og tidligere innarbeidet.

Enhetene er i sine rammer for budsjettet for 2022 og økonomiplanperioden kompensert for

lønnsoppgjør i 2021. Det er en sentral avsetning til lønnsoppgjør i 2022, og enhetene vil bli kompensert for dette når oppgjøret er kjent.

Det er i konsekvensjustert ramme ikke kompensert i særlig grad for demografiendringer. Derfor kommer endringer i antall brukere, f.eks. i omsorgsenhetene, som tiltak.

De viktigste endringene i konsekvensjustert budsjett for 2022 er følgende (endringer fra 2021 til 2022), dvs. før tiltak 2022:

Pensjon

- Pensjonssatsen til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er redusert fra 15,9 % til 14,8 %.
- Pensjonssatsen til Statens Pensjonskasse (SPK) er økt fra 8,7 % til 9,5 %.
- Enhetene er samlet sett nedjustert for endringer i KLP og SPK med 2,5 mill. kroner. Justeringer gjort i tildelingsmodellen for skolene er ikke medtatt i nevnte beløp.
- Årets premieavvik KLP og SPK («inntekt») er redusert med 1,5 mill. kroner, til 16,2 mill. kroner.
- Amortisering av tidligere års premieavvik («utgift») er redusert med 2,4 mill. kroner, til 7,5 mill. kroner.

Samlet innsparing på pensjonsutgiftene er om lag 1 mill. kroner fra 2021 til 2022.

Lønnsendringer

- Lønnsoppgjør i 2022 er avsatt med 5,2 mill. kroner med utgangspunkt i en lønnsvekst på 3% for 2022, som forutsatt i statsbudsjett for 2022. Overheng og lønnsglidning er også innarbeidet.
- Lønnsforhandlinger for 2021 er kompensert i 2022.

Prisjusteringer

- Det er ikke lagt inn generelle prisjusteringer i 2021. Samlet for hele kommunen innebærer dette en realvekstnedgang (kutt) på andre driftsposter.
- Det er imidlertid lagt inn prisjusteringer på brukerbetalinger på Omsorg og rehabilitering. Justeringen harmoniseres mot økte budsjettposter på andre driftskostnader.

Politiske vedtak og helårsvirkninger av forrige økonomiplan

- Flyttinger av budsjettposter internt i sektorene
- Tildelingsmodellen skole er innarbeidet med oppdaterte elevtall.
- Endringer i tilknytningsgebyr og løpende gebyr innen selvkostfelt vann og avløp er innarbeidet.
- Konsekvensjustering av forrige økonomiplan (inkl. politiske vedtak). Blant annet:
 - Innarbeidet trekk for 4,4 mill. kroner for innsparinger for sektorene.
 - Styrket bemanning for boliger Lyngmyrveien 49 opp til 8,9 årsverk, 7 mill. kroner.

Føringer fra statsbudsjettet

- Skatt og rammetilskudd er oppdatert etter tilleggsproposisjonen.

Interkommunale ordninger og IKS

- Deflator- og prisjusteringer, i henhold til de enkelte avtalene og noen volumendringer, for blant annet:
 - IKTagder med IKT-tjenester
 - Interkommunal legevakt

- Interkommunalt brannsamarbeid
- Interkommunalt krisesenter
- Barnevernssamarbeid øst i Agder, inkl. ny reform 2,4 mill. kroner
- PPT – pedagogisk psykologisk samarbeid med fire kommuner i østre Agder
- Kulturskolen for fire kommuner i østre Agder
- OFA-samarbeid
- Veilyssamarbeid
- Revisjonen og sekretariat for kontrollutvalg
- Østre Agder sekretariatet mm.

Renter og avdrag på inneværende lån

- Allerede opptatte lån er oppjustert med de siste renteendringene, hhv.: 1,7 prosent, 2,2 prosent, 2,4 prosent og 2,4 prosent for årene 2022-2025.

1.7.4 Driftstiltak sektorene

Nedenfor følger oversiktstabeller over tiltakene i sektorene. Beskrivelse av de ulike tiltakene kommer i den enkelte sektors/ansvars kapittel.

200 – Kommunedirektør, stab og IKT

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
200 - Gjennomgang av oppgaver og støttefunksjoner (111)	-250 000	0	0	0
20 010 - Hovedverneombud, redusere fra 20% til 10% stilling (070)	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
20 010 - Innsparing politiske ansvar fra 2024 (115)	0	0	-200 000	-200 000
20 010 - Kjøp av streamingtjenester til politiske møter (122)	40 000	40 000	40 000	40 000
20 010 - Omgjøring av assisterende kommunedirektørstilling til rådgiver (049)	-880 000	-360 000	-360 000	-360 000
20 010 - Reduserte utgifter til IKT-Agder IKS, effektiviseringskrav (071)	0	-100 000	-150 000	-150 000
20 030 - Valg (044)	0	200 000	0	200 000
20 030 - Økt antall lærlinger med 2 (053)	0	0	0	0
Sum tiltak	-1 175 000	-305 000	-755 000	-555 000

Kommentarer er gitt under sektorens kapittel.

210 – Samfunn og infrastruktur

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
210 og 220 - Ny barneskole fra 1.8.2023, endret skolestruktur og tilpasset drift, reduserte utgifter (040)	0	-750 000	-1 800 000	-1 800 000
21 010 - Ansettelse sektorleder i Samfunn og infrastruktur- erfaringsoverføring (043)	189 000	0	0	0
21 020 - Etablerings- og tilpasningstilskudd utgår i 2022 (110)	-200 000	0	0	0
21 020 - Kommuneplanens arealdel, revidering (036)	252 000	0	0	0
21 020 - Mulighetsstudiet - arealavklaring (038)	0	100 000	0	0
21 020 - Sommerjobb for ungdom 10. klasse - tas ut fra 2022 (062)	-100 000	0	0	0
21 020 - Vannkoordinator, interkommunalt samarbeid (116)	30 000	30 000	30 000	30 000
21 030 - Vei og gatelys, reduserte driftsutgifter pga. ledbelysning (019)	0	-200 000	-200 000	-200 000
21 030 - Borøy /Gården reparasjon og bytte av sjøledninger, reduserte driftsutgifter (067)	0	-50 000	-50 000	-50 000
21 030 - Bydalen og Mjåvann utbedring avløp, reduserte driftsutgifter (050)	-30 000	-80 000	-80 000	-80 000
21 030 - Effektivisering brannvesen (113)	0	0	-100 000	-150 000
21 030 - Ny barneskole, parkering, buss, gatelys, vann og avløp, økte driftsutgifter (052)	0	120 000	120 000	120 000
21 030 - Ny pumpestasjon mv. avløp på Nor, økte driftsutgifter (061)	0	10 000	80 000	80 000
21 030 - Ny utjevningstank til vannverket, reduserte driftsutgifter (068)	0	-20 000	-20 000	-20 000
21 030 - Nytt høydebasseng Nesgrenda, økte driftsutgifter (059)	0	0	50 000	80 000
21 030 - Nytt høydebasseng på Borøy, økte driftsutgifter (066)	0	0	20 000	20 000
21 030 - Oppgraving sivbed på Tvedestrand renseanlegg, driftsutgifter (064)	400 000	400 000	0	0
21 030 - Overtakelse av gammel E18, driftsutgifter (096)	50 000	100 000	100 000	100 000
21 030 - Slotta, vann og avløpsnett, driftsutgifter (065)	0	0	20 000	20 000
21 030 - Utvidelse sjøledninger avløp på Sandøya, økte driftsutgifter og -inntekter (069)	0	-60 000	-5 000	-5 000

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
21 030 - Øksenåslia rehabilitering vann- og avløpsnett, reduserte driftsutgifter (051)	0	0	-60 000	-60 000
21 030 - Økte materialkostnader vann og avløp (041)	200 000	200 000	200 000	200 000
21 030 - Økte parkeringsinntekter, kommunale parkeringsplasser nær sentrum (042)	0	-200 000	-500 000	-500 000
21 040 - Forsikring økt pris og nye bygg (013)	150 000	150 000	150 000	150 000
21 040 - Forventet innsparing ved ny barnehage Bronsbu, bygningsmessige utgifter (097)	-160 000	-380 000	-380 000	-380 000
21 040 - Lyngmyrveien 49, drift av nytt bygg (012)	-290 000	-290 000	-290 000	-290 000
21 040 - Middelskolen, nedstenging før salg, reduserte driftsutgifter (037)	-20 000	-100 000	-130 000	-130 000
21 040 - Ny barneskolestruktur - ytterligere innsparinger på bygningsmessige utgifter (087)	0	-100 000	-200 000	-200 000
21 040 - Reduserte driftsutgifter på solgte bygg (057)	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
21 040 - Strøm - økte strømpriser (014)	200 000	200 000	350 000	400 000
21 040 - Ytterligere nedbemanning vedlikehold, 1 årsverk fra 1.8.2022 (088)	-350 000	-525 000	-525 000	-525 000
21 040 - Økte leieinntekter fra rådhuset (114)	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
21 050 - Redusert renhold, 0,2 årsverk fra 1.8.2022, ny renholdsplan (058)	-45 000	-100 000	-100 000	-100 000
21 060 - Kultur, bibliotek, frivilligsentral - reduksjon 0,2 årsverk (054)	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Sum tiltak	41 000	-1 030 000	-1 755 000	-1 725 000

Kommentarer er gitt under sektorens kapittel.

220 – Læring og oppvekst

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
210 og 220 - Ny barneskole fra 1.8.2023, endret skolestruktur og tilpasset drift, reduserte utgifter (040)	0	-3 800 000	-8 200 000	-8 200 000
220 - Grunnskole: Fagfornyelse, nye skolebøker (004)	400 000	400 000	0	0
22 010 - Redusert utgifter mobiltelefon og reiseutgifter (045)	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
22 020 - Assisterende styrer i to barnehager (Bronsbu og Lyngbakken) (015)	0	140 000	280 000	280 000

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
22 020 - Økt refusjon knyttet til sykefravær (090)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
22 020 -25 - Redusert foreldrebetaling i barnehager fra 1.8.2022 (123)	200 000	400 000	400 000	400 000
22 025 - Ny barnehage Bronsbu og endret barnehagestruktur fra høsten 2022 (073)	-460 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
22 025 - Åpningstid barnehage Bronsbu, økning med 0,2 årsverk, fra 1.8.2022 (016)	45 000	110 000	110 000	110 000
22 028 -30 - Halvår innsparing styrerressurs (089)	-60 000	0	0	0
22 040 - Lyngmyr skole forsterket avdeling reduksjon 0,15 årsverk (106)	-100 000	-100 000	0	0
22 080 - Gjestebarn: Økning utgifter og reduksjon inntekter kjøp fra andre kommuner, barnehager (003)	585 000	260 000	85 000	85 000
22 080 - Gjesteelevoppgjør (047)	-570 000	-570 000	-570 000	-570 000
22 080 - Lavere kostnader til refusjoner private barnehager (046)	-530 000	-530 000	-530 000	-530 000
22 080 - PP-tjenesten - vurdere å kjøre tjenesten i egen regi (092)	0	0	-250 000	-250 000
22 080 - Reduksjon skoleskyss (107)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
22 080 - Spes.ped private barnehager (002)	90 000	90 000	90 000	90 000
Sum tiltak	-770 000	-5 820 000	-11 855 000	-11 855 000

Kommentarer er gitt under sektorens kapittel.

230 – Velferd, psykisk helse og habilitering

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
23 020 – Nye tjenester Olav Sverres vei - 1,3 årsverk (024)	700 000	920 000	920 000	920 000
23 025 og 23020 - Vikarpool (031)	0	0	0	0
23 030 - Avlastning barn og unge - redusert behov (025)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
23 030 - Redusert behov boveiledertjeneste med 0,5 årsverk (029)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
23 030 - Voksenopplæring VPH (104)	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
23 030 - Økning BPA - 1,14 årsverk (028)	650 000	650 000	650 000	650 000
23 040 – Nye ressurskrevende tjenester - Utskriving fra spesialisthelsetjenesten (023)	1 730 000	1 730 000	1 730 000	1 730 000
23 040 - Psykisk helse og livsmestring - ytterligere økning med 1 årsverk høsten 2024 (030)	0	0	175 000	830 000

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
23 040 - Vasstø, redusert leie (pga tomme leiligheter) (100)	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
23 050 - Aktivitetsavdelingen - tilbakeføre 0,4 (av 0,7) årsverk (093)	200 000	200 000	200 000	200 000
23 050 - Dalene Gård og arbeidsglede - redusert bemanning, 0,4 årsverk (095)	-275 000	-275 000	-275 000	-275 000
23 060 - Busskort VTA-plasser utgår (060)	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
23 060 - Flyktningekontoret, bemanning (056)	0	-440 000	-440 000	-440 000
23 060 - Introduksjonsordningen - endringer ihht ant. flyktninger hvert år (099)	-1 000 000	-410 000	-485 000	-1 000 000
23 060 - Kjøp av 6 nye plasser på varig tilrettelagt (VTA-plasser) (026)	270 000	270 000	270 000	270 000
23 060 - Kvalifiseringsprogrammet - økning av plasser (fra 10 til: 13/12) (027)	480 000	320 000	320 000	320 000
23 060 - NAV -reduksjon sosialhjelp (055)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Sum tiltak	1 690 022	1 900 000	2 000 000	2 140 000

Kommentarer er gitt under sektorens kapittel.

240 – Helse, familie og rehabilitering

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
240 - Reduksjon i sektoren med ytterligere ett årsverk fra 2022 (005)	-720 000	-720 000	-720 000	-720 000
24 010 - Psykologstilling 0,5 årsverk, utsatt ansettelse til 1.10.2022 (080)	-410 000	0	0	0
24 020 - Forlengelse av phd-prosjekt, 3 mnd (022)	-80 000	0	0	0
24 020 - Psykomotorisk fysioterapeut - endring fra 2023 (084)	0	-225 000	-225 000	-225 000
24 020 - Salg av kompetansetjenester (006)	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
24 020 - Økte egenandeler trygghetsalarmer og redusert bruk av responscenter (098)	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
24 041 - Turnusgjennomgang i sektoren, reduksjon med 0,5 årsverk (085)	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
24 041 og 24050 - Vikarpool (101)	0	0	0	0
24 050 - Kjøkken - Matilda matbestillingsapp (112)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
24 070 - Nedstyring fastlegestilling 0,05 årsverk, tilpasset drift (021)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
24 070 - Oppstartstilskudd ny fastlegehjemmel - forskyves ett år (011)	0	0	-60 000	-60 000

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
Sum tiltak	-2 435 000	-2 170 000	-2 230 000	-2 230 000

Kommentarer er gitt under sektorens kapittel.

270 – Kirke og trossamfunn

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
27 010 - Reduksjon i tilskudd til kirkelig fellesråd, ca. 2,5% i 2022 (108)	-110 000	-160 000	-100 000	-100 000
Sum tiltak	-110 000	-160 000	-100 000	-100 000

Kommentarer følger under kapittel om Kirke og trossamfunn, kap. 7.

280 – Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
28 010 - Avvikling av boligstiftelsen fra 2024 (075)	0	0	-1 200 000	-1 200 000
28 010 - Holde stillinger vakant i sektorene (103)	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-700 000
28 010 - Innsatstrappa - bærekraftige omsorgstjenester (102)	0	0	-200 000	-200 000
28 010 - Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost reduseres i 2022 (121)	-50 000	0	-50 000	-50 000
28 010 - Omstillingskostnader fra 2023 (117)	0	200 000	164 000	0
Sum tiltak	-1 350 000	-1 100 000	-2 586 000	-2 150 000

Kommentarer følger under kapittel om Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik, kap. 8.

290 – Frie inntekter, finans og avsetninger

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2022	2023	2024	2025
29010 - Rammetilskudd i tilleggsproposisjon, reduseres fra 2024 (078)	0	0	1 500 000	1 500 000
29040 - Byggelånsrenter - overføring fra drift til investering - lavere renteutgifter (077)	-1 300 000	-900 000	0	0
29040 - Renter og avdrag på nye investeringslån 2022-2025 (082)	1 200 000	7 500 000	11 100 000	11 500 000
29060 - Avsetning til disposisjonsfond (118)	0	0	160 000	1 571 000
29060 - Bruk av disposisjonsfond (076)	-5 040 000	-1 263 000	0	0
Sum tiltak	-5 140 000	5 337 000	12 760 000	14 571 000

078: 29010 - Rammetilskudd i tilleggsproposisjon, reduseres fra 2024

Tilleggsproposisjonen gav ca. 3,2 mill. kroner i økt skatt og rammetilskudd til kommunen. Økt rammetilskudd fast del ca.: 1,1 mill. kroner og netto skatt og inntektsutjevning ca.: 2,1 mill. kroner.

I og med ny barneskole er på plass fra 2024, samt andre endringer, justeres rammetilskuddet ned med 1,5 mill. kroner fra 2024.

077: 29040 - Byggelånsrenter - overføring fra drift til investering - lavere renteutgifter

Byggelånsrenter kan føres i investeringsregnskapet og medfører dermed lavere renteutgifter i driften. Dette er videreført tiltak fra budsjett og økonomiplan 2021-2024.

Barnehage: -200 000 i 2022

Barneskole: -1 100 000 i 2022 og -900 000 i 2023.

Til sammen kan renteutgiftene reduseres med 1,3 mill. kroner i 2022 og 0,9 mill. kroner i 2023.

082: 29040 - Renter og avdrag på nye investeringslån 2022-2025

Det er regnet med 40 års avdragstid på nye låneopptak i 2022, resten av perioden har 30 års avdragstid.

Rentesatser i perioden er satt til: 1,7%, 2,2%, 2,4%, 2,4%, for hhv. 2022-2025.

Renter for nye lån for hvert år 2022-2025 blir: 1,2 mill. kroner, 3,9 mill. kroner, 5,1 mill. kroner og 5,1 mill. kroner.

Avdrag for nye lån for hvert år 2022-2025 blir: 0 kroner, 3,6 mill. kroner, 6 mill. kroner og 6,4 mill. kroner.

118: 29060 - Avsetning til disposisjonsfond

Mot slutten av økonomiplanperioden er det rom for å avsette til disposisjonsfond.

Etter bruk av fond og avsetning til disposisjonsfond vil det være om lag 7,5 mill. kroner på disposisjonsfond ved utgangen av 2025.

Pr 31.12.2021: 12,1 mill. kroner. Bruk i 2022 og 2023: 5,04 og 1,263 mill. kroner. Avsetning i 2024 og 2025: 160 000 kroner og 1,571 mill. kroner.

076: 29060 - Bruk av disposisjonsfond

Behov for å bruke av disposisjonsfond i 2022 og 2023, hhv. 5,04 og 1,263 mill. kroner.

Etter bruk av fond og avsetning til disposisjonsfond vil det være om lag 7,5 mill. kroner på disposisjonsfond ved utgangen av 2025.

Pr 31.12.2021: 12,1 mill. kroner. Bruk i 2022 og 2023: 5,04 og 1,263 mill. kroner. Avsetning i 2024 og 2025: 160 000 kroner og 1,571 mill. kroner.

1.7.5 Samlede driftsinntekter og - utgifter

Tabellen nedenfor viser "økonomisk oversikt drift" for budsjettperioden. Oversikten er i henhold til ny forskrift § 5-6, jf. ny kommunelov.

Bud 22-25 - Økonomisk oversikt drift

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Tvedestrand						
Rammetilskudd	-218 219	-210 384	-218 975	-218 975	-217 475	-217 475
Inntekts- og formuesskatt	-157 539	-169 140	-174 056	-174 056	-174 056	-174 056
Eiendomsskatt	-30 763	-26 700	-28 400	-28 400	-28 400	-28 400
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-9 977	-7 960	-7 890	-8 455	-8 845	-9 195
Overføringer og tilskudd fra andre	-85 859	-56 794	-60 495	-60 341	-61 511	-61 511
Brukerbetalinger	-20 860	-22 704	-22 387	-22 187	-22 187	-22 187
Salgs- og leieinntekter	-53 225	-52 245	-54 745	-57 699	-60 301	-62 656
SUM DRIFTSINNTEKTER	-576 441	-545 927	-566 948	-570 113	-572 775	-575 480
Lønnsutgifter	304 083	292 698	308 073	305 593	300 923	301 541
Sosiale utgifter	75 621	77 099	79 446	78 786	77 798	78 119
Kjøp av varer og tjenester	128 028	127 043	129 700	128 334	126 294	126 179
Overføringer og tilskudd til andre	31 304	22 260	22 963	23 113	23 093	23 093
Avskrivninger	30 147	29 909	29 909	29 909	29 909	29 909
SUM DRIFTSUTGIFTER	569 183	549 008	570 091	565 735	558 017	558 841
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-7 258	3 081	3 143	-4 378	-14 758	-16 639
Renteinntekter	-3 247	-2 150	-2 680	-3 210	-3 250	-3 380
Utbytter	-6 463	-3 364	-3 564	-8 464	-5 864	-5 864
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	12 028	11 110	13 801	17 701	20 301	20 301
Avdrag på lån	25 290	27 000	28 400	32 000	34 400	34 800
NETTO FINANSUTGIFTER	27 609	32 596	35 957	38 027	45 587	45 857

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Motpost avskrivninger	-30 147	-29 909	-29 909	-29 909	-29 909	-29 909
NETTO DRIFTSRESULTAT	-9 796	5 768	9 191	3 740	920	-691
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	336	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	6 426	-2 200	-4 151	-2 477	-1 080	-880
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 813	-3 568	-5 040	-1 263	160	1 571
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	5 847	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	9 796	-5 768	-9 191	-3 740	-920	691
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

1.7.6 Årsverk

I vedtatt budsjett de siste årene har en hatt følgende årsverk:

År	Årsverk
2016	433,5
2017	450,6
2018	470,8
2019	474,7
2020	491,0
2021	482,3
2022	491,0

Årsverk i 2022 er før en regner inn alle tiltak.

1.7.7 Likviditet

Kommunen har avtale med Sparebanken Sør om trekkrettigheter (kassakreditt) på 30 mill. kroner. Kassakreditten har vært relativt lite brukt. Kommunen betaler rente til banken kun når trekkrettighetene benyttes.

Kommunens inntekter og utgifter kommer ujevnt gjennom året. Som det fremgår av investeringsbudsjettet vil det bli både store utgifter og låneopptak i planperioden. Forløpet av utbetalinger i prosjektene og tidspunkt for låneopptak vil påvirke likviditeten i stor grad. Nedgang i investeringstakt fra 2024 vil innebære nye låneopptak, noe som også kan medføre mer anstrengt likviditetssituasjon.

Likviditetsbelastningen fra tidligere års premieavvik må nevnes. Enkelt sagt betyr dette at kommunen i tråd med statlig regelverk har betalt mer i pensjon til pensjonsselskapene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Dette blir å betrakte som en intern gjeld. "Gjelda" nedbetales over 15 år, ti år eller sju år, avhengig av når avviket oppstod. Hvis de nye premieavvikene er større enn det en "tilbakebetaler" vil interngjelda øke. Ved inngangen til 2021 var denne belastningen på om lag 38,5 mill. kroner, ved inngangen av 2020 var den 44,5 mill. kroner.

1.8 Investeringsbudsjettet

1.8.1 Samlet oversikt over investeringer med finansiering

Tabellen nedenfor er bevilgningsoversikt investering, jf. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv, § 5-5 Bevilgningsoversikt investering.

Linjenavn	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Investeringer i varige driftsmidler	123 248	119 624	188 575	97 300	27 650	10 600
Tilskudd til andres investeringer	2 345	2 920	2 350	2 400	400	100
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 986	1 500	1 500	1 500	1 500	1 600
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	127 579	124 044	192 425	101 200	29 550	12 300
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 308	-21 394	-33 807	-12 770	-2 250	-440
Tilskudd fra andre	-13 279	-15 980	-8 560	-8 660	-9 910	-5 160
Salg av varige driftsmidler	-16 504	-4 170	-5 840	-9 840	-6 840	-7 840
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-583	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-88 233	-83 600	-145 418	-71 130	-11 750	-60
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-134 907	-125 144	-193 625	-102 400	-30 750	-13 500
Videreutlån	26 180	25 000	25 000	20 000	20 000	20 000
Bruk av lån til videreutlån	-26 180	-25 000	-25 000	-20 000	-20 000	-20 000
Avdrag på lån til videreutlån	8 067	5 700	6 500	7 200	7 800	8 500
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 296	-4 600	-5 300	-6 000	-6 600	-7 300
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-230	1 100	1 200	1 200	1 200	1 200
Overføring fra drift	-336	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	585	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	6 971	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	338	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	7 558	0	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

Tall i hele 1000 kroner.

Oversikten viser de totale investeringsutgiftene samt inntektene til investeringene. Tilskudd til andres investeringer gjelder investeringer til kirkelige formål ved Tvedestrand kirkelige fellesråd.

Videreutlån er lån som for eksempel blir gitt som startlån til bolig gjerne til nyetablerte familier. Forskriftene sier at avdragene på slike lån skal føres i investeringsregnskapet, i motsetning til avdrag på egne investeringslån som føres i driftsregnskapet. Det er forutsatt at en tar opp 25,0

mill. kroner i 2022 og 20 mill. kroner hvert år i 2023-2025.

1.8.2 Nærmere om de enkelte investeringsprosjektene

Tabellene under viser bruttoutgifter for investeringsprosjektene i perioden. Investeringsopplegget er utarbeidet med utgangspunkt i forrige økonomiplan, men det kommer alltid nye innspill. Kommunedirektøren har kun lagt inn nye tiltak som anses nødvendige.

Sammenlignet med økonomiplan 2021-2024 er det nå høyere utgifter til prosjekter innen vann- og avløpssektoren. Økende behov på området er meldt tidligere.

I august 2021 ble det signert avtale om bygging av ny barneskole i sentrum. Som omtalt under forventes den fastsatte kostnadsrammen å holde, men betalingsplanen ble noe annerledes enn anslått i forrige økonomiplan. Dette har medført en større bevilgning i 2022 og en lavere bevilgning i 2023.

Samlet investeringsnivå i 4-års perioden er på 335,5 mill. kroner, hvorav:

- 324,1 mill. kroner til bygg og anlegg, hvorav 53,3 mill. kroner til VA-området
- 5,3 mill. kroner i investeringstilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd
- 6,1 mill. kroner til egenkapitalinnskudd KLP

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjet tt 2021	Budsjet tt 2022	Budsjet tt 2023	Budsjet tt 2024	Budsjet tt 2025
0001	Tvedestrand idrettspark	47 869	0	0	0	0	0
0002	Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal	583	100	500	500	500	500
0004	IT-investeringer generelt	634	400	200	200	200	200
0005	Utbyggingsavtale Lauvåsen boligfelt AS	559	0	0	0	0	0
0006	Raet velkomstsenter	7	0	0	0	0	0
0009	Ny barneskole, parkering og bussavvikling	0	5 400	5 850	1 875	0	0
0010	Ny barneskole, Lyngmyrhallen rehabilitering	0	0	7 500	0	0	0
0011	Ny telefonsentral	0	250	0	0	0	0
0012	Utbyggingsavtale trinn 2 Valbergheia II (Sletteneplatået)	225	0	0	0	0	0
0013	Interkommunal legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser	0	0	0	8 200	0	0
0100	Lyngmyr skole, nye stoler	406	0	0	0	0	0
0300	Ny barneskole, bygning og uteområder	2 373	56 000	133 225	59 075	1 500	0
0301	Ny barnehage Bronsbu	11 756	28 800	15 600	0	0	0
0302	Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer	2 668	1 200	3 000	2 000	2 000	2 000
0303	Bil vaktmestre	146	200	200	400	400	400
0304	El-bil renholdere	0	350	0	350	0	0
0305	Kjøp Lyngmyr videregående skole	7 662	0	0	0	0	0
0306	Boliger personer med funksjonsnedsettelse Lyngmyr, 8 enheter	15 637	12 700	0	0	0	0

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjet t 2021	Budsjet t 2022	Budsjet t 2023	Budsjet t 2024	Budsjet t 2025
0307	Lyngmyr skole, nye vinduer	1 249	0	0	0	950	0
0308	Aktiv rast ved E-18, utstyr	1 637	0	0	0	0	0
0309	Skoler, lekeplassutstyr	290	0	150	0	0	0
0310	Rådhuset, heis	665	0	0	0	0	0
0311	Rådhuset, nye møbler	297	0	0	0	0	0
0312	Havna, serviceanlegg	0	300	0	0	0	0
0313	Sandøya, offentlig brygge	25	0	0	0	0	0
0316	Tvedestrand barneskole, midlertidige lokaler	281	0	0	0	0	0
0317	Kommunehuset, varmepumpe/kjøling	911	0	0	0	0	0
0320	Kommunehuset, nytt ventilasjonsanlegg	1	0	0	0	0	0
0321	Søgnebrygga	476	0	0	0	0	0
0322	SD-anlegg Dypvåg skole	38	0	0	0	0	0
0326	Brygge Furøya (2019)	384	0	0	0	0	0
0328	Tiltakspakke 2020, nytt tak Forvaltergården	882	0	0	0	0	0
0330	Gjeshavna, strømkapasitet	0	150	0	0	0	0
0331	Olav Sverres vei, carport	0	0	0	0	400	0
0332	Strannasenteret, utvidelse av nødstrømsaggregat	0	150	0	0	0	0
0334	Lyngmyr skole, solskjerming	0	0	0	0	1 700	0
0335	Gamle vgs Lyngmyr, ombygging mv.	0	1 500	0	0	0	0
0336	Lyngbakken barnehage, oppgradering	0	1 250	1 250	0	0	0
0341	Tvedestrand skole, fyringsanlegg	0	150	0	0	0	0
0344	Lyngmyr skole, utvidelse av arbeidsplasser til lærerne	0	0	200	0	0	0
0345	Søsterdalen, brannalarmanlegg	0	0	200	0	0	0
0346	Rådhuset, nytt brannalarmanlegg	0	0	0	150	0	0
0347	Lyngmyrveien 59, nytt brannalarmanlegg	0	0	0	250	0	0
0348	Lyngørsida, rehabilitering av kommunal brygge	0	0	2 000	0	0	0
0349	Dagsturhytte	0	0	0	200	0	0
0350	Gamle sentrum, varmesøkende kamera	0	0	1 000	0	0	0
0351	Lyngmyrveien 59, vinduer og fasade	0	0	0	0	1 800	0
0352	Kaldtlager på Lyngmyr	0	0	0	0	2 300	0
0500	Ny barneskole, VA-anlegg til tomtgrense	0	0	3 800	700	0	0
0501	Bakkevei og Tangen renseanlegg	14 229	0	0	0	0	0
0503	Fortau og VA-ledning Lyngmyr-Albukjær	664	4 624	0	0	0	0
0504	Nesgrenda, nytt høydebasseng vann	0	0	0	500	5 500	0

Prosjekt	Investeringer i varige driftsmidler (bruttobeløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjet tt 2021	Budsjet tt 2022	Budsjet tt 2023	Budsjet tt 2024	Budsjet tt 2025
0505	Rehabiliteringsplan vann	29	600	600	1 000	3 000	3 000
0506	Rehabiliteringsplan avløp	47	1 000	2 300	2 000	4 000	4 000
0507	Tvedestrand renseanlegg, garasje, lager, verksted	2 541	0	0	0	0	0
0509	Grønlandsveien, vann og avløp	1 961	3 000	0	0	0	0
0510	Lastebil til byrenovasjon, elbil	0	0	0	700	0	0
0511	Parkeringsplass for el-biler med ladestasjoner	735	0	0	0	0	0
0514	Bergsmyr rundkjøring, vann og avløp	414	0	0	0	0	0
0515	Brannposter i Lyngør	92	0	0	0	0	0
0516	Bydalen, pumpestasjon avløp	198	0	0	0	0	0
0517	Grenstøl-Slotta-Ytre vei, VA-anlegg langs vei	2377	0	0	0	0	0
0521	Flomsikring i sentrum	722	0	0	0	0	0
0522	Østerkleiv, brannposter	286	0	0	0	0	0
0523	Nor, pumpestasjon og overføringsledning avløp	0	0	0	2 500	0	0
0524	Veilys, skifte til LED	0	0	0	4 400	0	0
0525	Kommunalteknikk, bil	0	300	0	0	0	0
0527	Tømmeplass for bobiler	0	400	0	0	0	0
0528	Slotta, vann- og avløpsnett	0	0	0	2 000	0	0
0529	Bergsmyr til Mjåvann, turvei og sti	0	0	2 500	0	0	0
0530	Tvedestrand renseanlegg, tømming sivbed	0	0	1 700	1 700	0	0
0531	Kollåsen, ny hovedvannledning mv.	0	0	4 500	0	0	0
0532	Borøya, høydebasseng vann	0	0	500	3 500	0	0
0533	Sandøya, utvidelse sjøledninger avløp	0	0	1 000	0	0	0
0534	Høyheia, ringledning vann	0	0	0	0	500	0
0535	Vannverket, ny utjevningstank	0	0	600	0	0	0
0536	Øksenåslia, rehabilitering vann- og avløpsnett	0	0	0	0	2 000	0
0537	Borøya-Sagesund, avløpsledning i sjø	0	0	0	5 000	0	0
0700	Strannasenteret, utstyr	312	300	200	100	0	0
0701	Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren	902	0	0	0	500	500
0702	Strannasenteret, kjøkkenutstyr	76	0	0	0	0	0
0750	Velferd, psykisk helse og habilitering, 8-seters bil	0	0	0	0	400	0
0751	Lyngmyrveien 49, inventar og utstyr ansattes areal	0	500	0	0	0	0
	Sum investeringer i varige driftsmidler	123 246	119 624	188 575	97 300	27 650	10 600

0001 - Tvedestrand idrettspark

Utgiftssiden i prosjektet Tvedestrand idrettspark er det bevilget midler til tidligere, og den delen av prosjektet blir avsluttet i 2021 eller 2022.

Kommunen har søkt om i alt 31,3 mill. kroner i spillemidler til idrettsparken. En har fått tilsagn om spillemidler i 2020 og 2021, men ikke for hele beløpet. Det er usikkert når en får tilsagn om de resterende midlene, men på usikkert grunnlag har en lagt inn 7,0, 7,0 og 7,5 mill. kroner i årene 2022-2024.

0002 - Tvedestrand næringspark A67, salg av næringsarealer

Næringsarealene i A67 Tvedestrand næringspark ble klare til salg i 2019. I økonomiplanen er det forutsatt inntekter på 7 mill. kroner hvert år. Salget i 2020 og 2021 har vært høyere enn dette, men kommunedirektøren foreslår å budsjettere noe forsiktig.

Da kommunen kjøpte arealene ble det i flere av kjøpskontraktene lagt inn en klausul om at tidligere grunneier skal få betalt av kommunen 10 kroner (pluss prisjustering) pr. kvadratmeter når arealene ble solgt videre. Videre må en ved noen av salgene ha bistand til kontraktsutforming, oppgjør mv. Med bakgrunn i dette er det lagt inn 500 000 kroner i årlige utgifter på prosjektet.

0004 - IT-investeringer generelt

Mye av IKT-investeringene skjer nå gjennom IKT Agder, som viderefakturerer for eksempel leasing av PC-er til kommunen. Det er likevel innimellom behov for noen egne investeringsmidler.

Det foreslås avsatt 0,2 mill. kroner hvert år i planperioden.

0009 - Ny barneskole, parkering og bussavvikling

Prosjektet omfatter parkeringsplassen mellom Lyngbakken barnehage og Strannasenteret, inkludert ny avkjøring fra hovedveien og "kiss- & rideløsning". Videre omfatter prosjektet utvidelse og forbedring av bussplass mellom barnehagen og den nye barneskolen, samt trafikksikringstiltak i Ramsdalsveien.

Dette prosjektet er et delprosjekt i ny barneskole, og det vises til nærmere omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0010 - Ny barneskole, Lyngmyrhallen rehabilitering

Prosjektet omfatter renovering av garderober og inngangsparti, støyreducerende tiltak, samt påbygg med ett sett nye garderober, lager og inngangsparti.

Lyngmyrhallen er nå så gammel at en er berettiget til spillemidler til rehabilitering, samt at en kan få spillemidler for det som bygges på. Det er derfor forutsatt spillemidler på 2,0 mill. kroner. På veldig usikkert grunnlag er tilskuddet budsjettert i 2025.

Dette prosjektet inngikk i konkurransen angående ny barneskole som en opsjon. Kommunen har bestilt arbeidene av Veidekke, og de må gjennomføres i perioden mai-august 2022.

Dette prosjektet er et delprosjekt i ny barneskole, og det vises til nærmere omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0013 - Interkommunal legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser

Tvedestrand er med i det interkommunale samarbeidet rundt legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser, der Arendal er vertskommune. Disse funksjonene trenger nye lokaler, og byggingen er i gang. Det legges til grunn at alle deltakende kommuner er medeiere i bygget, og at en da betaler en engangssum for selve bygningen. I så fall er dette en investeringsutgift som kan lånefinansieres. Etter planen skal bygget stå ferdig ti 2023, og kommunene utenom

vertskommunen skal betale sine bidrag det året. Informasjonen en har når denne økonomiplanen utarbeides tyder på at Tvedestrand's andel blir 8,2 mill. kroner.

0300 - Ny barneskole, bygning og uteområder

Medio august 2021 inngikk kommunen avtale med Veidekke Entreprenør AS om bygging av ny barneskole. Skolen er dimensjonert for 525 elever, og Veidekke skal overlevere anlegget 15. mai 2023. Skolen kan da tas i bruk ved skolestart høsten 2023.

Prosjektet ny barneskole består i kommunens budsjett og regnskap av fire delprosjekter:

0300 Ny barneskole, bygning og uteområder (267,4 mill. kroner)

0009 Ny barneskole, parkering og bussavvikling (12,5 mill. kroner)

0010 Ny barneskole, Lyngmyrhallen rehabilitering (7,5 mill. kroner)

0500 Ny barneskole, VA-anlegg til tomtegrense (5,0 mill. kroner)

Beløpene i parentesene er kostnadsanslagene pr. delprosjekt slik det var angitt i økonomiplanen for 2021-2024. Totalt beløp er 292,4 mill. kroner inklusive merverdiavgift på de prosjekter der merverdiavgiften fremkommer i resultatregnskapet (det vi si for alle unntatt VA-anlegg til tomtegrense). Inngått avtale indikerer noe forskyvning mellom delprosjektene, men totalrammen forventes å holde. Siden en ser prosjektene i sammenheng og det er totalrammen som er viktig, har en valgt å beholde beløpene pr. delprosjekt inntil videre. Dette kan bli justert i senere tertialrapporter og budsjett/økonomiplaner.

Til og med 2021 er det bevilget 78,9 mill. kroner til de fire delprosjektene til sammen. Resterende 213,5 mill. kroner må bevilges i 2022-2024. De årlige utbetalingene til Veidekke er fastsatt i en betalingsplan, men det er noe usikkerhet til i hvilket år andre kostnader påløper. Selv om skolen tas i bruk i 2023 føres det opp et mindre beløp også i 2024, med tanke på at det ofte påløper noe kostnader etter at et så stort bygg er tatt i bruk.

Prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder omfatter selve bygningen og uteområdet i form av skolegård med internveier, vei fra bussparkering og opp til skolen, omgjøring av deler av dagens gressbane til uteområde for skolen, samt ansattparkering ved dagens gressbane.

Det er flere utendørsanlegg som er berettiget til spillemidler, og det er forutsatt 3,0 mill. kroner i slikt tilskudd i tidligere kalkyler. Beløpet er ikke avklart enda, og det er usikkert når en vil motta midlene. I denne økonomiplanen er det budsjettet med 2,0 mill. kroner i 2025. Det forventes at en vet mer om samlet beløp for spillemidler når neste økonomiplan skal utarbeides.

0301 - Ny barnehage Bronsbu

Høsten 2020 startet arbeidene med å bygge ny barnehage på Bronsbu. Den nye barnehagen skal erstatte Skriverstua, Villa Utsikten og Bøkli barnehager. Kostnadsrammen er vedtatt til 59,5 mill. kroner inklusive merverdiavgift, og i løpende priser. Bygget skal være klart til bruk 1. august 2022.

Den vedtatte kostnadsrammen opprettholdes. For å fullfinansiere prosjektet må det bevilges 15,6 mill. kroner i 2022.

0302 - Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer

"Det er enkelte infrastrukturtiltak det vil være behov for å gjennomføre i takt med salg av arealer. Dette gjelder interne veier, VA-anlegg mv. Kommunestyret har i 2019 lagt til grunn at kommunen gjennomfører slike mindre tiltak for å få en fornuftig struktur på vei- og VA-anlegg i området. Det er satt av en anslagsbevilgning på 3,0 mill. kroner i 2022 og 2,0 mill. kroner øvrige år i planperioden. Beløpene er høyere enn i forrige økonomiplan, og er anslått ut fra salgsinntekter på 7 mill. kroner pr. år.

Det er usikkerhet til hvor store behovene er, det avhenger blant annet av hvilke tomter som blir solgt. I 2020 og 2021 er det foretatt mange investeringer som en har nytte av ved salg av tomter de kommende årene også."

0303 - Bil til vaktmestre

Kommunens vaktmestre er avhengige av biler i sitt daglige virke. Bilene må jevnlig skiftes ut, og det er derfor innarbeidet midler til kjøp av én bil hvert år i planperioden. Som i forrige økonomiplan er det lagt inn midler til kjøp av en brukt fossil bil i 2022. I 2023-2025 er det lagt inn midler til kjøp av nye el-biler, da en håper det er kommet biler på markedet som dekker vaktmestrenes behov.

Regjeringen som gikk av høsten 2021 ønsket å innføre nullutslippskrav ved offentlige anskaffelser av personbiler og lette varebiler, og at det skulle gjelde fra 2022. Når denne økonomiplanen utarbeides er det ikke fastsatt noen ny forskrift med slike bestemmelser.

0304 - El-bil renholdere

Renholderne er avhengige av biler i sitt daglige virke. Bilene må skiftes ut i blant, og det er derfor innarbeidet 350 000 kroner til kjøp av en ny el-bil i planperioden.

0307 - Lyngmyr skole, nye vinduer

I 2020 ble vinduene på to av veggene på ungdomsskolen skiftet. Det er også behov for å skifte på de to siste veggene innenfor en kostnadsramme på 950.000 kroner. Det hadde vært ønskelig å gjøre dette tidlig i planperioden, men av økonomiske årsaker er det ikke ført opp før i 2024.

0309 - Skoler, lekeplassutstyr

Ved Vestre Sandøya skole er det behov for nytt lekeplassutstyr. Det er satt av 150.000 kroner til dette i 2022.

0331 - Olav Sverres vei, carport

Kommunale tjenestebiler knyttet til aktiviteten i Olav Sverres vei står i dag ikke under tak når de ikke er i bruk. Noen av beboerne i Olav Sverres vei har egne biler, de står heller ikke under tak. Inn mot Lyngmyrveien er det støpt en mur, og en kan der få bygget carporter på en god og rimelig måte. Det tilrås bevilget 400.000 kroner til prosjektet.

0334 - Lyngmyr skole, solskjerming

Det er ikke solskjerming på Lyngmyr skole på veggen som vender mot sør. Da blir det veldig varmt på dager med solskinn. Solskjerming foreslås etablert for å bedre arbeidsforholdene både for elever og lærere, innenfor en kostnadsramme på 1,7 mill. kroner. Det hadde vært ønskelig å gjennomføre prosjektet tidlig i planperioden, men av økonomiske årsaker foreslås det først i 2024.

0336 - Lyngbakken barnehage, oppgradering

I forbindelse med bygging av ny barneskole i Lyngmyrområdet vil blant annet trafikkavviklingen rundt Lyngbakken barnehage bli endret. Dette medfører behov for endringer rundt barnehagen, som tett gjerde mot bussområdet, ny adkomst til barnehagen fra ny parkeringsplass, beplantning mot bussområdet og dagens veg, ny søppelbod mv. Videre er det behov for å etablere ny utesoveplass for barna.

Senhøstes 2021 starter en med bygningsmessige arbeider, mens arbeidene på uteområdene vil gjennomføres i 2022 og muligens i 2023. Det gjenstår en del detaljplanlegging, men en forventer at samlet kostnadsramme fra forrige økonomiplan på 2,5 mill. kroner er tilstrekkelig. Halvparten av beløpet ble bevilget i 2021, og den andre halvparten føres opp i 2022.

0344 - Lyngmyr skole, utvidelse av arbeidsplasser til lærerne

På Lyngmyr skole er det for lite arbeidsplasser til lærerne, jf. Arbeidstilsynets krav. I 2022 er det derfor lagt inn midler til noen ombygginger slik at dette arealet kan utvides.

0345 - Søsterdalen, brannalarmanlegg

I Søsterdalen er det kommunale bygg som ikke har brannalarmanlegg, det er svært uheldig. Det foreslås derfor anskaffet i 2022.

0346 - Rådhuset, nytt brannalarmanlegg

På Rådhuset er det et brannalarmanlegg som er så gammelt at det ikke er mulig å få tak i reservedeler lenger. Anlegget bør derfor skiftes ut.

0347 - Lyngmyrveien 59, nytt brannalarmanlegg

I den gamle videregående skolen i Lyngmyrveien 59 er det et brannalarmanlegg som er så gammelt at det ikke er mulig å få tak i reservedeler lenger. Anlegget bør derfor skiftes ut.

0348 - Lyngørsida, rehabilitering av kommunal brygge

Den kommunale brygga på Lyngørsida har store råteskader og kan ikke brukes lenger. Dette er en viktig brygge som må rehabiliteres så snart som mulig. Kostnadene ved arbeidet er usikre, men det er ført opp 2,0 mill. kroner i 2022.

0349 - Dagsturhytte

Kommunestyret vedtok i sak 55/2021 å delta i prosjektet Dagsturhytta Agder under forutsetning av at en klarer å få en god plassering av hytta og en god løsning knyttet til drift og ettersyn. Videre ble det vedtatt at arbeidet gjennomføres i 2023 og at en skulle innarbeide kommunal finansiering i økonomiplanen.

I kommunestyresaken er det gitt et eksempel på totale kostnader, anslag på gaver, spillemidler osv. Det er et eksempel, så en har valgt å bare budsjettere med nettobeløpet i denne omgang. I neste økonomiplan må en budsjettere med bruttobeløp.

0350 - Gamle sentrum, varmesøkende kamera

Det foreslås å anskaffe varmesøkende kamera for gamle sentrum som omfattes av verneplanen. Dette vil være et viktig brannforebyggende tiltak. Anlegget må kobles til 110-sentralen slik at brannvesenet blir varslet tidlig hvis noe skulle skje.

På noe usikkert grunnlag er det innarbeidet 1,0 mill. kroner i 2022. Det er mulig å søke om tilskudd fra fylkeskommunen, og det er innarbeidet 0,4 mill. kroner. Dette er også et usikkert beløp.

0351 - Lyngmyrveien 59, vinduer og fasade

På den gamle videregående skolen i Lyngmyrveien 59 er det behov for å skifte vinduer og rehabilitere fasaden. Noen av vinduene har råteskader og mange er fra da bygget var nytt. Gamle vinduer har dårlig isolasjonsevne. På deler av fasaden faller murpussen av i store flak.

Arbeidene foreslås gjennomført i 2024. Det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslaget."

0352 - Kaldtlager på Lyngmyr

Det er behov for mer lagerkapasitet, primært knyttet til utstyr som er anskaffet av Frivilligsentralen og til driftsmateriell for kommunal aktivitet i Lyngmyrområdet. I 2024 er det lagt inn 2,3 mill. kroner til et kaldtlager på om lag 150 kvadratmeter. Tiltent plassering er mellom dagens gressbane og kunstgressbane.

Frivilligsentralen bruker i dag blant annet lagerbua nord for gressbanen, men den skal rives i forbindelse med byggingen av ny barneskole. Sentralen har også annet plasskrevende utstyr som

trenger innendørs lagring.

Frem mot 2024 vil en vurdere om det er andre løsninger (helt eller delvis) i eksisterende kommunale bygg. Kommunedirektøren har likevel valgt å legge inn dette prosjektet for å synliggjøre behovet.

0500 - Ny barneskole, VA-anlegg til tomtegrense

Prosjektet omfatter økt vann- og avløpskapasitet i Lyngmyrområdet, og både private boliger og offentlig tjenesteyting i området vil nyte godt av dette. Det blir etablert en ringledning for vann, dette bedrer sikkerheten i vannforsyningen.

Dette prosjektet er et delprosjekt i ny barneskole, og det vises til nærmere omtale under prosjekt 0300 Ny barneskole, bygning og uteområder.

0504 - Nesgrenda, nytt høydebasseng vann

I budsjettet for 2018 var det innarbeidet midler til bygging av nytt høydebasseng vann på Nesheia, samt forbedringer på ledningsnettet. Bakgrunnen for høydebassenget var en utbyggers planer om nytt boligfelt på Nesheia. Utbyggingen er skjøvet ut i tid. I 2018 ble ledningsnettet utbedret, og vanntilgangen på Nes er nå tilstrekkelig. Det prosjektet er avsluttet. Det står da igjen å bygge høydebasseng for Nesgrenda, men det er stor usikkerhet når nytt boligfelt på Nesheia blir realisert. Det er også usikkerhet knyttet til prosjektets kostnader. Prosjektet var i forrige økonomiplan ført opp med 6 mill. kroner i 2023.

Slik situasjonen er nå er det andre tiltak innen vann- og avløpssektoren som har høyere prioritet, og kommunedirektøren foreslår derfor å skyve prosjektet ett år ut i tid. Det er kun satt av midler til planlegging og noe tilrettelegging i 2023. Dersom nytt boligfelt på Nesheia blir gjennomført tidligere enn i 2023, vil kommunedirektøren komme tilbake til eventuell tidligere gjennomføring av dette prosjektet.

0505 - Rehabiliteringsplan vann

Det er løpende behov for rehabilitering av eksisterende ledningsnett mv. De siste årene har en hatt begrenset kapasitet til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter, i hovedsak som følge av mange prosjekter med nye anlegg innen vann og avløp. Det forventes at kapasiteten til rehabiliteringsarbeid vil bli bedre fra 2022, og det legges inn midler alle år i planperioden. I 2022 er 0,2 mill. kroner tiltenkt ferdigstillelse av et prosjekt i Mjåvannområdet.

Når denne økonomiplanen utarbeides har en ikke rukket å revidere rehabiliteringsplanen for vann og avløp, og heller ikke vurdere dette opp mot alle behov for nye investeringer. Som det fremgår av investeringsbudsjettet spesielt for 2022 og 2023 er det noen prosjekter som en vet det haster med å få gjennomført. I løpet av 2022 tas det sikte på å lage en oppdatert plan for investeringer innen vann og avløp. For begge rehabiliteringsprosjektene er det ført opp litt større beløp de siste årene i planperioden. Om det blir brukt på rehabilitering eller nyanlegg må den bebude plangjennomgangen vise. Rehabiliteringsbehovet er betydelig høyere enn de beløpene som er ført opp i økonomiplanperioden.

0506 - Rehabiliteringsplan avløp

Det er løpende behov for rehabilitering av eksisterende ledningsnett mv. De siste årene har en hatt begrenset kapasitet til å gjennomføre rehabiliteringsprosjekter, i hovedsak som følge av mange prosjekter med nye anlegg innen vann og avløp. Det forventes at kapasiteten til rehabiliteringsarbeid vil bli bedre fra 2022, og det legges inn midler alle år i planperioden. I 2022 er 0,3 mill. kroner tiltenkt ferdigstillelse av et prosjekt i Mjåvannområdet og 1,0 mill. kroner til sjøledninger ved Gården/Borøya.

Når denne økonomiplanen utarbeides har en ikke rukket å revidere rehabiliteringsplanen for vann og avløp, og heller ikke vurdere dette opp mot alle behov for nye investeringer. Det vises til omtale under prosjektet rehabiliteringsplan vann, den omtalen gjelder for avløp også.

0510 - Lastebil til byrenovasjon, el-bil

Kommunen bruker en liten lastebil til byrenovasjon mv. Det er behov for en ny i løpet av planperioden, og det vurderes kjøp av el-bil som er spesielt tilpasset bydrift. Det er satt av 0,7 mill. kroner i 2023.

0523 - Nor, pumpestasjon og overføringsledning avløp

I området rundt Nor er det behov for økt kapasitet på avløpsnett, det er behov for ny pumpestasjon og en utvidelse av ledningsnett. Prosjektet tilrås gjennomført i 2023 innen en kostnadsramme på 2,5 mill. kroner. I tillegg til dagens hus og hytter vil også nytt hyttefelt på Åsstø føre kloakk inn i dette ledningsnett.

0524 - Veilys, skifte til LED

Tvedestrand er med i et samarbeide angående drift og vedlikehold av veilys. I samarbeidet jobbes det nå med å gjennomføre en konkurranse med å skifte til LED-pærer. Da vil en spare strøm og ha behov for mindre vedlikehold. Østre Agder-samarbeidet har kommet med prisanslag for hvor mye dette vil koste for Tvedestrand, og beløpet er 4,4 mill. kroner. Planen til Østre Agder-samarbeidet er at investeringen skal gjennomføres i 2023.

0528 - Slotta, vann- og avløpsnett

I forbindelse med arbeidene i Grenstøl-området er det blant annet lagt vannledninger med kapasitet 50 l/s (liter i sekundet) til litt sør for rundkjøringen der genistreken møter Ytre vei. Industriområdet på Slotta får i dag vann fra Glastadheia, der det er kapasitet på maksimalt 10 l/s.

Industrivirksomhet krever vanntilførsel på 50 l/s, jf. plan- og bygningsloven. Det er derfor behov for å øke kapasiteten på vanntilførselen til industriområdet på Slotta. Avstanden fra vannledningen sør for den nevnte rundkjøringen og ned til Slotta er om lag 300 meter. En slik vannledning vil også bedre vanntilførselen til boligfeltet på Glastadheia, det legger til rette for mer boligbygging i området, og det sikrer vanntilførselen ved at det blir etablert en ringledning.

Det tilrås innarbeidet 2,0 mill. kroner til dette i 2023. I hovedsak blir det arbeider innen vann som omtalt over, men det vil også bli utført mindre arbeider innen avløp. Det forutsettes 0,5 mill. kroner i anleggsbidrag fra utbygger av næringsområdet. Kommunen vil også ta kontakt med vegvesenet med tanke på etablering av fortau eller gang- og sykkelvei på strekningen, utført i fylkeskommunal regi.

0529 - Bergsmyr til Mjåvann, turvei og sti

Mellom Bergsmyr, videregående skole og idrettspark ved Mjåvann og sentrum er det noe sti- og veiforbindelse i dag. Dette turvei- og stinettet foreslås oppgradert i noe varierende grad, etter dagens standard og terrengets beskaffenhet. Videre legges det opp til belysning. Tiltaket vil være positivt med tanke på både trafiksikkerhet og folkehelse.

Kostnadene er anslått til 2,5 mill. kroner, og bevilgningen er ført opp i 2022. Anlegget forventes å bli tildelt spillemidler som nærmiljøanlegg, og på usikkert grunnlag er det budsjettet med 1,25 mill. kroner i 2024.

Dette tiltaket har tidligere blitt omtalt i forbindelse med prosjekt 0001 Tvedestrand idrettspark, men er nå opprettet som eget prosjekt.

0530 - Tvedestrand renseanlegg, tomming sivbed

Sivbedet ved Tvedestrand renseanlegg er fullt og må tømmes. I tillegg til å skifte ut plantene må også veggene mellom kamrene skiftes ut. Arbeidene foreslås gjort i 2022 og 2023.

0531 - Kollåsen, ny hovedvannledning mv.

Langs Kollåsveien i området rundt Frøja må det legges ny hovedvannledning og noe avløpsrør. Dagens ledningsnett er i dårlig stand, i tillegg ligger de under fabrikken Frøja. Som følge av byggearbeider i området må dette tiltaket prioriteres i 2022. Tiltaket er ført opp i gjeldende rehabiliteringsplan, men føres opp som eget prosjekt.

0532 - Borøya, høydebasseng vann

På Borøya er det mye utbygging, noe som blant annet øker vannbehovet. Det må bygges nytt høydebasseng for vann for å øke kapasiteten. Det foreslås å starte planleggingen i 2022, mens de fysiske arbeidene gjennomføres i 2023.

0533 - Sandøya, utvidelse sjøledninger avløp

Det er behov for å utvide avløpsnettet på Sandøya, samt å rydde opp i gamle sjøledninger. Flere eiendommer har fått pålegg om påkobling til avløpsnettet.

0534 - Høyheia, ringledning vann

På Høyheia er det med en liten investering mulig å etablere en ringledning for vannforsyningen. Dette vil bedre forsyningssikkerheten i området.

0535 - Vannverket, ny utjevningstank

Ved vannverket er det behov for å skifte utjevningstanken for å bedre håndteringen av slam fra renseprosessen på vannverket. En ny tank vil redusere belastningen på avløpsnettet og renseanlegget.

0536 - Øksenåslia, rehabilitering vann- og avløpsnett

I Øksenåslia har vann- og avløpsnettet behov for rehabilitering. Det er blant annet mye innlekk på avløpsnettet.

0537 - Borøya-Sagesund, avløpsledning i sjø

Det er kapasitetsproblemer på avløpsnettet mellom Borøya og Sagesund, dette blant annet som følge av utbygging i området. Det foreslås derfor å utbedre ledningsnettet i 2023.

0700 - Strannasenteret, utstyr

Det er behov for utskiftinger av diverse utstyr, både medisinsk og annet utstyr/inventar ved Strannasenteret. Det er satt av 0,3 mill. kroner i planperioden til dette, en videreføring av bevilgningene i økonomiplan 2021-2024.

0701 - Velferdsteknologi innen helse- og omsorgssektoren

Kommunestyret vedtok i mars 2016 en strategisk rammeplan for innføring av velferdsteknologi i kommunen. Denne ligger til grunn for arbeidet på området. Velferdsteknologi er et område i utvikling, så justeringer gjøres.

I økonomiplan 2020-2023 var det avsatt 1,0 mill. kroner hvert år. Status høsten 2021 er at det er mye ubrukte midler i dette prosjektet, samt at det ikke er planer om store investeringer de nærmeste årene. I denne økonomiplanen foreslås det derfor bevilget 0,5 mill. kroner i 2024 og 2025. Det bør utarbeides en revidert plan for velferdsteknologi. Dersom revidert plan omfatter større investeringer må en komme tilbake til bevilgningsnivå i neste økonomiplan.

0750 - Velferd, psykisk helse og habilitering, 8-seters bil

I budsjettet for 2020 ble det bevilget 0,6 mill. kroner til kjøp av en 8-seters bil i sektor for Velferd, psykisk helse og habilitering. Det har ikke vært mulig å få kjøpt en bil for den prisen. Det anslås at en må betale ytterligere rundt 0,4 mill. kroner. I 2020 er den bilen en har i dag påkostet, og sektoren melder at de da kan bruke den noen år til. Det foreslås derfor bevilget de resterende midlene i 2024.

Tilskudd til andres investeringer

Tilskudd til andres investeringer gjelder tilskudd til fellesrådet. Nedenfor vises spesifikasjon over disse investeringene.

Prosjekt	Tilskudd til andres investeringer (bruttobeløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
0800	Dypvåg kirke universell adkomst	0	400	0	0	0	0
0801	Holt kirke, reparasjon av tak og tårn	1 124	2 070	2 250	2 000	0	0
0802	Brannforebyggende tiltak 4 kirker	235	450	0	0	0	0
0803	Tvedestrand kirke, fasade, vinduer mv.	0	0	100	400	400	0
0804	Holt kirke, rehabilitering Albrechtsenorgel	7	0	0	0	0	0
0805	Holt kirke, utskifting bunnstokker mv.	24	0	0	0	0	0
0806	Dypvåg kirke, utskifting varmeovner	625	0	0	0	0	0
0807	Dypvåg kirke, renovering bårhus	200	0	0	0	0	0
0808	Tvedestrand gravkapell, kjølecelle mv.	130	0	0	0	0	0
0809	Sittegressklipper til gravplassene	0	0	0	0	0	100
	Sum tilskudd til andres investeringer	2 345	2 920	2 350	2 400	400	100

0801 - Holt kirke, reparasjon av tak og tårn

Formannskapet behandlet 10.3.2020 en sak om kostnadsramme og finansiering av utbedring av tak og tårn på Holt kirke. Både tak og tårn er i dårlig forfatning, og det er blant annet påvist råteskader. Kostnadsrammen ble vedtatt til 11.300.000. kroner, med finansiering 8.320.000 kroner i tilskudd fra kommunen, 2.260.000 kroner i merverdiavgiftskompensasjon og 720.000 kroner i tilskudd fra Riksantikvaren. Eventuelt ytterligere eksterne tilskudd skal gå til fradrag i kommunens bidrag.

Fellesrådet inngikk kontrakt med entreprenør og arbeidene ble påbegynt i 2020. Det året er det også bevilget 2.000.000 kroner. I 2020-2021 har kommunen avsatt 4.070.000 kroner til prosjektet. Resterende kommunalt tilskudd er ført opp i 2022-2023.

Fellesrådet søkte Riksantikvaren og fikk tilsagn om tilskudd på 720.000 kroner i 2020 og 900.000 kroner i 2021. De vil også søke tilskudd de kommende årene hvis det lyses ut midler. I tillegg til reparasjon av tak og tårn trenger kirka også ytre rehabilitering av kledning og vegger. En må komme tilbake til eventuell korreksjon i kommunalt bidrag i neste økonomiplan.

0803 - Tvedestrand kirke, fasade, vinduer mv.

I forrige økonomiplan var det innarbeidet 0,6 mill. kroner i 2022-2023 til utbedring av vinduene i

Tvedestrand kirke. Dette prosjektet foreslås nå utvidet til fasade mv. og i denne økonomiplanen er samlet bevilgning 0,9 mill. kroner.

En kan se at fasaden trenger utbedringer, det har blant annet falt ut murstein. Fellesrådet ønsker derfor å gjennomføre undersøkelser og en detaljprosjektering for å finne ut hva som må gjøres av utbedringer, samt beregne kostnader. Dette arbeidet vil starte i 2022. Beløpene i denne økonomiplanen er derfor høyst usikre.

0809 - Sittegressklipper til gravplassene

Kirkelig fellesråd har ansvaret for klipping av gress på mange gravplasser, og i slutten av planperioden er det behov for å investere i en ny sittegressklipper.

Andre investeringer, investeringer i aksjer og andeler

Prosjekt	Investeringer i aksjer og andeler (bruttobeløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
0900	Egenkapitalinnskudd KLP	1 403	1 500	1 500	1 500	1 500	1 600
0905	Tvedestrand Vekst AS, aksjekapital, omgjøring ansvarlig lån	583	0	0	0	0	0
	Sum investeringer i aksjer og andeler	1 986	1 500	1 500	1 500	1 500	1 600

0900 - Egenkapitalinnskudd KLP

Hvert år må kommunen betale egenkapitalinnskudd til KLP. Det er satt av 1,5 mill. kroner i 2022-2025 og 1,6 mill. kroner i 2025.

Formidlingslån

Prosjekt 0902 Formidlingslån (beløp i 1 000 kroner)	Regnsk ap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Utlån til innbyggere i kommunen	26 180	25 000	25 000	20 000	20 000	20 000
Avdrag på lån, betalt til Husbanken	8 067	5 700	6 500	7 200	7 800	8 500
Sum utgifter	34 247	30 700	31 500	27 200	27 800	28 500
Bruk av lån til videreutlån (lån i Husbanken)	-26 180	-25 000	-25 000	-20 000	-20 000	-20 000
Mottatte avdrag på utlån, fra innbyggere i kommunen	-8 296	-4 600	-5 300	-6 000	-6 600	-7 300
Sum inntekter	-34 476	-29 600	-30 300	-26 000	-26 600	-27 300
Nettoutgift	-230	1 100	1 200	1 200	1 200	1 200

0902 - Formidlingslån

I økonomiplan 2021-2024 var det forutsatt 25 mill. kroner i låneopptak formidlingslån i 2021 og 2022, og 20 mill. kroner i 2023 og 2024. Dette er videreført med 25 mill. kroner i 2022 og 20 mill. kroner de resterende årene.

Avdrag kommunen betaler til Husbanken og avdrag kommunen mottar fra våre lånekunder føres også i investeringsregnskapet. De siste årene har differansen mellom de to beløpene økt i negativ retning for kommunen. Det betyr at kommunen selv må dekke utbetalinger til avdrag. Det er

Sparebanken Sør som har håndtert utlån for kommunen, så en har ikke selv enkel tilgang til forventede avdrag de kommende årene. Sparebanken sør skulle slutte med dette tilbudet, så i 2021 ble det inngått avtale med Lindorff i stedet. I løpet av høsten 2021 skal gamle utlån flyttes fra Sparebanken sør til Lindorff. Det er mulig en får bedre simuleringsmuligheter selv i årene framover. Den informasjon en har, sammen med egne beregninger, tilsier at en må betale 1,2 mill. kroner mer i avdrag i 2022 enn det kommunen mottar fra lånekundene. Denne differansen er videreført resten av planperioden. Det er usikkerhet til dette beløpet.

Mulige investeringsprosjekter i 2022-2025

I denne økonomiplanen er det innarbeidet bevilgninger til mange investeringsprosjekter. Gjennom den administrative budsjettprosessen høsten 2021 har flere behov og mulige prosjekter vært nevnt, uten at bevilgninger gis. Dette skyldes blant annet at det er behov for å vurdere og utrede mer, men ikke minst at kommunens økonomiske evne til investeringer i årene fremover er sterkt begrenset. Kommunedirektøren ønsker likevel å nevne noen prosjekter, slik at kommunestyret er forberedt på at prosjekter, hvis mulig, kan bli vurdert i kommende økonomiplaner.

Når ny barneskole tas i bruk høsten 2023 blir blant annet lokalene til Holt skole ledige. Det er under vurdering om de kan brukes til barnehage, til erstatning for dagens leide lokaler på Nes Verk. Når denne økonomiplanen utarbeides har en ikke fått vurdert dette tilstrekkelig. En må eventuelt komme tilbake til dette i senere økonomiplaner.

Som nevnt under et av tiltakene over hadde regjeringen som gikk av høsten 2021 til hensikt å innføre krav om at blant annet kommunene måtte anskaffe nullutslippskjøretøy hvis det gjaldt personbiler eller lette varebiler. Ny forskrift om dette ble ikke sendt ut på høring som planlagt, men det er grunn til å tro at det kommer slike krav i løpet av planperioden. Et slikt krav kan utløse behov for ladestasjoner til kommunale el-biler, men dette må en eventuelt komme tilbake til senere.

Innen vann- og avløpssektoren begynner det å bli kapasitetsproblemer i ulike deler av kommunen, som følge av bygging av både helårsboliger og fritidsboliger. Det arbeides med revidering av arealdelen i kommuneplanen. Kapasitet på vann- og avløpsnett, trafikkisikkerhetstiltak mv. må inngå i vurderingene i den planen. Det er også et betydelig rehabiliteringsbehov for ledningsnettet, og en tar sikte på å revidere investeringsplanene i løpet av 2022.

Kommunen burde jobbet mer med enøk-tiltak, og avsatt midler i økonomiplanen til investeringer på området. Mulige tiltak kunne være varmepumper på Lyngmyr skole og Strannasenteret. Noen av tiltakene som foreslås er likevel energioekonomiserende. Det gjelder blant annet utskifting av vinduer på Lyngmyr skole og i Lyngmyrveien 59, skifte av veilyks til LED-pærer og rehabilitering av avløpsnettet.

Oversendelsesforslag fra kommunestyret

Kommunestyret vedtok i sak 47/2021 «Fullmakt til salg av Gjeving skole» blant annet følgende oversendelsesforslag til vurdering:

«Deler av pengene kommunen får fra salget av Gjeving skole må gå til å følge opp de forpliktelsene kommunen har på Gjeving grendehus. Der er det et behov for utvendig vedlikehold.»

Kommunedirektøren har vurdert dette, men ikke innarbeidet særskilte midler i budsjettet. Kommunen har ansvar for sin bygningsmasse, og behov for vedlikehold og eventuelt andre tiltak på Gjeving grendehus må vurderes opp mot behov på andre kommunale bygg og annen kommunal aktivitet. Videre er vedlikehold en driftsutgift, mens en salgsinntekt føres i investeringsregnskapet.

Investeringsinntekter

Nedenfor er vist oversikt over inntekter i de ulike investeringsprosjektene.

Sum investeringsinntekter (beløp i hele 1 000 kroner)	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer	-33 807	-12 770	-2 250	-440
- Merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer	-33 807	-12 770	-2 250	-440
Tilskudd fra andre	-8 560	-8 660	-9 910	-5 160
- 0001 Tvedestrand idrettspark, spillemidler	-7 000	-7 000	-7 500	
- 0010 Lyngmyrhallen rehabilitering, spillemidler				-2 000
- 0300 Ny barneskole, spillemidler				-2 000
- 0529 Bergsmyr til Mjåvann turvei og sti, spillemidler			-1 250	
- 0350 Gamle sentrum varmesøkende kamera, tilskudd fra fylkeskommunen	-400			
- 0528 Slotta vann- og avløpsnett, anleggsbidrag		-500		
- 0002 Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal (anleggsbidrag VA)	-1 160	-1 160	-1 160	-1 160
Salg av varige driftsmidler	-5 840	-9 840	-6 840	-7 840
- 0002 Tvedestrand næringspark, salg av næringsareal	-5 840	-5 840	-5 840	-5 840
- 0395 Salg av barnehager, skoler mv.		-4 000	-1 000	-2 000
Bruk av lån	-145 418	-71 130	-11 750	-60
- 0901 Investeringslån	-145 418	-71 130	-11 750	-60
Sum investeringsinntekter	-193 625	-102 400	-30 750	-13 500

0395 - Salg av barnehager, skoler mv.

Kommunestyret har vedtatt å legge Gjeving skole ut for salg. I tillegg vil flere barnehager og skoler stå tomme når ny barnehage og barneskole tas i bruk i 2022 og 2023. Det er også andre bygg som ikke lenger vil være i bruk, for eksempel Middelskolen. Det legges til grunn at bygg en ikke har bruk for lenger må selges. I driftsbudsjettet er det lagt inn midler til et mulighetsstudie/vurderinger rundt flere av disse byggene. Hvilke bygg som kan selges når er derfor ikke klart.

På usikkert grunnlag er det lagt inn salgsinntekter på 4,0 mill. kroner, 1,0 mill. kroner og 2,0 mill. kroner i årene 2023-2025.

1.8.3 Utvikling av lånegjeld

Tabellen under viser budsjettetert samlet lånegjeld (investeringslån og formidlingslån) ved utgangen av hvert år i planperioden, samt lånegjeld pr. innbygger. En har brukt innbyggertallet 31.12.2020 for 2020, det var 6 067. For årene fremover har en brukt innbyggertall 1.7.2021, det vil si 6 118

personer.

Samlet lånegjeld	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	750,6	819,3	954,8	1 006,7	996,3	973,1
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	123 724	133 916	156 066	164 554	162 846	159 048

Investeringslånene må kommunen betjene selv. Formidlingslånene betjenes i stor grad ved innbetaling fra kommunens "lånekunder". Dersom en deler den samlede låneportefølje i investeringslån og formidlingslån har en følgende bilde:

Lånegjeld fordelt på investeringslån og formidlingslån	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	597,4	654,2	771,2	810,3	787,7	752,9
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	98 466	106 923	126 050	132 446	128 743	123 065
Formidlingslån:						
Lånegjeld pr. 31.12., mill. kroner	153,2	165,1	183,6	196,4	208,6	220,1
Lånegjeld pr. innbygger, hele kroner	25 258	26 993	30 017	32 109	34 103	35 983

I planperioden (2022-2025) øker samlet gjeld med 153,8 mill. kroner. Dette fordeler seg med 98,8 mill. kroner på investeringslån og 55,0 mill. kroner på formidlingslån. Den økende lånegjelden gjør kommunen mer eksponert for risiko.

Når det gjelder økende lånegjeld knyttet til formidlingslån innebærer det også et risikoelement, da kommunen selv må dekke store deler av eventuelle tap.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Driftsbudsjettet

2.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
200 - Gjennomgang av oppgaver og støttefunksjoner (111)	-250 000	0	0	0
20 010 - Hovedverneombud, redusere fra 20% til 10% stilling (070)	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000
20 010 - Innsparing politiske ansvar fra 2024 (115)	0	0	-200 000	-200 000
20 010 - Kjøp av streamingtjenester til politiske møter (122)	40 000	40 000	40 000	40 000
20 010 - Omgjøring av assisterende kommunedirektørstilling til rådgiver (049)	-880 000	-360 000	-360 000	-360 000
20 010 - Reduserte utgifter til IKT-Agder IKS, effektiviseringskrav (071)	0	-100 000	-150 000	-150 000
20 030 - Valg (044)	0	200 000	0	200 000
20 030 - Økt antall lærlinger med 2 (053)	0	0	0	0
Sum tiltak	-1 175 000	-305 000	-755 000	-555 000

111: 200 - Gjennomgang av oppgaver og støttefunksjoner

En må se på hvordan en best kan benytte de eksisterende ressursene i stabene og øvrige merkantile stillinger i kommunen. Vurdere om dette blant annet kan gjøres ved oppgaveforflytning. Målet er å kartlegge kompetansebehov slik at en får rett kompetanse til nåværende og fremtidige oppgaver innenfor de ressursene en har tilgjengelig.

070: 20010 - Hovedverneombud, redusere fra 20% til 10% stilling

I budsjett og økonomiplan 2021-2024 var det foreslått å redusere ressursen til hovedverneombudet fra 20 % til 10 % stilling gjeldende fra 01.01.2022. Dette forslaget videreføres.

115: 20010 - Innsparing politiske ansvar fra 2024

Fra neste valgperiode foreslås det reduksjoner innen politiske ansvarsområder. Ulike tiltak som kan vurderes for innsparing er blant annet reduksjon i antall folkevalgte i kommunestyret og formannskapet, møtegodtgjørelser og diverse andre utgifter. En totalvurdering må gjøres angående innsparingsforslagene, dette må en komme tilbake til i egen utredning og sak til kommunestyret. Samlet innsparing som foreslås pr. år er 200 000 kroner fra 2024.

122: 20010 - Kjøp av streamingtjenester til politiske møter

Politiske møter streames i dag via et abonnement på WebTV fra kantina i administrasjonsbygget. Det påløper utgifter til service og konsulenthjelp, samt personalressurser for streaming. Ved å si opp denne avtalen og kjøpe denne tjenesten vil en få en mobil tjeneste som ikke er avhengig av sted for politiske møter for streaming, samt at en ikke er sårbare for tekniske utfordringer som oppstår og egen personalressurs for å håndtere streaming. Nåværende avtale som koster rundt 30 000 kroner i året foreslås sagt opp, og rammen økes med 40 000 kroner.

049: 20010 - Omgjøring av assisterende kommunedirektørstilling til rådgiver

Tiltaket innebærer en omgjøring av stillingen som assisterende kommunedirektør til rådgiverstilling. Det må gjøres en kartlegging av hvilke oppgaver som skal høre til stillingen og hvilken kompetanse en trenger. Da det kan ta noe tid å ansette ny medarbeider ser en for seg oppstart rundt 01.08.2022. I 2022 vil en da få en ubesatt stilling i et drøyt halvår.

071: 20010 - Reduserte utgifter til IKT-Agder IKS, effektiviseringskrav

Det er satt et effektiviseringskrav for IKT Agder IKS med virkning fra 2023. Beløpet det året er 100 000 kroner, og det økes med 50 000 kroner til de to neste årene. Det er usikkerhet knyttet til dette tiltaket.

044: 20030 - Valg

En forutsetter nivå på utgifter til valg på 200 000 kroner i 2023 og 2025. Det er en økning på 50 000 kroner i forhold til budsjett for 2021. Det er særskilt kostnadskrevende å ha valglokalet åpent på søndag, dette skyldes personalkostnader. I kostnadsanslaget forutsettes det én valgkrets med ordinær gjennomføring. Det forutsetter ikke ekstra utgifter i forhold til pandemi etc.

053: 20030 - Økt antall lærlinger med 2

Kommunen har i dag 11 lærlingeplasser for utdanningsløp til fagbrev via opplæringskontoret. Det er viktig å tilrettelegge for lære plasser, og det er behov for flere lærlingeplasser. Økningen i 2 lærlingeplasser finansieres innenfor dagens ramme for lærlinger og i sektorene. Anslag kostnad grunnlønn pr. lærling pr. år er 160 000 kroner, etter fratrekk for tilskudd fra fylkeskommunen.

2.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Kommunedirektørens kontor, personal- og organisasjonsavdelingen (HR, personal og service- og dokumentsenter m.m.), økonomiavdelingen (budsjett, regnskap, fakturering, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøp m.m.), politiske styringsorgan, revisjon og kontrollorgan, valg, diverse fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, beredskap, samfunnsplanlegging, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillinger og lærlinger, samt IKT-utgifter for hele kommunen med IKT Agder IKS.

2.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

2.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
200 Kommunedirektør, stab og IKT						
Inntekt	-3 503	-2 636	-2 174	-2 174	-2 174	-2 174
Utgift	35 054	38 040	38 400	39 679	39 529	39 729
Netto	31 551	35 404	36 226	37 505	37 355	37 555

2.2.1.2 Årsverk

Bud 2022-25 - Stillingsprosent, faste årsverk

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
200 Kommunedirektør, stab og IKT	1 958
20 010 Kommunedirektør og assisterende kommunedirektør	493
20 020 Økonomiavdelingen	560
20 030 Personal- og organisasjonsavdelingen	905

Det er i budsjettet lagt til grunn midlertidig reduksjon av 0,6 årsverk i perioden 01.07.22 – 31.12.2022 i kommunedirektørens stab. Det vil jobbes med oppgavefordeling innenfor stabene og merkantile ressurser i kommunen for å ivareta alle arbeidsoppgavene som skal utføres innenfor dette området.

1 årsverk reduseres midlertidig i perioden 01.01.2022 – 31.07.2022, samt 0,1 årsverk varig i forbindelse med reduksjon av hovedverneombud. Etter dette er antall årsverk for kommunedirektørens ansvar inkl. stabene 19,58.

2.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Politiske styringsorgan og kontrollutvalg m.m.

Ordfører 1 årsverk og varaordfører 0,2 årsverk. Ellers utgifter til drift av politisk virksomhet og alle utvalg, samt kontrollutvalg og revisjon.

Fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Hovedtillitsvalgte for fire fagforbund; Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Norsk Sykepleierforbund og Delta, samt hovedverneombud, totalt 1,8 årsverk. Diverse fellesutgifter, kontingenter diverse organisasjoner som KS, Østre Agder m.fl., advokatutgifter, felles interkommunalt personvernombud, felles interkommunal innkjøpsordning (OFA), felles interkommunal e-helse

koordinator, salgs- og skjenkekontroller m.m.

IKT-utgifter hele kommunen med IKT Agder IKS

De fleste IKT-utgiftene går gjennom IKT Agder, som drift, lisenser, leie av PC-er, investeringer i nye IKT-systemer m.m., som utgjør omlag 11,7 mill. kroner i 2022. I tillegg kommer det noen lokale IKT-utgifter som kopiskrivere i hele organisasjonen m.m.

Kommunedirektøren

Kommunedirektør og assisterende kommunedirektør (foreslått omgjøring av stilling til rådgiver i kommunedirektørens stab fra 01.08.2022).

Stab Økonomi

5,6 årsverk fordelt på 6 ansatte. Hovedaktivitet: Regnskap, innfordring, økonomiplan, budsjett, eiendomsskattekontor, tertialrapport og årsberetning, veiledning og bistand til enheter/sektorer samt juridisk bistand.

Stab personal og organisasjonsutvikling

9,05 årsverk fordelt på 11 ansatte. Hovedaktivitet: Lønn, fravær, pensjon, veiledning og bistand på lønns- og personalområdet. IA-arbeid, personalreglement, veiledning og støtte til ledere og ansatte. Arkiv, post, sentralbord- og ekspedisjon, valg, politisk sekretariat, beredskap.

2.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	
	Sykefravær, korttid	1,8 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5 %	

2.2.4 Fokusområder

Kommunedirektørnivå inkl. stabene

- Oppfølging og evaluering av utviklings- og omstillingsprosjektet for hele kommunen i perioden 2022-2025 med særlig vekt på ny organisasjon- og ledelsesstruktur og effektivisering gjennom digitalisering, og riktig kompetanse for oppgaveløsning. Gjennom prosjektet ha større og mer systematisk fokus på frivillighet som strategi i fremtidige tjenesteløsninger.

- Samlende og utviklende ledelse for gjennomføring av utviklingsstrategien i vedtatt handlingsplan innenfor de økonomiske rammene og forutsetningene som ligger i budsjett og økonomiplan.
- Ressurs- og prosjektstyring på overordnet nivå med sterkt fokus på planlegging og gjennomføring av vedtatte investeringsprosjekter.
- Systematisk arbeid med internkontroll og avvikssystem, samt innkjøp, beredskap og sikkerhet.

IKT – IKT Agder IKS

- Sørge for på overordnet nivå gjennomføring av IKT-prosjekter i organisasjonen (porteføljestyling), og delta aktivt i styringen av det interkommunale selskapet IKT Agder IKS.
- Understøtte alle IKT-prosjekter som gjennomføres innenfor IKT Agder-samarbeidet.
- Ha sterkt fokus på digitalisering med gevinstrealisering ved innføring og utvikling av IKT-systemer i organisasjonen.

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Driftsbudsjettet

3.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
210 og 220 - Ny barneskole fra 1.8.2023, endret skolestruktur og tilpasset drift, reduserte utgifter (040)	0	-750 000	-1 800 000	-1 800 000
21 010 - Ansettelse sektorleder i Samfunn og infrastruktur- erfaringsoverføring (043)	189 000	0	0	0
21 020 - Etablerings- og tilpasningstilskudd utgår i 2022 (110)	-200 000	0	0	0
21 020 - Kommuneplanens arealdel, revidering (036)	252 000	0	0	0
21 020 - Mulighetsstudiet - arealavklaring (038)	0	100 000	0	0
21 020 - Sommerjobb for ungdom 10. klasse - tas ut fra 2022 (062)	-100 000	0	0	0
21 020 - Vannkoordinator, interkommunalt samarbeid (116)	30 000	30 000	30 000	30 000
21 030 - Vei og gatelys, reduserte driftsutgifter pga. ledbelysning (019)	0	-200 000	-200 000	-200 000
21 030 - Borøy /Gården reparasjon og bytte av sjøledninger, reduserte driftsutgifter (067)	0	-50 000	-50 000	-50 000
21 030 - Bydalen og Mjåvann utbedring avløp, reduserte driftsutgifter (050)	-30 000	-80 000	-80 000	-80 000
21 030 - Effektivisering brannvesen (113)	0	0	-100 000	-150 000
21 030 - Ny barneskole, parkering, buss, gatelys, vann og avløp, økte driftsutgifter (052)	0	120 000	120 000	120 000
21 030 - Ny pumpestasjon mv. avløp på Nor, økte driftsutgifter (061)	0	10 000	80 000	80 000
21 030 - Ny utjevningstank til vannverket, reduserte driftsutgifter (068)	0	-20 000	-20 000	-20 000
21 030 - Nytt høydebasseng Nesgrenda, økte driftsutgifter (059)	0	0	50 000	80 000
21 030 - Nytt høydebasseng på Borøy, økte driftsutgifter (066)	0	0	20 000	20 000
21 030 - Oppgraving sivbed på Tvedestrand renseanlegg, driftsutgifter (064)	400 000	400 000	0	0
21 030 - Overtakelse av gammel E18, driftsutgifter (096)	50 000	100 000	100 000	100 000
21 030 - Slotta, vann og avløpsnett, driftsutgifter (065)	0	0	20 000	20 000

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
21 030 - Utvidelse sjøledninger avløp på Sandøya, økte driftsutgifter og -inntekter (069)	0	-60 000	-5 000	-5 000
21 030 - Øksenåslia rehabilitering vann- og avløpsnett, reduserte driftsutgifter (051)	0	0	-60 000	-60 000
21 030 - Økte materialkostnader vann og avløp (041)	200 000	200 000	200 000	200 000
21 030 - Økte parkeringsinntekter, kommunale parkeringsplasser nær sentrum (042)	0	-200 000	-500 000	-500 000
21 040 - Forsikring økt pris og nye bygg (013)	150 000	150 000	150 000	150 000
21 040 - Forventet innsparing ved ny barnehage Bronsbu, bygningsmessige utgifter (097)	-160 000	-380 000	-380 000	-380 000
21 040 - Lyngmyrveien 49, drift av nytt bygg (012)	-290 000	-290 000	-290 000	-290 000
21 040 - Middelskolen, nedstenging før salg, reduserte driftsutgifter (037)	-20 000	-100 000	-130 000	-130 000
21 040 - Ny barneskolestruktur - ytterligere innsparinger på bygningsmessige utgifter (087)	0	-100 000	-200 000	-200 000
21 040 - Reduserte driftsutgifter på solgte bygg (057)	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
21 040 - Strøm - økte strømpriser (014)	200 000	200 000	350 000	400 000
21 040 - Ytterligere nedbemanning vedlikehold, 1 årsverk fra 1.8.2022 (088)	-350 000	-525 000	-525 000	-525 000
21 040 - Økte leieinntekter fra rådhuset (114)	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
21 050 - Redusert renhold, 0,2 årsverk fra 1.8.2022, ny renholdsplan (058)	-45 000	-100 000	-100 000	-100 000
21 060 - Kultur, bibliotek, frivilligsentral - reduksjon 0,2 årsverk (054)	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Sum tiltak	41 000	-1 030 000	-1 755 000	-1 725 000

040: 210 og 220 - Ny barneskole fra 1.8.2023, endret skolestruktur og tilpasset drift, reduserte utgifter

Som følge av ny barneskole i sentrum og endret skolestruktur fra 1.8.2023 er det beregnet innsparing av årsverk og andre driftsutgifter (inklusive bygningsmessige utgifter). Innsparinger av årsverk er som følge av optimal klassesammensetning ligger hos sektor for Læring og oppvekst. Innsparinger på drift av lokaler etc. ligger hos sektor for Samfunn og infrastruktur. For øvrig vises til organisering av skole og spesialundervisning, delrapport 2, innen utviklings- og omstillingsprosjekt Tvedestrand kommune.

Innsparingsbeløp i sektor for Samfunn og infrastruktur, avdeling for Bygg og anlegg, er helår på 1,8 mill. kroner

043: 21010 - Ansettelse sektorleder i Samfunn og infrastruktur- erfaringsoverføring

Sektorleder slutter til sommeren 2022, og for å få til mest mulig erfaringsoverføring mellom nåværende og ny sektorleder foreslås det å gjøre ansettelse med ca. 2 måneders overlapping.

110: 21020 - Etablerings- og tilpasningstilskudd utgår i 2022

Dette er tilskudd for eksempel til tilpasning/ombygging av bolig for personer med redusert funksjonsevne. Dette var tidligere øremerkede midler fra Husbanken, nå må kommunen selv finansiere slike tilskudd. Som følge av budsjettsituasjonen nedprioriteres dette i 2022, og hele bevilgningen fjernes. Tilskuddet ligger inne igjen fra 2023-2025 med 200 000 kroner hvert år.

036: 21020 - Kommuneplanens arealdel, revidering

Arbeidet med kommuneplanens arealdel er nå prioritert i revidert planstrategi og må være ferdig i 2022. Det legges inn 252 000 kroner i 2022 til dekning av konsulentbistand.

038: 21020 - Mulighetsstudiet - arealavklaring

Ny skole- og barnehagestruktur innebærer at flere kommunalt eide bygninger blir stående tomme. Det er behov for en arealavklaring som forberedelse til salg av områder som skal avhendes. Arbeidet er påbegynt for arealene i sentrum. Det legges inn 100 000 kroner i konsulenttjenester i 2023.

062: 21020 - Sommerjobb for ungdom 10. klasse - tas ut fra 2022

I økonomiplanen for 2021-24 var det lagt inn 100 000 kroner i 2021 og 2022 i tilskudd til bedrifter som hadde sommerjobb til 10.-klassinger. Tiltaket foreslås nå tatt ut allerede fra 2022.

116: 21020 - Vannkoordinator, interkommunalt samarbeid

Dette er en felles ressurs for kommunene i Agder for å oppfylle kommunens forpliktelser etter vanndirektivet. Den faste koordinatorstillingen gjelder for vannområdene Gjerstad-Vegår og Nidelva i Agder vannregion. Sak om dette interkommunale samarbeidet ble behandlet i kommunestyret 16.11.2021.

019: 21030 - Vei og gatelys, reduserte driftsutgifter pga. ledbelysning

Det er satt opp investeringstiltak på veilys, skifte til LED fra 2023. Som en effekt av dette forventes det innsparinger på vedlikehold og strømutfgifter på om lag 200 000 kroner pr år. Innsparingene settes opp fra 2023, men kan nok anses å være noe optimistisk.

067: 21030 - Borøy /Gården reparasjon og bytte av sjøledninger, reduserte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det ført opp midler på rehabiliteringsplan avløp til håndtering av sjøledninger ved Gården pumpestasjon. Som følge av dette arbeidet forventes det 50 000 kroner i årlige innsparte driftsutgifter.

050: 21030 - Bydalen og Mjåvann utbedring avløp, reduserte driftsutgifter

I området Bydalen/Mjåvann er det byttet pumpestasjon og det skiftes mye ledningsnett. Dette vil gi innsparinger i driftsutgiftene. Årlig innsparing anslås til 80 000 kroner. Siden investeringsarbeidene ferdigstilles i 2022 forventes det lavere effekt det året.

113: 21030 - Effektivisering brannvesen

Tvedestrand er med i det interkommunale samarbeidet Østre Agder brannvesen. Etter planen skal også Grimstad bli med i brannvernsamarbeidet. Det er forventet lavere utgifter til brannvesen fra 2024, men tallstørrelsen er foreløpig usikkert.

052: 21030 - Ny barneskole, parkering, buss, gatelys, vann og avløp, økte driftsutgifter

I tilknytning til bygging av ny barneskole bygges det nye parkeringsplasser og veier, bussavviklingen endres, samt at hovedledningsnett for vann og avløp utvides. Disse investeringene medfører økte driftsutgifter. Innen områdene parkering, kommunale veier, vann og avløp anslås årlige kostnader til 120 000 kroner.

På parkeringsplassene som etableres foreslår kommunedirektøren å ta parkeringsavgift. Det vises til eget tiltak som omfatter disse og andre parkeringsplasser nær sentrum.

061: 21030 - Ny pumpestasjon mv. avløp på Nor, økte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det i 2023 lagt inn midler til ny pumpestasjon mv. på Nor. Dette medfører økte driftsutgifter. Helårsvirkningen anslås til 80 000 kroner.

Det er ikke lagt inn nye tilkoblinger og økning i løpende avgifter som følge av blant annet mulig utbygging av nytt hyttefelt i området. Dette kommer en tilbake til i senere økonomiplaner.

068: 21030 - Ny utjevningstank til vannverket, reduserte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det avsatt midler i 2022 til ny utjevningstank på vannverket. Som følge av ny tank blir det reduserte driftsutgifter for Østerå avløpsstasjon, da denne vil få mindre transport av slam fra renseprosessen på vannverket. Det anslås årlige innsparinger på 20 000 kroner.

059: 21030 - Nytt høydebasseng Nesgrenda, økte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til et høydebasseng vann i Nesgrenda. Det er ikke noe høydebasseng der i dag, og det vil påløpe driftsutgifter. Beløpet anslås til 80 000 kroner pr. år.

Dersom det blir mer utbygging av boligfelt på Nesheia kan en få nye tilkoblinger og økning i løpende avgifter. Dette må en komme tilbake til når det skjer.

066: 21030 - Nytt høydebasseng på Borøy, økte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til utvidelse av dagens høydebasseng vann på Borøya. Et større anlegg vil øke driftskostnadene, det anslås til 20 000 kroner i året.

064: 21030 - Oppgraving sivbed på Tvedestrand renseanlegg, driftsutgifter

Som omtalt i investeringsbudsjettet må sivbedet ved renseanlegget tømmes og graves opp. I 2022

og 2023 må en derfor ha en alternativ håndtering av slammet fra renseanlegget, deriblant bortkjøring av slam til RTA. Merkostnadene anslås til 400 000 kroner pr. år.

096: 21030 - Overtakelse av gammel E18, driftsutgifter

Kommunestyret behandlet 16.6.2020 sak 61/2020 en uttalelse om mulig nedklassifisering av deler av gamle E18 og noe gang- og sykkelveinett til kommunale veier. Dette gjaldt strekningen mellom Nygård og Amtmannsvingen. Kommunestyret vedtok at det ikke var ønskelig. Videre vedtok kommunestyret at dersom veinettet likevel ble nedklassifisert måtte de dimensjoneres riktig i forhold til framtidig bruk før overtakelse kan finne sted. Strekningen er om lag 2 kilometer lang.

Kommunen kan ikke motsette seg nedklassifisering, det vedtas av andre organer. Det er noe uklarheter for når nedklassifisering skjer/har skjedd. På usikkert grunnlag har en derfor lagt inn midler til veily, vedlikehold og brøyting fra medio 2022.

065: 21030 - Slotta, vann og avløpsnett, driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til forlengelse av hovedledningsnettet for vann og avløp i Slotta-området. Dette medfører økte driftsutgifter, med årlig beløp anslått til 20 000 kroner.

069: 21030 - Utvidelse sjøledninger avløp på Sandøya, økte driftsutgifter og -inntekter

I investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til en utvidelse av sjøledninger avløp på Sandøya. Det anslås økte årlige driftsutgifter på 10 000 kroner. I 2023 er det også forutsatt fire nye tilkoblinger, og dermed inntekter både i 2023 og senere år.

051: 21030 - Øksenåslia rehabilitering vann- og avløpsnett, reduserte driftsutgifter

I investeringsbudsjettet er det lagt inn midler til rehabilitering av vann- og avløpsnettet i Øksenåslia. Blant annet siden det i dag er mye innlekk i avløpsnettet i området ventes det reduserte driftsutgifter når nytt ledningsnett er på plass. Beløpet anslås til 60 000 kroner i året.

041: 21030 - Økte materialkostnader vann og avløp

Materialkostnadene innen vann og avløp er økt med 30-50 % i 2021. Det vil bety økte kostnader for innkjøp av materiell, noe som vil utgjøre ca. 200 000 kroner til sammen på vann og avløp. Budsjettet økes for å kompensere for prisveksten.

042: 21030 - Økte parkeringsinntekter, kommunale parkeringsplasser nær sentrum

Det foreslås å ta parkeringsavgift på alle kommunale parkeringsplasser nær sentrum, gjeldende fra 1.8.2023. Dette vil i hovedsak være parkeringsplasser som er nær kommunale arbeidsplasser som det i dag er gratis å parkere på. En konsekvens er da at alle ansatte med arbeidssted nær sentrum må betale for parkering, også de som jobber på skole, barnehage og i omsorg.

Det legges til grunn en pris på 20 kroner pr. dag, og det anslås en helårseffekt på 500 000 kroner.

013: 21040 - Forsikring økt pris og nye bygg

Det er meldt om prisøkning på gjeldende forsikringer på 5 prosent. I tillegg har en nye bygg som skal forsikres. Anslått økt forsikringsbeløp pr. år er om lag 150 000 kroner.

097: 21040 - Forventet innsparing ved ny barnehage Bronsbu, bygningsmessige utgifter

Ny barnehage vil stå klar i august 2022 og en vil kunne få innsparinger til drift av lokaler fra høsten 2022. Innsparingene kommer gjennom reduserte driftsutgifter på de barnehagene som skal legges ned. En regner også med at de nye lokalene er mer ressursøkonomiske i sin drift.

Det må sikres at de barnehagebygg som skal avhendes har nok driftsbudsjett i perioden før nedstengning. Videre vil det også være noe driftsutgifter på tomme bygg.

I denne økonomiplanen er det lagt til grunn innsparinger på 380 000 kroner som helårsvirkning på bygningsmessige utgifter. Dette beløpet er fra tidligere års beregninger og må kvalitetssikres tidlig i 2022.

012: 21040 - Lyngmyrveien 49, drift av nytt bygg

Det nye bygget med leiligheter for personer med funksjonsnedsettelse tas i bruk fra 1.1.2022. Noen av utgiftene gjelder hele bygget, mens noe kun gjelder områder som brukes av kommunens ansatte.

Driftsutgiftene omfatter blant annet 0,2 årsverk som renholder og 0,2 årsverk som vaktmester.

Beboerne betaler leie for å bo i leilighetene, dette kreves inn via boligstiftelsen. Husleien skal blant annet dekke kommunens utgifter til renter og avdrag som følger av investeringene i boligene.

037: 21040 - Middelskolen, nedstenging før salg, reduserte driftsutgifter

Redusert bruk av Middelskolen medfører lavere bygningsmessige driftsutgifter fra 2022 til det blir solgt. Det forutsettes et salg så snart som mulig. Realistisk avhending er ikke før ca. 1.8.2022.

Budsjetterte utgifter til Middelskolens lokaler tas ut i sin helhet fra 2023.

087: 21040 - Ny barneskolestruktur - ytterligere innsparinger på bygningsmessige utgifter

Det er i budsjett og økonomiplan 2021-2024 satt opp en forventet innsparing innen bygningsmessige utgifter, vaktmester og renhold fra 2023 på 1,8 mill. kroner ved bygging av ny barneskole. Denne forventede innsparingen ligger i et annet tiltak sammen med forventede innsparinger knyttet til selve undervisningen mv.

Dette tiltaket foreslår et ytterligere innsparingskrav, utover de nevnte 1,8 mill. kroner. Det nye kravet føres opp med 200 000 kroner i helårsvirkning i 2024. Innsparingene er på vedlikeholdsbudsjettene for skolene.

Selv om en skole ikke lenger er i bruk påløper det driftsutgifter. Hvor mye en sparer av bygningsmessige utgifter etter at den nye barneskolen er tatt i bruk avhenger derfor blant annet av når de gamle byggene avhendes. Før økonomiplan 2023-2026 utarbeides må innsparingsbeløpene kvalitetssikres.

057: 21040 - Reduserte driftsutgifter på solgte bygg

Ved bygg som skal selges er det vurdert at en kan redusere driftsutgifter til lokalene. Følgende bygg vurderes: Barnehagelokalene: Villa Utsikten og Skriverstua samt Middelskolen. Det er utgifter til vedlikehold og strøm som er redusert her. Middelskolens utgifter er tatt helt ut fra 2024.

014: 21040 - Strøm - økte strømpriser

Prisene på strøm og nettleie vil øke. Kommunens strømlleverandør, Ishavskraft, har anslått at kommunens strømutgifter i 2022 vil bli om lag 1,6 mill. kroner høyere enn det som er budsjettet i 2021. Da er det ikke tatt høyde for nye bygg. Fra 1.1.2022 vil det være en ny beregningsmetode for effektleddet av strømforbruket. Det er derfor en betydelig usikkert knyttet til dette. Dette er en oppdatert prognose kommunen nylig fikk etter at selve budsjettprosessen var avsluttet.

Det som var innarbeidet i økonomiplanforslaget før denne nye prognosen var økte bevilgninger med 200 000 kroner i 2022, økende til 400 000 kroner i 2025. Dette betyr at en må følge svært nøye med på utviklingen av strømutgiftene i 2022.

Det må også nevnes at da budsjettet for 2021 ble vedtatt ble avsatt beløp til strøm redusert med 990 000 kroner knyttet til bygninger og 250 000 kroner knyttet til vei, vann og avløp.

En jobber kontinuerlig for å ha et lavest mulig strømforbruk, men værforhold mv. påvirker også forbruket.

088: 21040 - Ytterligere nedbemanning vedlikehold, 1 årsverk fra 1.8.2022

Dette er et tiltak som vil medføre dårligere oppfølging fra vaktmestere på bygningsdrift. Tiltaket kommer i tillegg til den nedbemanningen som allerede er forutsatt som følge av ny skole- og barnehagestruktur. En forutsetter at oppsigelse kan unngås. Det vil kunne få konsekvenser for opplevelsen av service for brukerne.

114: 21040 - Økte leieinntekter fra rådhuset

Det foreslås å øke prisene for leie av rådhuset. Videre forutsettes det økt utleie. Samlet økes årlig budsjetterte inntekter med 25 000 kroner.

058: 21050 - Redusert renhold, 0,2 årsverk fra 1.8.2022, ny renholdsplan

Det forutsettes en innsparing på renhold på 20% stilling fra 1.8.2022. Innsparingen gjennomføres ved å utarbeide ny renholdsplan der de minst viktige arealer nedprioriteres. Dette tiltaket kommer i tillegg til nedbemanningen som allerede er tatt inn som følge av ny skole- og barnehagestruktur.

054: 21060 - Kultur, bibliotek, frivilligsentral - reduksjon 0,2 årsverk

Ved samordning av tjenestene innen kultur, bibliotek og frivilligsentral kan det være mulig å ta ut en innsparingseffekt på 0,2 årsverk. Tiltaket kommer i tillegg til tiltak i budsjett og økonomiplan 2021-2024 med 0,2 årsverk varig i biblioteket.

3.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Sektoren har ansvar for følgende arbeidsområder:

Avdeling for forvaltning: Plan og byggesak, kart/GIS, landbruk og miljø, næring, kultur, bibliotek og frivilligsentral.

Avdeling for Kulturskole: Kulturskolen Øst i Agder

Avdeling for Kommunalteknikk: Veg, vann og avløp, parker og maskin/verksted

Avdeling for Bygg og Anlegg: Eiendom og bygningsdrift, havneanlegg

Avdeling for Renhold: Renhold og innemiljø

Kommunens fagressurser til forvaltning av kommunens eiendommer, samt næring - og areal/naturressursforvaltning er samlet i sektoren

3.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

3.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
210 Samfunn og infrastruktur						
Inntekt	-67 919	-58 889	-61 819	-64 773	-67 345	-69 700
Utgift	97 911	91 990	94 068	93 334	91 753	91 801
Netto	29 992	33 101	32 249	28 561	24 408	22 101

3.2.1.2 Årsverk

Bud 2022-25 - Stillingsprosent, faste årsverk

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
210 Samfunn og infrastruktur	6 677
21 010 Samfunn og infrastruktur, sektorleder	100
21 020 Forvaltning og plan	900
21 030 Kommunalteknikk	1 550
21 040 Bygg og anlegg	1 285
21 050 Renhold	1 432
21 060 Bibliotek, kultur og frivilligsentral	320
21 080 Kulturskolen	875
21 090 Samfunn og infrastruktur, investering	215

Sum for sektoren er 66,77 årsverk før forslag til nye tiltak.

Tiltakene gir:

Økte årsverk:

Renhold Lyngmyrveien 49: 0,2 årsverk

Vaktmester Lyngmyrveien 49: 0,2 årsverk

Reduserte årsverk:

Ytterligere nedbemanning vedlikehold (vaktmester), fra 1.8.2022: 1 årsverk

Redusert renhold fra 1.8.2022, ny renholdsplan: 0,2 årsverk

Kultur, bibliotek, frivilligsentral - reduksjon: 0,2 årsverk

Samlet årsverk i 2022 etter tiltak: 65,77

3.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

For oversikt over sektorens ulike budsjetttiltak for perioden 2022-25 vises det til tiltakslisten som følger i budsjettet. Med de stramme rammene det legges opp til skylder vi å presisere at det er høy risiko ved flere av innsparingstiltakene.

Kommunale veier

Veivedlikehold inkl. brøyting av 65 km vei, hvorav 25 km er grusveier. Byrenovasjon med gatefeiing og vedlikehold av gategods. Standarden på veiene er av variabel kvalitet, noen veier trenger omfattende reparasjoner. Dette er arbeid som er utfordrende med små rammer til vedlikehold.

Vei og gatelys

Drift av ca. 1400 kommunale veily. Det viser seg at mye av kommunens gatelys er av usikker kvalitet noe som igjen resulterer i jevnlig klager på mørke lamper og strekninger. Investering i ny armatur vil medføre reduserte driftskostnader, se tiltak.

Park, grøntareal, lekeområder, badeplasser samt minnelunder

Vedlikehold og opprydding, samt følge opp områdene.

Skjærgårdspark

Drift av skjærgårdsrenovasjon, oppfølging av friluftsområder i samarbeid med Statens Naturoppsyn. Kontrolloppgaver for politiet, og oppdrag for Flødevigen med tanke på fiskereservat og Raet nasjonalpark.

Parkering

Oppfølging og kontroll av ca. 400 kommunale parkeringsplasser fordelt på sentrum, Borøy og Gjeving, samt oppfølging av klager og skilting av alle områdene.

Vannforsyning og ledningsnett

Vannforsyningen består av et vannverk og 3 høydebasseng inkl. 10 pumpestasjoner for vann. Det er behov for jevnlig lekkasjesøk spesielt i forbindelse med mange sjøledninger, og oppfølging av skjøter. Vannkvaliteten i kommunen er god, og anlegget kan enkelt kobles sammen med Krok våg vannverk i en krisesituasjon. Det vil være stor aktivitet her i forbindelse med alle større utbygginger i kommunen.

Avløp og avløpsnett

Kommunen har et renseanlegg på Gjeving og et renseanlegg på Tangen. I tillegg er det 78 pumpestasjoner for avløp som transporterer avløpsvannet fram til renseanleggene. Ledningsnettet i kommunen har stor variasjon i kvalitet, og har mange steder hvor det kommer inn mye fremmedvann fra taknedløp, lekkasjer, feilkoblinger mm. Dette resulterer i mye overløp i perioder med mye nedbør. Rehabilitering av avløpsnettet blir derfor et viktig satsningsområde fremover, og slik den økonomiske situasjonen er nå er det rom for å gjennomføre arbeidene uten å øke gebyrene.

Plan, oppmåling og byggesaksforvaltning

I 2022 vil følgende større planoppgaver bli videreført: Revisjon av kommuneplanens arealdel, Områdeplan for Lyngør, Interkommunal reguleringsplan for ny E18 Dørdal – Tvedestrand. Ellers er det også flere andre planoppgaver som følger av vedtatt planstrategi, samt flere private planforslag som til enhver tid er under behandling.

Behandling av private planforslag, byggesaker og kart/oppmålingsforretninger er basert på selvkostprinsipp, det vil si at kommunens kostnader over tid skal dekkes av gebyrinntektene. Byggesaksavdelingen vil bli styrket med en ny saksbehandler med juridisk kompetanse fra og med 2022.

Gebyrinntektene i 2020 og 2021 har gitt overskudd på byggesak, og dersom denne utviklingen fortsetter må gebyrtakstene settes ned.

Bygningsdrift

Tjenesten består i drift og vedlikehold av ca. 38.000 m² bygningsmasse. Helårsvirkning av idrettsparkdrift og overtakelse av gamle VGS på Lyngmyr er lagt inn f.o.m 2021 i budsjettet. Når ny skole og barnehagestruktur iverksettes i 2022/23 vil 3 skoler og 3 barnehager legges ned. Økonomisk virkning av dette er lagt inn i budsjettallene

Det har stått vakant 0,8 årsverk bygningsdrifter siden 2019. Vakansen er videreført frem til ny skolestruktur er iverksatt. Når ny barnehage og storskole tas i bruk må det iverksettes ny bemanningsplan tilpasset nytt redusert behov. Det er budsjettet med en omdisponering av vaktmesterressursene ved økt innsats på boligstiftelsen bygningsmasse. Dette medfører reduserte ressurser til drift og vedlikehold på de skolene som er planlagt nedlagt.

Renhold

Tjenesten består i renhold og innemiljøtiltak for kommunens bygningsmasse. I tillegg gjøres det renhold i bygg som leies av kommunen til kommunale tjenester.

I renholdsavdelingen har det vært vakant 0,7 årsverk siden 2019. Også denne vakansen er videreført frem til ny skole- og barnehagestruktur er iverksatt. Reduserte ressurser til renhold vil få

som konsekvens at det må prioriteres strengt. Det jobbes kontinuerlig med å øke stillingsbrøkene og kompetansen innenfor avdelingen.

Havn og brygger

Budsjettet omfatter drift av kommunale brygger, samt gjestehavn og 130 utleieplasser. Fra og med 2021 tas det avgift fra godsleveranser til Hagefjord brygger. Denne ordningen vil utvides til også å gjelde for Gjeving og Dypvåg brygger.

Båtskyssordningen skal ut på anbud snart, og det er foreløpig ikke tatt høyde for at dette vil få økonomiske konsekvenser for kommunen.

Boligkontor og boligstiftelse

Det er foreløpig ikke avklart om det vil bli vedtatt en lov som vil gjøre det enklere å oppløse kommunale boligstiftelser. Dersom loven ikke vedtas vil det få konsekvenser for de økonomiske forutsetninger som er lagt inn i økonomiplanen.

Kulturskolen Øst i Agder

Interkommunal kulturskole for 4 kommuner. Fagområdene er kunst, musikk, dans og teater.

Kulturskolens samfunnsoppdrag er forankret i Opplæringsloven

«Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskuletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.»

«Opplæringas mål er å utvide barns, unges og voksnes evner til erkjennelse og opplevelse, til innlevelse, utfoldelse og deltakelse.»

Investeringsprosjekter, jfr. investeringsbudsjett

Mange av enhetens ansatte er engasjert som prosjektledere og prosjektdeltakere til kommunens mange investeringsprosjekter, noe som går på bekostning av kapasiteten til å utføre de løpende driftsoppgavene. Dette gjelder særlig innenfor områdene arealplanlegging, miljøforvaltning, bygning- og havnedriftsledelse, samt øvrig saksbehandling innenfor enhetens mange fagfelt.

Tjenester overført fra stab kommunedirektør ved ny organisering

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Frivilligsentral og Tjenna badepark	Leder frivilligsentral, utlånssentral og badepark, 1,0 årsverk, samt driftsutgifter til disse virksomhetene. Forventet driftstilskudd fra Agder fylkeskommune til drift av badeparken med 150 000 kroner pr. år. Utgifter til badeverter om sommeren i badeparken.
Næring	Næringssjef, 1,0 årsverk. Omfatter generell næringsutvikling, salg av næringsareal A67, interkommunalt næringsfond i Øst-regionen, turistinformasjonen, besøkssenter Gjeving for Raet nasjonalpark, felles interkommunal næringsutvikler og andre diverse næringsutgifter m.m.

Tjenesteområde	Volum/aktivitet
Kultur	Kulturrådgiver, 0,7 årsverk. Omfatter generell kulturutvikling, tilskudd til Næs jernverkmuseum, diverse andre tilskuddsordninger.

3.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		ikke gjennomført
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	ikke gjennomført
	Sykefravær, totalt	8,0 %	4,0
	Sykefravær, korttid	1,8 %	1,5
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	

3.2.4 Fokusområder

- Ledelse og kompetanseutvikling
- Effektiv økonomi og ressursstyring
- Godt arbeidsmiljø og fornøyde brukere

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Driftsbudsjettet

4.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
210 og 220 - Ny barneskole fra 1.8.2023, endret skolestruktur og tilpasset drift, reduserte utgifter (040)	0	-3 800 000	-8 200 000	-8 200 000
220 - Grunnskole: Fagfornyelse, nye skolebøker (004)	400 000	400 000	0	0
22 010 - Reduserte utgifter mobiltelefon og reiseutgifter (045)	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
22 020 - Assisterende styrer i to barnehager (Bronsbu og Lyngbakken) (015)	0	140 000	280 000	280 000
22 020 - Økt refusjon knyttet til sykefravær (090)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
22 020 -25 - Redusert foreldrebetaling i barnehager fra 1.8.2022 (123)	200 000	400 000	400 000	400 000
22 025 - Ny barnehage Bronsbu og endret barnehagestruktur fra høsten 2022 (073)	-460 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
22 025 - Åpningstid barnehage Bronsbu, økning med 0,2 årsverk, fra 1.8.2022 (016)	45 000	110 000	110 000	110 000
22 028 -30 - Halvår innsparing styrerressurs (089)	-60 000	0	0	0
22 040 - Lyngmyr skole forsterket avdeling reduksjon 0,15 årsverk (106)	-100 000	-100 000	0	0
22 080 - Gjestebarn: Økning utgifter og reduksjon inntekter kjøp fra andre kommuner, barnehager (003)	585 000	260 000	85 000	85 000
22 080 - Gjesteelevoppgjør (047)	-570 000	-570 000	-570 000	-570 000
22 080 - Lavere kostnader til tilskudd til private barnehager (046)	-530 000	-530 000	-530 000	-530 000
22 080 - PP-tjenesten - vurdere å kjøre tjenesten i egen regi (092)	0	0	-250 000	-250 000
22 080 - Reduksjon skoleskyss (107)	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
22 080 - Spes.ped private barnehager (002)	90 000	90 000	90 000	90 000
Sum tiltak	-770 000	-5 820 000	-11 855 000	-11 855 000

004: 220 - Grunnskole: Fagfornyelse, nye skolebøker

I konsekvensjustert budsjett er det budsjettert med 550 000 kroner i utgifter og 200 000 kroner i øremerket statstilskudd til nye skolebøker, jf. fagfornyelsen. Dette er det budsjettert med alle år i planperioden. Dette tilsvarer ca. 500 kroner pr elev. En skolebok koster ca. 400 kroner. Dette anslaget er derfor for lavt.

Det foreslås å legge inn ytterligere 400 000 kroner for årene 2022 og 2023. For 2024 og 2025 foreslås tiltaket tatt ned til 2021-nivå på 350 000 kroner hvert år.

045: 22010 - Redusert utgifter mobiltelefon og reiseutgifter

Redusert utgifter knyttet til mobiltelefoni og reiseutgifter.

015: 22020 - Assisterende styrer i to barnehager (Bronsbu og Lyngbakken)

Styrerne har stor arbeidsbyrde, personal og administrasjon tar tid i de store barnehagene.

SFS 2201 (avtale om arbeidsforhold i barnehager mv.): I barnehager med 42 barn eller mer skal det avsettes en hel stilling til lederoppgaver. I store barnehager bør det opprettes stilling som assisterende styrer.

I Lyngbakken og fremtidig barnehage på Bronsbu vil det være ca. 75-80 barn i hver barnehage og ca. 25 ansatte på hvert arbeidssted.

I økonomiplanen er det i utgangspunktet budsjettert med ledelsesressurs 100 % stilling som styrer i hver av disse to barnehagene. Lyngbakken barnehage vil i en prøveperiode i 2022 i tillegg ha en 20 % stilling som assisterende styrer. Utgiften dekkes innenfor rammen, tiltaket sees i sammenheng med sykefraværsrefusjon og tilstedeværelse. Fra 2023 foreslås dette lagt inn som en fast ordning, med økning i den økonomiske rammen. Fra 2024 legges det inn 20 % stilling som assisterende styrer i barnehagen på Bronsbu, også da med økning i den økonomiske rammen. Man ser på muligheter for å prøve ut i Bronsbu fra høsten 2023.

Til sammenlikning retter Private barnehagers landsforbund (PBL) seg etter en ledelsesnorm på 35 % styrer pr. avdeling. I Bronsbu og Lyngbakken vil det være 5-6 avdelinger, noe som i teorien kunne ha utløst styrerressurs på 175-210 % stilling.

090: 22020 - Økt refusjon knyttet til sykefravær

Økt refusjon knyttet til sykefravær- tiltaket fordeles utover sektoren på ulike avdelinger.

123: 22020-25 - Redusert foreldrebetaling i barnehager fra 1.8.2022

Statlige satser for foreldrebetaling i barnehage ble redusert fra 3 315 kroner til 3 050 kroner fra 1.8.2022, jf. tilleggsproposisjon til den nye regjeringen. Månedlig sats i 2021 er 3 230 kroner. Dette vil gi reduserte inntekter til barnehagene, noe som kompenseres i dette tiltaket.

073: 22025 - Ny barnehage Bronsbu og endret barnehagestruktur fra høsten 2022

Ved åpning av ny barnehage på Bronsbu fra 1.8.2022 er det forventet redusert bemanning med 1,1 årsverk styrerressurs. Det vises også til tiltak i sektor for Samfunn og infrastruktur angående reduserte drifts- og bygningsutgifter ved sammenslåing av tre barnehager til en barnehage.

016: 22025 - Åpningstid barnehage Bronsbu, økning med 0,2 årsverk, fra 1.8.2022

Dersom man ønsker å ha åpningstid fra 07.00-16.30 vil dette koste en 20 % stilling for å dekke opp

tid til å holde åpent en halv time ekstra hver dag.

Det forutsettes samkjøring mellom avdelingene, men en liten og en stor avdeling må åpne kl. 07.00.

089: 22028-30 - Halvår innsparing styrerressurs

Vårhalvåret 2022 er det felles styrer i Bøklia og Grotten barnehager. Dette vil gi en innsparing i 2022 på 60 000 kroner.

106: 22040 - Lyngmyr skole forsterket avdeling reduksjon 0,15 årsverk

Tiltaket gjelder samarbeid rundt samt en mer effektiv drift knyttet til spesialundervisning for skole/barnehage tilsvarende 15 % stilling. (10 % pedagog og 5 % assistent). Tiltaket gjelder samarbeid mellom sektorene Læring og oppvekst og Velferd, psykisk helse og habilitering.

003: 22080 - Gjestebarn: Økning utgifter og reduksjon inntekter kjøp fra andre kommuner, barnehager

Kjøp av barnehageplasser i andre kommuner koster oss mer enn planlagt. Flere benytter seg av barnehager i Risør og Arendal. Vi har også gjestebarn i andre kommuner. Pr. oktober 2021 har vi 12 gjestebarn i andre kommuner. Til orientering kan det opplyses at prisene er ca. 125 000 for et stort barn og ca. 250 000 for et lite barn.

Tvedestrand har også gjestebarn fra andre kommuner, første halvår 2022 har vi fem gjestebarn. Tre av disse går over i skolen. Fra høsten 2022 blir antallet kun to (en stor og en liten).

Netto effekt av attraktivitet knyttet til ny barnehage allerede i 2022 er nok for optimistisk. Tiltaket forskyves derfor til 2023 og utover, og er noe moderert.

Etter de foreslåtte endringene for 2022-2025 er totale budsjetterte nettoutgifter 1 235 000 kroner, 910 000 kroner, 735 000 kroner og 735 000 kroner i årene 2022-2025.

047: 22080 - Gjesteelevoppgjør

Beregninger viser at vi får 350 000 kroner i mindreutgifter knyttet til gjesteelever i andre kommuner. I tillegg får vi merinntekter på 216 000 kroner for gjesteelever fra andre kommuner. Nettoeffekten av tiltaket er en innsparing på ca. 570 000 kroner.

Etter dette tiltaket er det budsjettert med en total nettoinntekt på 739 000 kroner hvert år i planperioden.

046: 22080 - Lavere kostnader til tilskudd til private barnehager

Satsene pr. barn til private barnehager har gått noe ned grunnet lavere pensjonspåslag, justering av deflator og maks sats foreldrebetaling.

Barnetall er også justert ut i fra kunnskap man har om fødselstall. Det er lagt inn 71 barn.

092: 22080 - PP-tjenesten - vurdere å kjøre tjenesten i egen regi

Tiltaket gir effekt fra 2024. Det er to års oppsigelsesfrist på tjenesten som i dag er interkommunal. Risør er vertskapskommune. Konsekvensen av tiltaket blir at vi selv må drifte egen kommunal PP-

tjeneste.

Faglige vurderinger: Vi får tjenesten nærmere egne brukere og man vil da anta at tjenesten kan bli enda mer effektiv og at vi får mer tid fra PP- tjenesten ut i egne barnehager og skoler. I Tvedestrand er vi fra august 2023 færre barnehager og skoler. Mye av vår drift er samlokalisert. Vi ser verdien av å ha PP-tjenesten tett på brukerne hele uken.

Utfordringen i tiltaket ligger i at vi må bygge opp en egen tjeneste, den blir mindre enn den interkommunale tjenesten er i dag, og vi kan risikere at vi ikke har like stor tilgang på kompetanse innen alle spesialpedagogiske områder. På den annen side har en nå en unik mulighet for å bygge opp et spesialpedagogisk fagmiljø i sektoren, der spesialpedagoger fra barnehage også kunne inngå som del av tjenesten.

Innsparing: 250 000 kroner. Beløpet er ikke så veldig høyt, men vi ser for oss at vi kan få en god tjeneste tett på barna og en tjeneste som er mer tilstede i kommunen. Beløpet vi ser for oss å spare er knyttet til f.eks. reiseutgifter og reisetid, at tiden blir benyttet direkte ut i tjenestene på barna som trenger det. Besparselsen settes foreløpig på reduserte kjøp av tjenester, siden det er ut i perioden.

107: 22080 - Reduksjon skoleskyss

Ved gjennomgang av skoleskyss samt endring av retningslinjer, ser det ut til at det blir lavere utgifter med ca. 150 000 kroner til skoleskyss.

Endringer i skoleskyss vil endres når en får ny barneskole i sentrum. Det vil bli tatt ny gjennomgang av dette.

002: 22080 - Spes.ped private barnehager

Tilskudd til barn med spesielle behov. Det er økt behov i private barnehager.

Pr i dag gis det tilskudd til almennpedagogisk styrking i private barnehager, som følge av at barn har spesielle behov. Behovet har økt fra tilsvarende 90 % assistent stilling til 140 % assistentstilling pr. nå. Behovet som er oppgitt vil vedvare grunnet diagnoser/sykdom. Tildeling skjer etter barnehagelovens §37 (gammel 19G). Pr dd. 140% stilling, dvs. økt med 50% stilling. Beregninger tilsier at økningen tilsvarer ca. 90 000 kroner.

4.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

I sektor for læring og oppvekst driftes de 5 kommunale barnehagene: Lyngbakken, Grotten, Skriverstua, Villa Utsikten og Bøklia. Fra august 2022 vil Bøklia, Villa Utsikten og Skriverstua legges ned og en ny barnehage på Bronsbu tar over driften for disse. Fra august 2022 vil det være 3 kommunale barnehager i Tvedestrand.

Sektoren har ansvaret for tilskudd til private barnehager, barnehageopptak, er tilsynsmyndighet og skal sørge for spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn.

Sektoren omfatter skolene i Tvedestrand; Holt, Dypvåg, Songe, Tvedestrand og Vestre Sandøya skoler samt Lyngmyr ungdomsskole. Ved alle barneskolene er det SFO. Sektoren har ansvaret for skoleskyss, voksenopplæring, Leirskolen AS, drift av oppvekstkontoret, samt ledelse og administrasjon av sektoren.

Sektor for læring og oppvekst favner barnet fra før det fyller 1 år til det går ut av 10. klasse på ungdomsskolen. En felles oppvekstsektor gjør samarbeidet mellom barnehage og skole enda tetter og bedre. Alle overgangene, der barn er mest sårbare, skal bli bedre ivaretatt.

Mange av satsingene for barn og unge i Tvedestrand kommune omfatter både barnehage og skole, det å få jobbe felles med disse satsingene er en stor styrke.

Sektoren preges av omorganisering, da ny barnehage og ny skole skal tas i bruk i løpet av de to neste årene. Kulturarbeid er et viktig og stort arbeidet i både barnehage og skole.

4.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

4.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
220 Læring og oppvekst						
Inntekt	-28 673	-20 787	-20 506	-20 306	-20 306	-20 306
Utgift	154 887	143 793	146 929	141 733	136 182	136 182
Netto	126 214	123 006	126 423	121 427	115 876	115 876

Sektoren er preget av omorganisering. Netto driftsutgifter reduseres i 2023 og 2024. Usikkerhet for sektorens budsjetter fremover er i stor grad knyttet til gjesteelever, gjestebarn og tilskudd til private barnehager. Sektorens særlige utfordringer ligger i at det er en spesielt høy andel av spesialundervisning i skolen.

Det er tilsatt en barnehagefaglig rådgiver i 50 % på oppvekstkontoret. Dette kom på plass 1. november 2021. Barnehagefaglig rådgiver skal ivareta myndighetsrollen, noe som er i tråd med nytt lovverk på området.

I budsjett er det lagt frem forslag til tiltak om å hente PP-tjenesten hjem til egen kommune fra 2024. Se eget tiltak på dette.

4.2.1.2 Årsverk

Bud 2022-25 - Stillingsprosent, faste årsverk

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
220 Læring og oppvekst	16 274
22 010 Læring og oppvekst, ledelse og administrasjon	250
22 020 Lyngbakken barnehage	1 910
22 025 Bronsbu barnehage	0
22 026 Skriverstua barnehage	770

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
22 027 Villa Utsikten barnehage	570
22 028 Bøklia barnehage	570
22 030 Grotten barnehage	770
22 040 Lyngmyr skole	3 029
22 045 Ny barneskole	0
22 050 Tvedestrand og Vestre Sandøya skole	4 255
22 055 Holt skole	1 084
22 060 Dypvåg skole	1 165
22 065 Songe skole	1 081
22 080 Læring og oppvekst, fellesoppgaver	820

Årsverk er i tråd med budsjettplan. Tilpasninger i personell til ny barnehage på Bronsbu i august er i rute. Det skal reduseres med 1,1 styrerressurs, 3 styrere skal bli til 1, dette er det allerede en plan på. Barnehagefaglig rådgiver er tilsatt i 50 % stilling.

Årsverk etter tiltak er som vist i planen over, men med unntak av reduksjon i 1,1 årsverk styrerressurs. Pr. august 2022 er årsverk for sektoren på 161,64.

4.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tabellen under viser godkjente plasser i barnehagene i Tvedestrand. Det skiller en plass fra 2021-2022, dette handler om tilpasning til ny barnehage.

Godkjente plasser	2021	2022
Kommunale barnehager	260	261
Ordinære private barnehager	124	124
Private familiebarnehager	10	10
Totalt	394	395

Framskrevet tall pr. 15. desember forteller oss at 239 barn i alderen 1-6 år har barnehageplass i Tvedestrand kommune. Disse fordeles mellom 5 (3) kommunale og 6 private barnehager. Barn i alderen 3-6 år bruker en barnehageplass, mens barn i alderen 0-2 år bruker 2 barnehageplasser. Tallene er hentet fra Vigilo og er kvalitetssjekket med alle barnehagene.

Aldersfordeling, barn pr. 1. november	Barn under 3 år	Barn over 3 år
Kommunale barnehager	57	106
Private barnehager	21	55
Totalt	78	161

Nøkkeltall for Tvedestrandsskolen, kilde budsjett 2022 basert på GSI og innrapportering fra skolene oktober 2021.

Tvedestrandsskolen	Antall elever	SFO elever	Antall enkeltvedtak	Skyss
Lyngmyr	223	0	29	133
Tvedestrand	229	65	42	37
Vestre Sandøya	12	12	*	0
Songe	59	10	*	29
Dypvåg	91	16	*	66
Holt	68	22	*	54
Totalt	682	125	95	319
*Vedtak på de små skolene gjengis ikke i oversikten				

4.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere:	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	
	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	Minst 65 %	
Barn, foreldre, elever, foresatte	Nasjonale prøver	Over nasjonalt nivå	
	Grunnskolepoeng	Over 40 (karakter 4)	
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	7,5 %	
	Sykefravær, barnehage	9,0 %	
	Sykefravær, skole	6,0 %	
	Sykefravær, korttid		
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5 %	

Det er høyt sykefravær i sektoren, det jobbes med å få tallet ned.

I Lyngbakken barnehage og ved Tvedestrand skole ble det tatt arbeidsmiljøundersøkelser via Falck helse. Det er satt inn ulike tiltak. Sykefraværet følges opp videre i 2022.

Sykefraværet påvirkes fremdeles av koronasituasjonen i samfunnet.

4.2.4 Fokusområder

- Tidlig innsats
- BTS (BTI) Bedre tverrsektoriell samhandling.
- 3 barnehager blir til 1- skape en god barnehage med felles kultur
- REKOMP- Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
- 4 barneskoler blir til 1- skape en god skole med felles kultur
- DEKOMP- Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen med satsingsområder: Fagfornyelsen og pedagogisk bruk av IKT i undervisningen. Samarbeid med UiA i begge satsinger.
- Elevens skolemiljø, ulike satsinger: DEMBRA - (Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme) på Lyngmyr er dette en videreføring av satsingen som går på skolemiljø gjennom oppfølgingsordningen.
- Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkludering; Organisering av spesialundervisning på Tvedestrand skole og etterutdanning av fagarbeidere og lærere i spesialpedagogiske emner.
- Videreutdanning: 4 lærere i kommunen utdanner seg til lærerspesialist. Flere lærere tar videreutdanning innen ulike fagområder.

5 Velferd, psykisk helse og habilitering (230)

5.1 Driftsbudsjettet

5.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
23 020 – Nye tjenester Olav Sverres vei - 1,3 årsverk (024)	700 000	920 000	920 000	920 000
23 025 og 23020 - Vikarpool (031)	0	0	0	0
23 030 - Avlastning barn og unge - redusert behov (025)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
23 030 - Redusert behov boveiledertjeneste med 0,5 årsverk (029)	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
23 030 - Voksenopplæring VPH (104)	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
23 030 - Økning BPA - 1,14 årsverk (028)	650 000	650 000	650 000	650 000
23 040 - Nye ressurskrevende tjenester- Utskriving fra spesialisthelsetjenesten (023)	1 730 000	1 730 000	1 730 000	1 730 000
23 040 - Psykisk helse og livsmestring - ytterligere økning med 1 årsverk høsten 2024 (030)	0	0	175 000	830 000
23 040 - Vasstø, redusert leie (pga tomme leiligheter) (100)	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
23 050 - Aktivitetsavdelingen - tilbakeføre 0,4 (av 0,7) årsverk (093)	200 000	200 000	200 000	200 000
23 050 - Dalene Gård og arbeidsglede - redusert bemanning, 0,4 årsverk (095)	-275 000	-275 000	-275 000	-275 000
23 060 - Busskort VTA-plasser utgår (060)	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
23 060 - Flyktningekontoret, bemanning (056)	0	-440 000	-440 000	-440 000
23 060 - Introduksjonsordningen - endringer ihht ant. flyktninger hvert år (099)	-1 000 000	-410 000	-485 000	-1 000 000
23 060 - Kjøp av 6 nye plasser på varig tilrettelagt (VTA-plasser) (026)	270 000	270 000	270 000	270 000
23 060 - Kvalifiseringsprogrammet - økning av plasser (fra 10 til: 13/12) (027)	480 000	320 000	320 000	320 000
23 060 - NAV -reduksjon sosialhjelp (055)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Sum tiltak	1 690 000	1 900 000	2 000 000	2 140 000

024: 23020 – Nye tjenester Olav Sverres vei - 1,3 årsverk

Grunnet vedtak fra Statsforvalteren får en beboer endring i sitt tjenestetilbud. En annen bruker som står på venteliste for døgnbemannet bolig flytter inn i Olav Sverres vei og trenger nyttilførte personalressurser på 1,3 årsverk. Tiltaket gjelder fra 1.4.2022.

031: 23025 og 23020 - Vikarpool

Det foreslås inntil 3 nye årsverk i vikarpool i sektoren. Det utbetales store beløp i overtid og forskyvning av vakt og det er brukt bemanningsbyrå. Det brukes mye tid på å få inn vikarer og det er vanskelig å få rett kompetanse og stabilitet for brukere og ansatte.

Målet er å redusere utbetalingene av overtid og hindre bruk av bemanningsbyrå og redusere vikarbruk og mindre tid på vikarinneleie.

025: 23030 - Avlastning barn og unge - redusert behov

Dette er videreføring av tiltak fra budsjett og økonomiplan 2021-2024. Det anslås et anslag redusert behov for avlastning for barn og unge, ca. 350 000 kroner, fra 2022. En antar da at det ikke kommer nye barn, noe som er en usikkerhetsfaktor.

029: 23030 - Redusert behov boveiledertjeneste med 0,5 årsverk

Redusert behov og mer effektiv drift gir mulighet for å redusere med 0,5 årsverk i boveiledertjenesten.

104: 23030 - Voksenopplæring VPH

Reduksjon i antall timer med voksenopplæring fra 2022 gir mulighet for reduksjon med 0,1 årsverk.

028: 23030 - Økning BPA - 1,14 årsverk

I 2022 har det kommet ny bruker med vedtak på BPA (brukerstyrt personlig assistent) tilsvarende 1,14 årsverk.

023: 23040 - Nye ressurskrevende tjenester - Utskriving fra spesialisthelsetjenesten

Overføring fra spesialisthelsetjenesten til oppfølging i kommunen skjer fra 2022. Hjelpebehovet er estimert til å tilsvare behov på 2,7 nye årsverk og vil komme inn under ordningen særlig ressurskrevende tjenester. Tjenestetilbudet må evalueres og eventuelt justeres ut i fra brukes behov.

030: 23040 - Psykisk helse og livsmestring - ytterligere økning med 1 årsverk høsten 2024

Dette er videreføring av tiltak i budsjett og økonomiplan 2021-2024:

Behovet for tjenester innen psykisk helse og livsmestring øker. Ytterligere ett årsverk settes opp fra 1.10.2024, med helårsvirkning fra 2025.

Det opplyses om at tiltaket fra 2021 ligger inne med helårsvirkning av 1 årsverk fra 2021, i 2022-budsjettet.

100: 23040 - Vasstø, redusert leie (pga tomme leiligheter)

Tiltaket går ut på å gjøre ny avtale med boligstiftelsen om redusert leie av boligene på Vasstø.

Dette på bakgrunn av at disse leilighetene har stått tomme i lengre periode.

093: 23050 - Aktivitetsavdelingen - tilbakeføre 0,4 (av 0,7) årsverk

I budsjettet for 2021 ble det redusert med 0,7 årsverk i aktivitetsavdelingen, i forbindelse med ekstra kutt på 1 mill. kroner for sektoren. For allikevel å kunne opprettholde tilbudet på aktivitetsavdelingen én dag pr uke med ordinær drift, må 0,4 årsverk tilbakeføres.

095: 23050 - Dalene Gård og arbeidsglede - redusert bemanning, 0,4 årsverk

For å opprettholde tilbudet på aktivitetsavdelingen en dag pr uke reduseres bemanningen på Dalene gård eller Arbeidsglede Tvedestrand med 0,4 årsverk. Hvordan dette best løses må det jobbes videre med i avdelingen.

060: 23060 - Busskort VTA-plasser utgår

Brukere med VTA- plass får dekket busskort, men dette foreslås tatt bort fra 2022. Dette er en kostnad på om lag 80 000 kroner pr. år mens det er kun budsjettet med 25 000 kroner. Om det velges å ikke kutte dette tilskuddet bør det legges inn nok midler til å dekke kostnadene i budsjettet.

056: 23060 - Flyktningekontoret, bemanning

Fra 1.1 2022 blir NAV Tvedestrand del av NAV Øst i Agder. Det bør vurderes om bemanningen på flyktningkontoret er riktig sett i sammenheng med antall flyktninger og om det kan jobbes frem en norm for bemanning i det interkommunale samarbeidet. Det vurderes et kutt på 0,5 årsverk fra 1.1.2023.

099: 23060 - Introduksjonsordningen - endringer ihht ant. flyktninger hvert år

Kommunen mottar 10 nye flyktninger pr år. En antar at 5 av disse er deltakere på ordningen og regner ut et estimat for hvor lenge de er deltagere av programmet og hvilke kostnader dette utgjør.

026: 23060 - Kjøp av 6 nye plasser på varig tilrettelagt (VTA-plasser)

Pr i dag står det 7 personer på venteliste for varig tilrettelagt arbeid. Det er behov for å kjøpe 6 nye plasser da en nåværende ansatt er nær pensjonsalder.

027: 23060 - Kvalifiseringsprogrammet - økning av plasser (fra 10 til: 13/12)

Det har de siste årene vært overforbruk på budsjettet og det anbefales en økning da resultatene etter programmet er gode og svært få kommer tilbake til behov for sosialstønad. Pr 2021 er det budsjett til ca. 10 plasser. Det foreslås å øke med 3 plasser til 13 plasser i 2022 og deretter 12 plasser i 2023-2025.

055: 23060 - NAV -reduksjon sosialhjelp

Det ses en nedgang i sosialhjelpsutbetalingene og det forutsettes at budsjettet reduseres med 200 000 kroner fra 2022.

5.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

NAV-kontor med økonomisk sosialhjelp, flyktningkontor og voksenopplæring for flyktninger, kvalifiseringsprogrammet og attføringsbedrifter. Dagsenter, med aktivitet og arbeidstrening for alle brukergrupper og fritidsklubb for ungdom. Voksenopplæring for utviklingshemmede, botilbud og boveiledning, kommunal og familie avlastningstilbud for barn og unge med funksjonsnedsettelse, BPA, omsorgslønn, støttekontakter og individuell plan. Oppfølging av personer med rus og avhengighetsproblematikk, psykisk helse med botilbud, forsterket omsorg, mestringskurs, lavterskeltilbud og ungdomskontakt.

I denne omtalen rapporterer vi kun på den delen av NAV-kontoret som er kommunal. De statlige oppgavene som ligger til NAV-kontoret er ikke kommentert.

Fra 1.1.2022 er Tvedestrand vertskommune for NAV Øst i Agder, der Froland, Gjerstad og Vegårshei er med. Økonomi og årsverk knyttet til de tre kommunene er ikke med i tallene under. Det kjøres en egen prosess med innfasing av økonomi og årsverk til Tvedestrand kommune.

5.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

5.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
230 Velferd, psykisk helse og habilitering						
Inntekt	-26 391	-20 759	-25 019	-25 019	-25 019	-25 019
Utgift	103 026	93 220	104 435	104 395	104 245	104 385
Netto	76 636	72 461	79 416	79 376	79 226	79 366

5.2.1.2 Årsverk

Bud 2022-25 - Stillingsprosent, faste årsverk

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	9 872
23 010 Velferd, psykisk helse og habilitering, sektorleder	100
23 020 Bolig Olav Sverres vei	2 006
23 025 Bolig Lyngmyrveien 49	1 370

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
23 030 Habilitering	2 202
23 040 Psykisk helse og livsmestring	1 630
23 045 Forsterket omsorg	1 070
23 050 Aktivitet og arbeidstrening	554
23 060 NAV	940

Ramme for årsverk for sektoren for 2021 var 90,52.

I tiltakene er det foreslått følgende reduksjoner i antall årsverk:

- Reduksjon i avlastningstiltak for barn og unge 0,5 årsverk
- Reduksjon i boveiledertjenesten med 0,5 årsverk
- Reduksjon i aktivitet og arbeidstreningstilbudet med 0,7 årsverk hvorav 0,3 på aktivitetsavdelingen og 0,4 på Dalene gård eller Arbeidsglede Tvedestrand
- Reduksjon i voksenopplæring til personer med funksjonshemming med 0,1 årsverk

I tiltakene er det foreslått følgende økninger i antall årsverk:

- Ny beboer i Olav Sverres vei 1,3 årsverk
- Opprettelse av vikarpool, inntil 3 årsverk
- Økning BPA, ny bruker 1,14 årsverk
- Ny bruker, utskrivning fra spesialisthelsetjenesten 2,7 årsverk

I 2. tertial ble årsverkene for bemanningen omsorgsboligen i Lyngmyrveiene 49 satt til 8,9 årsverk. I denne avdelingen telles årsverkene til avlastning i barnebolig og med i tabellen over. I denne avdelingen gjøres det forsøk med bruk av årsturnus der en av gevinstene er at alt planlagt fravær skal dekkes opp av faste ansatte som får tilbud om økt stilling. Dette arbeidet er ikke over så det er uvisst hvor stor denne økningen i årsverk vil være, men vil bli rapportert i 1. tertial 2022.

Fra 1.1.22 blir Tvedestrand vertskommune for NAV Øst i Agder og i hht. vedlegg til avtale for samarbeids- og vertskommuneavtale overføres det 16,3 årsverk. Her kan det bli endringer ved at færre årsverk overføres. Dette vil det bli rapportert på i 1. tertial 2022.

Årsverkene ut i fra den informasjonen vi har pr. november og etter tiltak er 122,06.

5.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Avdeling for Habilitering

Avlastning for barn og unge:

Fra 1.1.2022 vil 2 brukere som kommer inn under ordningen særlig ressurskrevende tjenester, samt ytterligere 2 brukere overføres fra avlastningstjenesten til avdeling Lyngmyrveien 49 sammen med flere av personalet som er kjent med disse brukerne. Vi vil på bakgrunn av dette få en reduksjon i kommunal avlastningsbolig på 200 timer pr uke. Etter overføring av brukere og personal ser vi at det er mulig å innfri kravet for reduksjon i tjenesten som vedtatt i budsjettplanen pr det nivået vi har i dag. Erfaringsvis ser vi at det hvert år kommer nye behov enten for økninger i

tjenestetilbudet eller nye familier med behov. Dette er det ikke rom for innenfor budsjetttrammen.

Det estimeres 8 barn/unge med om lag 200 vedtakstimer i kommunal avlasting og 5 barn/unge med 60 vedtakstimer i privat avlasting i 2022.

Boveileding:

Grunnet resultat av selvstendighetstrening og noe annen organisering av tjenesten forventes en reduksjon i antall vedtakstimer. Denne reduksjonen vil kunne muliggjøre en effektiviseringsgevinst i tjenesten på totalt 0,5 årsverk.

Estimat for 2022 er 16 brukere og 70 vedtakstimer.

BPA:

Tjenesten har 2 brukere med til sammen 75 vedtakstimer.

TvePro og voksenopplæring

Det forventes reduksjon i antall vedtak på voksenopplæring fra 16 til 8 timer pr uke. Bemanningen kan derfor reduseres med 0,1 årsverk fra 2022.

Enkelte brukere er på TvePro i påvente av plass på Lisand. Forhåpentligvis får de plass allerede fra januar 2022. Disse er inkludert i gruppa sammen med de andre brukerne. Det er derfor ikke realistisk å kutte i bemanningen på TvePro selv om det forventes at brukerantallet reduseres fra 9 til 5-6 i 2022.

Omsorgslønn og støttekontakt

På grunn av at flere unge flytter inn i egen bolig i 2022 forventes det en nedgang i antallet som får utbetalt omsorgslønn. Det er kommet nye søkere nå i høst så antallet for 2022 estimeres derfor til å være omtrent på likt nivå som tidligere, 6 brukere med til sammen 34 timer. Det forventes en liten nedgang på området for støttekontakter da vi ser at enkelte ikke bruker denne tjenesten som forventet. Det estimeres til 40 brukere med 116 vedtakstimer.

I løpet av 2022, antagelig i løpet av første tertial vil det komme en ny bruker til avdelingen som vil ha svært tett bemanning rundt seg. Dette er ikke nye ressurser, men overflyttet fra en annen avdeling i sektoren.

Olav Sverres vei

Det er forventet endringer i vedtaksnivået da en av beboerne får endring av tjenestetilbudet sitt i henhold til vedtak fra Statsforvalteren. Dette tilbudet gis i annen avdeling og en ny beboer kommer inn i Olav Sverres vei. Dette fører til behov for 1,3 årsverk. Det forventes liten endring i den øvrige tjenesten i Olav Sverres vei.

Det estimeres 680 vedtakstimer pr uke og 12 beboere i 2022.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet

Kutforslaget på 0,7 årsverk på aktivitetsavdelingen er endret til 0,3 årsverk for å kunne holde oppe tilbudet som normalt en dag pr uke. Isteden foreslås det å kutte 0,4 årsverk i bemanningen på Dalene gård eller Arbeidsglede Tvedestrand. Hvordan dette skal løses praktisk må det jobbes videre med.

Aktivitetsavdelingen og Huskestua har hatt noe mindre innsøking i 2021 enn tidligere. Det har vært om lag 22 brukere på både aktivitetsavdelingen og Huskestua. Fordi det ses en generell økning av personer med demens i befolkningen forventes det flere brukere på Huskestua fremover og dette tilbudet bør styrkes.

Marthaloftet har hatt 15 brukere. Det forventes flere søknader til dette tilbudet i 2022 grunnet stort

trykk på den psykiske helsetjenesten.

Arbeidsglede Tvedestrand har fått henvist 12 personer fra NAV. Ungdom under 30 år med aktivitetsplikt har vært prioritert. Brukerne har sammensatte utfordringer, ofte i kombinasjonen psykisk helse og rus.

Dalene Gård har hatt en økning i antall søknader og har pr oktober 29 brukere. Brukerne har ulike problemstillinger og alder, og gruppa inkluderer 7 barn og ungdom fra barnehagealder til ungdomsskole. Det er også brukere fra Arbeidsglede Tvedestrand som har blitt faste brukere av Dalene gård.

Fritidsklubben har hatt en stor økning i antall besøkende ungdom, noe som er veldig gledelig. Nyansatt på fritidsklubben har promotert tilbudet bra og etablert godt samarbeid med ungdomspresten og ungdomskontakten. Det har vært mellom 20 og 30 ungdommer pr gang og vi håper dette høye antallet vil vedvare.

Det må jobbes videre med å rekruttere frivillige til aktivitet- og arbeidstreningstilbudet. Disse gjør en svært viktig jobb for brukere i avdelingen.

NAV

Flyktninger. I 2021 vil det bli bosatt 8 flyktninger. Det er ikke kommet noen anmodning fra IMDI om å bosette i 2022. Dette venter vi på. Nivået på bemanningen i flyktningetjenesten vil bli vurdert i 2022 da NAV Tvedestrand blir del av NAV Øst i Agder.

Kvalifiseringsprogrammet. Pr november 2021 er det 20 deltagere i kvalifiseringsprogrammet. Kvalifiseringsprogrammet innvilges etter søknad til personer i yrkesaktiv alder som har vesentlig nedsatt inntekts- og arbeidsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold. I 2021 er det bare budsjettet med 10 plasser på kvalifiseringsprogrammet. De er et forventet behov på 15 plasser og det er lagt inn økning på antall plasser til 13 i budsjettet for 2022.

Økonomisk sosialhjelp. Målet er å redusere antallet som lever av økonomisk sosialhjelp, både under og over 30 år. I 2021 er det sett en positiv nedgang i utbetalingene av sosialhjelp. For unge under 30 år er utbetalingene nært halvert sett opp mot tallene fra 2020 for perioden januar til oktober. Det skal jobbes videre for å få utbetalingene ytterligere ned, ved å kartlegge arbeidsevne, avklare retten til andre ytelser og finne tilpasset aktivitet.

Psykisk helse og livsmestring

Psykisk helse og livsmestring har over år hatt stort press på tjenestene. Den største økningen gjelder psykisk helse og flertallet av nye søkere er under 40 år. Pågangen har vart i flere år og det er trolig at den vil vedvare. Målet er å effektivisere tjenesten med å gi tilbud om kurs og gruppetilbud og økt bruk av digitale verktøy både for brukere og ansatte. Vi har også brukere som trenger stor grad av oppfølging og har alvorlige psykiske lidelser og dobbeltdiagnose med samtidig rus og psykisk lidelse. Dette fører til at tjenesten må bemannes opp periodevis for å møte behovene. Det er ressurskrevende økonomisk og det er viktig med rett kompetanse hos ansatte. Denne typen oppfølging krever også stor grad av koordinering mellom ulike deler av spesialisthelsetjenesten som rus og avhengighet, psykiatrisk avdeling og FACT psykose.

Målet er å gi tjenester på et tidlig nivå på lave innsatstrinn som forhåpentligvis vil kunne hindre inngripen på et høyere nivå for flest mulig.

For rus og avhengighet forventes det stabilitet på rundt 75 vedtakstimer og 52 brukere i 2022.

For psykisk helse forventes det større økning i vedtakstimer, fra 360 til 455 timer pr uke grunnet utskrivning fra spesialisthelsetjenesten. Det er forventet et brukerantall på rundt 145 brukere.

Det er utdannet flere kursinstruktører for mestringskurs så det er ønskelig å øke antallet fra 16 deltagere i 2021 til 24 deltagere i 2022.

5.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Forbedret svarprosent og like eller høyere score fra forrige undersøkelse	
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	
	Sykefravær, korttid	1,8 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5 %	

5.2.4 Fokusområder

- Implementering og utvikling av kommunenes omstillingsprosjekt
- Implementering av NAV Øst i Agder med målsettingene for samarbeidet inkludert god kvalitetsutvikling og bedre kostnadseffektivitet
- Iverksettelse av ny avdeling, Lyngmyrveien 49 boliger for personer med funksjonsnedsettelse.

6 Helse, familie og rehabilitering (240)

6.1 Driftsbudsjettet

6.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
240 - Reduksjon i sektoren med ytterligere ett årsverk fra 2022 (005)	-720 000	-720 000	-720 000	-720 000
24 010 - Psykologstilling 0,5 årsverk, utsatt ansettelse til 1.10.2022 (080)	-410 000	0	0	0
24 020 - Forlengelse av phd-prosjekt, 3 mnd (022)	-80 000	0	0	0
24 020 - Psykomotorisk fysioterapeut - endring fra 2023 (084)	0	-225 000	-225 000	-225 000
24 020 - Salg av kompetansetjenester (006)	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
24 020 - Økte egenandeler trygghetsalarmer og redusert bruk av responscenter (098)	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
24 041 - Turnusgjennomgang i sektoren, reduksjon med 0,5 årsverk (085)	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
24 041 og 24050 - Vikarpool (101)	0	0	0	0
24 050 - Kjøkken - Matilda matbestillingsapp (112)	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
24 070 - Nedstyring fastlegestilling 0,05 årsverk, tilpasset drift (021)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000
24 070 - Oppstartstilskudd ny fastlegehjemmel - forskyves ett år (011)	0	0	-60 000	-60 000
Sum tiltak	-2 435 000	-2 170 000	-2 230 000	-2 230 000

005: 240 - Reduksjon i sektoren med ytterligere ett årsverk fra 2022

Dette er et tiltak som er videreført fra budsjett og økonomiplan 2021-2024: Nedtrekk ett årsverk fra 2021, og ytterligere ett årsverk fra 2022.

Sektoren skal altså redusere med ytterligere ett årsverk i 2022. Det blir tatt en gjennomgang i hele sektoren hvor dette årsverket skal reduseres.

080: 24010 - Psykologstilling 0,5 årsverk, utsatt ansettelse til 1.10.2022

I konsekvensjustert budsjett ligger det inne budsjett for 50 % psykolog fra 1.1.2022. Det forventes at ansettelsen blir utsatt til 1.10.2022. Innspart beløp blir om lag 410 000 kroner.

022: 24020 - Forlengelse av phd-prosjekt, 3 mnd

Phd-prosjektet blir forlenget med ca. 3 måneder inn i 2022. Dette medfører at refusjonene fra Østre-Agder samarbeidet (helseklynge) også blir forlenget. Refusjonene utgjør om lag 80 000

kroner for denne perioden.

084: 24020 - Psykomotorisk fysioterapeut - endring fra 2023

Driftshjemmel for psykomotorisk fysioterapeut blir vurdert til å bli redusert til en 50 % stilling fra 2023.

Bakgrunnen er at interkommunal avtale ble oppsagt av samarbeidskommunene i 2021.

006: 24020 - Salg av kompetansetjenester

Sektor for Helse, familie og rehabilitering har ansatte med viktig og unik kompetanse. Det ansees som mulig å selge tjenester til andre instanser/kommuner.

098: 24020 - Økte egenandeler trygghetsalarmer og redusert bruk av responscenter

Ansvar for alarmer knyttet til omsorgsboliger legges til hjemmetjenesten, i stedet for å kjøpe tjenesten fra responscenteret i Kristiansand.

Det foreslås å øke egenandeler på trygghetsalarmer basert på inntekt.

Samlet innsparing utgjør ca. 250 000 pr år.

085: 24041 - Turnusgjennomgang i sektoren, reduksjon med 0,5 årsverk

Det vil bli foretatt en grundig gjennomgang av turnuser på sykehjem og i hjemmetjenester. Det forventes en reduksjon i årsverk på 0,5.

101: 24041 og 24050 - Vikarpool

Det foreslås vikarpool med inntil 3 nye årsverk i vikarpool i sektoren. Det utbetales store beløp i overtid og forskyvning av vakt og det er brukt bemanningsbyrå. Det brukes mye tid på å få inn vikarer og det er vanskelig å få rett kompetanse og stabilitet for brukere og ansatte.

Målet er å redusere utbetalingene av overtid og hindre bruk av bemanningsbyrå og redusere vikarbruk og mindre tid på vikar innleie.

Tiltaket settes opp uten beløp.

112: 24050 - Kjøkkenen - Matilda matbestillingsapp

Det innføres et nytt kjøkkensystem som forventes å være mer effektivt både i forhold til merking og kjøp av tjenester. Det forventes reduserte utgifter på ca. 200 000 kroner pr år.

021: 24070 - Nedstyring fastlegestilling 0,05 årsverk, tilpasset drift

Tilpasset drift ved ny kommuneoverlegetilsetting og ansettelse av ny fastlege. Fastlegestilling på 0,05 årsverk kan dermed nedstyres. Budsjettet reduseres tilsvarende med 75 000 kroner pr år.

011: 24070 - Oppstartstilskudd ny fastlegehjemmel - forskyves ett år

Tiltaket er videreført fra 2021 (budsjett- og økonomiplan 2021-2024) som oppstartshjelp til ny

fastlegehjemmel (til såkalt null-liste) i ett år på Tvedestrand legekantor. Det lå inne 60 000 kroner hvert år i 2021 og 2022 (andre halvdel av 2021 og første halvdel av 2022).

I konsekvensjustert budsjett ligger det inne budsjett på 60 000 kroner i 2022 (og 2023). Lokalene ble ikke ferdig i 2021, men forventes ferdig i 2022. Støtte til oppstart utsettes til 2022 og 2023. Tiltaket tas ut igjen fra 2024.

6.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Sektor for helse, familie og rehabilitering omfatter mye av helsearbeidet i kommunen fra barn til eldre med helsestasjon, jordmor, kommuneoverlege, fastleger, fysioterapi, tildelingskontor samt tjenester rettet mot eldre. Interkommunalt samarbeid er også under denne sektoren som blant annet barnevern, krisesenter, legevakt.

Sektoren har siden mars 2020 hatt ansvar for koordinering av og delvis utførelse av arbeidet relatert til Covid-19. Dette innebærer testing, smittesporing og vaksinerings.

6.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

6.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
240 Helse, familie og rehabilitering						
Inntekt	-31 017	-26 826	-26 263	-26 109	-26 109	-26 109
Utgift	160 952	151 498	154 659	154 844	154 784	154 784
Netto	129 935	124 671	128 396	128 735	128 675	128 675

6.2.1.2 Årsverk

Bud 2022-25 - Stillingsprosent, faste årsverk

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
240 Helse, familie og rehabilitering	14 324
24 010 Helse, fam. og rehab., ledelse og administrasjon	412
24 020 Tildeling og rehabilitering	1 530
24 030 Hjemmehjelp, omsorgsboliger	1 239
24 035 Hjemmehjelp, sentrum vest og Holt	181
24 040 Hjemmehjelp, sentrum øst og Dypvåg	132
24 041 Hjemmehjelp, lønn og brukerbetaling	4 832
24 050 Sykehjem avdeling 1	2 047
24 055 Sykehjem avdeling 2	1 271

Beskrivelse	Stillingsprosent gjeldende 2022
24 060 Sykehjem avdeling 3	1 210
24 070 Helse og familie	1 470

Sektoren fikk 5 nye årsverk i 2020 pga. høy aktivitet på tjenester i 2019. Disse ble fordelt med 4 årsverk til hjemmetjenesten, hvorav 1 var øremerket avlastning for hjemmeboende personer med demens. Disse årsverkene ble ansett som tiltak og ble redusert med 2 årsverk i 2021. I forbindelse med omstillingsprosjektet fikk sektoren en innsparing på 0,8 årsverk i 2021. I tillegg fikk sektoren et innsparingskrav på 1,0 årsverk i 2021.

Sektoren har ved inngangen til 2022 143,24 årsverk. Etter tiltak vil antall årsverk være 141,69, en reduksjon på 1,55 årsverk som fordeler seg på følgende måte:

Reduksjon med 1 årsverk, jfr . økonomiplan for 2021-2024

Reduksjon ved gjennomgang av turnuser, 0,5 årsverk ved sykehjem og hjemmetjeneste.

Reduksjon av fastlegestilling med 0,05 årsverk.

Opprettelse av vikarpool i sektoren med inntil 3 årsverk, jf. tiltak.

I hjemmetjenesten er årsverkene i 2021 regnet ut fra en aktivitet på ca. 820 tjenestetimer. Ved 2. tertial lå tjenestetimene på totalt ca. 870. Dette tilsvarer ca. 2-3 årsverk over antatt budsjettramme.

Sykehjemmet har en bemanning som ikke tilsier rom for ekstra utfordringer som ekstra oppfølging i forbindelse med terminalpleie eller utfordrende atferd.

Ansettelse av psykolog 0,5 årsverk utsettes til 1/10-22.

6.2.2 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Hjemmetjenester

Hjemmetjenester			
Tjeneste	Resultat i snitt 2021	Forventet resultat i snitt 2022	Budsjetterte tjenestetimer 2022
Hjemmesykepleie	870	850	Inntil 810 tjenestetimer
Hjemmehjelp	130	120	110

Tjenestetimer i hjemmetjenesten varierer til tider mye. På det meste har det variert med tilsvarende 15 til 20 årsverk på 6 måneder. I 2021 ser det ut til være noe mer stabilt, men variasjoner på inntil 3 årsverk over hva budsjettrammen tilsier.

Sykehjem og omsorgsboliger

Sykehjem og omsorgsboliger					
Tjeneste	Plasser	Gjennomsnittlig belegg - 2.tertial 2021	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling - 2.tertial 2021	Gjennomsnittlig belegg - Måltall 2022	Gjennomsnittlig belegg med pasientbetaling - Måltall 2022
Sykehjem	46	95 %	94 %	98 %	95 %
Omsorgsboliger	45	98 %	98 %	98 %	98 %

På omsorgsboliger er det til enhver tid ventelister.

Etterspørsel på sykehjemsplasser variere også til tider mye, men for det meste er det tilnærmet

fullt belegg.

Tildeling og rehabilitering

Avdelingen vil i 2022 fortsette å ha fokus på å legge til rette for at våre brukere kan bo hjemme så lenge de ønsker og at vi gir tjenester på lavest mulig omsorgsnivå til enhver tid.

I tillegg har avdelingen fokus på «Leve hele livet -reformen» og bidra til at den blir forankret i kommunen og sett i forhold til satsing på prosjekt "bærekraftige tjenester og innsatstrappen".

Oppgaver	Måltall 2022 - Antall brukere
Treningstilbud for ansatte i Tvedestrand kommune	120
Frisklivssentral	20
Gruppetilbud 1; lavterskeltilbud eldre med varierende grad av funksjonsnedsettelse	70
Gruppetilbud 2; trening for personer med kroniske lungelidelser	10
Individuell fysioterapi, undersøkelse og behandling hjemmeboende personer	10
Fysioterapi til personer med korttidsopphold oppfølging/vurdering på sykehjem	7
Fysioterapi til personer med behov for rehabiliteringsopphold på sykehjem	10
Fysioterapi til langtidsbeboere på sykehjem	8
Fysioterapi under 18 år	
- Kontroller (4mnd) på helsestasjonen	40
- Ekstra oppfølging av kontroller/henvisninger på helsestasjonen	
- Barn med ukentlig oppfølging	6
- Skolebarn med jevnlig oppfølging på Strannasenteret	3
- Barn med jevnlig oppfølging i barnehage	8
- Barn som har blitt testet/vurdert på skole	4
- Hjelpemiddel-vurdering, formidling og oppfølging	8

Fysioterapeut i innsatsteam hverdagsrehabilitering gir i tillegg også fysioterapi til brukere som ellers ville fått individuell fysioterapi. Dette registreres ikke her.

Oppgaver	Måltall 2022; antall brukere
Innsatsteam hverdagsrehabilitering	80, inkludert sammensatte vurderinger/oppfølging rehabilitering samt kort oppfølging
Aktive brukere med utlånte hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral	300 aktive brukere
Helsefremmende hjemmebesøk	20
Syn - hørselskontakt	70
KOLS-kontakt	10
Kreftkoordinator	30-35
Helseteam demens/demens og pårørendekoordinator	
Pårørendeskole	
Pårørendekafè	

Oppgaver	Måltall 2022; antall brukere
Koordinator/individuell plan	5
Tverrfaglig tildelingstjeneste	400

Velferdsteknologi

Sektoren vil fortsette å ha fokus på bruk av velferdsteknologi. Bruk av velferdsteknologi kan bidra til å øke livskvaliteten for hver enkelt bruker, samt redusere behovet for tjenester. God bruk av velferdsteknologi krever god opplæring og implementering hos ansatte. Det er utarbeidet en helhetlig tjenestemodell som tydelig definerer ansvar og roller for å sikre at nødvendige oppgaver blir ivarettatt.

Helse og familie

Pr. 1. oktober	2022 (tall fra høsten 2021)	2021 (tall fra høsten 2020)
Helsestasjon og jordmortjeneste:		
Årsverk helsesykepleier/ jordmor / lege / merkantil	5,5/1,0/0,4/0,6	6,0/1,0/0,4/0,6
Antall fødsler pr. 1. oktober / hele året		36/
Tjenna Legekontor		
Årsverk: Fastleger / legesekretær	3,00/3,15	3,05/3,15
Kommunepsykolog		
Årsverk – 1 X 0,5	0,5	0,5
Pr. 1. juli (tall fra 2020 og 2021)	2022	2021
Interkommunal barneverntjeneste- tall for Tvedestrand		
Antall meldinger		30
Antall barn i hjelpetiltak		44
Antall barn under omsorg		16

Ny Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjonen, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom har medført nye og økte oppgaver i helsestasjonen.

Nye nasjonale retningslinjer for barselomsorgen har medført nye/økte oppgaver i jordmortjenesten.

Antall konsultasjoner i helsestasjonen er et gjennomsnitt pr. år. Oppfølging utover det som er lovpålagt er behovsprøvd og det er ca. 25 % som får ytterligere oppfølging.

Det er en betydelig økning i oppfølging fra helsesykepleier både i helsestasjonen, i skolehelsetjenesten og i jordmortjenesten, til barn, unge, familier og gravide, som har ekstra behov, sammenlignet med tidligere år. Erfaring har vist at dette er et tidskrevende og kompetansekrevenende arbeid.

Avdeling helse og familie har i samråd kommunedirektør og aktuelle sektorledere som ivaretar tilbud til barn og unge har, fått tilskudd fra Bufdir for perioden fra desember 2020 til desember 2022. Målsettingen er å utarbeide og utvikle en samarbeidsmodell i kommunen – for å kunne

systematisk identifisere og følge opp utsatte barn.

6.2.3 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål 2022	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	
	Sykefravær, korttid	1,8 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5 %	

Sektoren har som mål å komme i budsjettbalanse i 2022. Sektoren har tjenester som er lovpålagt og som kan variere i stor grad. Dette påvirker selvfølgelig resultatet.

Sektoren har et stort ansvar for koronarelaterte aktiviteter som vaksinasjoner, smittesporing og testing. Dette medfører betydelige merkostnader i 2021 og det grunn til å tro at noen kostnader vil vedvare i 2022.

6.2.4 Fokusområder

- **Bærekraftig utvikling;** kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet: I samarbeid med kommuner i østre Agder arbeides det med tjenesteutvikling for et bedre lokalsamfunn og felles analysegrunnlag, kompetanseutvikling og erfaringsdeling. Utvikling av felles innsatstrapp, sett i sammenheng med eldrereformen Leve hele livet.
- **Rekruttering/heltidskultur:** Det arbeides kontinuerlig med økning av deltidsstillinger. Sektoren har fokus på arbeid med ansvarliggjøring og arbeider kontinuerlig med arbeidsmiljøet.
- **Anskaffelse og implementering av velferdsteknologi samt digitalisering av tjenesten. Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser:** Det har vært et spesielt fokus på velferdsteknologi i denne perioden. Hver sone i hjemmetjenesten har en ansatt som har tatt utdanning i velferdsteknologi og som har avsatt tid til å ha fokus på dette.
- **Leve hele livet-reformen:** Sektoren har tett samarbeid med eldrerådet og aktivitetsavdelingen i sektor VPH om denne reformen. Reformen er også en viktig del av samarbeidet med Østre Agder-regionen om tjenesteutvikling.
- **Fortsette å forankre utvikling og omstillingsprosessen slik at ansatte føler seg trygge og har fått nok informasjon:** Nye avdelingsledere er godt i gang. Det arbeides med opplæring på flere områder. Koronasituasjonen har gjort det problematisk å gjennomføre personalmøter, men det er avviklet sonemøter og avdelingsmøter. Alle avdelingsledere har startet på medarbeidersamtaler.
- **Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier** – det skal legges til rette for systematisk samhandling i samsvar med aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

FREMTIDIGE FORBEDRINGSOMRÅDER - Nasjonale anbefalinger når det gjelder digitalisering av helse og omsorgstjenestene

- **Digihelse**, som gjør at brukere og pårørende kan kommunisere digitalt med helsepersonell via helsenorge.no. De ansatte betjener Digihelse i kommunens eget journalsystem Profil.
- **Nasjonal kjernejournal** er den første digitale løsningen for deling av pasientenes helseopplysninger på tvers av virksomheter og nivåer i helsevesenet. I pasientens kjernejournal kan helsepersonell se de samme opplysningene uavhengig av om de jobber som fastlege, på sykehus eller legevakt. Dette bidrar til økt pasientsikkerhet i situasjoner der pasienten møter helsetjenesten akutt og pasienten er ukjent eller når helsepersonellet mangler oppdaterte opplysninger i det lokale kliniske fagsystemet
- **Nasjonalt velferdsteknologiprogram** er et samarbeid mellom KS, Direktoratet for Eehelse og Helsedirektoratet som skal bidra til at flere kommuner tar i bruk velferdsteknologi.
- **Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder**, videreføring av Agderprosjektet- *Felles anskaffelse av velferdsteknologi*. Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi har som mål å anskaffe og utvikle en løsning som omfatter:
 - Trygghets- og varslingsteknologi
 - Digital hjemmeoppfølging
 - Teknologi til personer med nedsatt funksjonsevne

7 Kirke og trossamfunn (270)

7.1 Driftsbudsjettet

7.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
27 010 - Reduksjon i tilskudd til kirkelig fellesråd, ca. 2,5% i 2022 (108)	-110 000	-160 000	-100 000	-100 000
Sum tiltak	-110 000	-160 000	-100 000	-100 000

Fellesrådet er kompensert med deflator på 2,5 % i konsekvensjustert budsjett inkludert tilskudd til ungdomsprest.

Fra dette nivået foreslås et effektiviseringskrav på ca. 2,5 %, tilsvarende 110 000 kroner i 2022. Beløpet øker til 160 000 kroner i 2023, og reduseres til 100 000 kroner i 2024 og 2025.

7.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Tilskuddet til Tvedestrand kirkelig fellesråd går til å dekke de utgiftene som fellesrådet har ansvaret for etter kirkeoven. Det gjelder blant annet:

- Kirkelig administrasjon
- Kirker (bygninger og kirkelige handlinger utenom prestens lønnsutgifter)
- Kirkegårder

Tilskuddet til andre tros- og livssynssamfunn som tidligere har blitt fordelt fra kommunen, er fra 2021 overført til staten.

7.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

7.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
270 Kirke og trossamfunn						
Inntekt	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Utgift	5 122	4 598	4 598	4 548	4 608	4 608
Netto	4 972	4 448	4 448	4 398	4 458	4 458

Netto utgifter inneholder tilskudd til Tvedestrand kirkelige fellesråd, inkl. ungdomsprest.

8 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik (280)

8.1 Driftsbudsjettet

8.1.1 Driftstiltak i sektorene

Driftstiltak

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025	2 022	2 023	2 024	2 025
28 010 - Avvikling av boligstiftelsen fra 2024 (075)	0	0	-1 200 000	-1 200 000
28 010 - Holde stillinger vakant i sektorene (103)	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-700 000
28 010 - Innsatstrappa - bærekraftige omsorgstjenester (102)	0	0	-200 000	-200 000
28 010 - Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost reduseres i 2022 (121)	-50 000	0	-50 000	-50 000
28 010 - Omstillingskostnader fra 2023 (117)	0	200 000	164 000	0
Sum tiltak	-1 350 000	-1 100 000	-2 586 000	-2 150 000

075: 28010 - Avvikling av boligstiftelsen fra 2024

Det er på gang et forslag til ny stiftelseslov som muliggjør oppløsning av kommunale boligstiftelser på en enkel måte etter vedtak i kommunestyret og uten dokumentavgift. Det foreslås derfor vurdert avvikling av boligstiftelsen fra 2024, og tilbakeført verdien og resultatet til kommunen. Forventet nettogevinst anslås til om lag 1,2 mill. kroner fra 2024. Tallet er usikkert. Resultatet for Boligstiftelsen har vært på mellom 1,0 og 1,7 mill. kroner de siste tre årene.

103: 28010 - Holde stillinger vakant i sektorene

Det foreslås å holde ledige stillinger vakante så lenge som praktisk mulig i sektorene. Vakanser tilsvarende om lag 1,5-1,7 årsverk og 1,3 mill. kroner foreslås fra 2022-2024. Deretter ned til 0,7 mill. kroner og ca. 1 årsverk i 2025.

Det kan i enkelte tilfeller ses på om ledige stillinger kan bemannes opp med interne folk. Det vil selvsagt avhengig av kompetanse- og ressursbehovene for stillingene.

102: 28010 - Innsatstrappa - bærekraftige omsorgstjenester

Kommunen er deltaker i et interkommunalt prosjekt der et av målene er å lage en felles innsatstrapp for de 8 kommunene i Østre Agder. En innsatstrapp kan vise hvordan de ulike tjenestene til innbyggerne er lagt opp og synliggjør grad av inngripen i innbyggernes liv.

Prosjektet har fokus på systematisk jobbing med tidlig innsats, tjenester i lavere trinn i trappa, turnusgjennomganger, kursing i vedtaksfastsettelse etc.

Det er vanskelig å vurdere anslag på innsparinger i årsverk, og det er på usikkert grunnlag estimert en innsparing mot slutten av perioden.

121: 28010 - Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost reduseres i 2022

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost reduseres fra 100 000 kroner til 50 000 kroner i 2022. Posten videreføres på 50 000 kroner i 2023. Deretter er posten foreslått tatt ut i 2024 og 2025.

117: 28010 - Omstillingskostnader fra 2023

Det foreslås å legge inn en post for omstillingskostnader i 2023 og 2024. Midlene kan for eksempel brukes til kjøp av konsulenttjenester og ekstern kompetanse.

Kommunen står foran et stort arbeid med å sammenføye fire skoler til en og posten er i hovedsak tiltenkt prosessen rundt etablering av en felles barneskole.

8.2 Sektorenes ansvarsområder

Tjenesteområder

Ansvar 280 er et ansvarsområde for føring av enkelte fellesutgifter og budsjettering av avsetninger mv. Kommunedirektøren har ansvar for å følge opp dette ansvarsområdet. Nedenfor spesifiseres og omtales de ulike bevilgningene på ansvarsområdet.

8.2.1 Nøkkeltall - økonomi og årsverk

8.2.1.1 Driftsbudsjett

Bud 2022-25 - driftsrapport per sektor

Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik						
Inntekt	-42	0	0	0	-1 200	-1 200
Utgift	-20 407	-5 735	-4 602	-4 402	-4 688	-4 252
Netto	-20 449	-5 735	-4 602	-4 402	-5 888	-5 452

I tabellen nedenfor har en tatt inn informasjon om de enkelte postene under dette ansvaret. Beskrivelser følger under tabellen.

Konto	Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
	1601110 Pensjon og premieavvik, drift						
109000	Pensjonsinnskudd og trekkpliktige forsikr. ordn.	-3 829	0	0	0	0	0

Konto	Beskrivelse	Regnsk ap 2020	Budsj tt 2021	Budsj tt 2022	Budsj tt 2023	Budsj tt 2024	Budsj tt 2025
109001	Arb.givers andel SPK - pensjon	-2 485	0	0	0	0	0
109002	Arb.givers andel KLP - pensjon	-11 440	0	0	0	0	0
109010	Premieavvik SPK - pensjon	7	-468	-879	-879	-879	-879
109011	Premieavvik KLP - pensjon	-6 002	-15 062	-13 342	-13 342	-13 342	-13 342
109020	Amort. premieavvik SPK	87	0	216	216	216	216
109021	Amort. premieavvik KLP	7 522	8 656	6 330	6 330	6 330	6 330
109900	Arbeidsgiveravgift	-3 349	-969	-2 005	-2 005	-2 005	-2 005
109903	Arb.g.avg. av amortisering tidl. års premieavvik	1 073	0	923	923	923	923
119500	Avgifter, gebyrer og lisenser	2	0	0	0	0	0
119506	Kontingenter	16	0	0	0	0	0
127000	Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	14	0	0	0	0	0
142900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	4	0	0	0	0	0
172900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-4	0	0	0	0	0
		-18 384	-7 843	-8 757	-8 757	-8 757	-8 757
	1601111 Tap på fordringer, drift	0	0	0	0	0	0
147001	Tap på fordringer	-7	50	50	50	50	50
147002	Avsetning tap på fordringer	80	0	0	0	0	0
		73	50	50	50	50	50
	1601115 Tilskudd og fellesutgifter	0	0	0	0	0	0
112000	Samlepost annet forbruksmateriell, varer og tjenester	0	-100	0	0	0	0
118501	Personforsikring	151	150	150	150	150	150
147000	Overføring til andre (private)	5	105	5	5	5	5
177000	Refusjon fra andre (private)	-34	0	0	0	0	0
		121	155	155	155	155	155
	1601116 Avsatt til lønnsoppgjør	0	0	0	0	0	0
101010	Lønnsoppgjør neste år	0	5 700	5 200	5 200	5 200	5 200
		0	5 700	5 200	5 200	5 200	5 200
	1601117 Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost	0	0	0	0	0	0
147000	Overføring til andre (private)	0	100	50	50	0	0
		0	100	50	50	0	0
	1601118 Utviklings- og omstillingsprosjekter	0	0	0	0	0	0
101000	Fast lønn	0	-1 800	-994	-994	-1 148	-690
109002	Arb.givers andel KLP - pensjon	0	-286	-147	-147	-169	-101
109900	Arbeidsgiveravgift	0	-294	-160	-160	-184	-110

Konto	Beskrivelse	Regnsk ap 2020	Budsj tt 2021	Budsj tt 2022	Budsj tt 2023	Budsj tt 2024	Budsj tt 2025
127001	Konsulentttjenester	146	0	0	200	164	0
142900	Merverdiavgift som gir rett til mva.kompensasjon IA	3	0	0	0	0	0
147000	Overføring til andre (private)	0	-1 516	1	1	1	1
172900	Kompensasjon for merverdiavgift IA	-3	0	0	0	0	0
177000	Refusjon fra andre (private)	0	0	0	0	-1 200	-1 200
		146	-3 897	-1 300	-1 100	-2 536	-2 100
	28099 Tilleggsbev. mv., utgående kostnadsbærere						
109900	Arbeidsgiveravgift	-2 406	0	0	0	0	0
		-2 406	0	0	0	0	0
	SUM	-20 449	-5 735	-4 602	-4 402	-5 888	-5 452

Lønnsavsetningsposten

Ved beregning av lønnsavsetningsposten for 2022 har en i utgangspunktet benyttet statsbudsjettets forutsetninger om en årslønnsvekst på 3 prosent. Overhenget fra 2020 er anslått til 1,8 prosent og lønnsglidning på 0,30 prosent. Avsetningen til lønnsavsetningsposten er etter dette beregnet til 5,2 mill. kroner (årslønnsvekst 1,5 %).

Pensjon og premieavvik

I midten av oktober 2021 mottok kommunen brev fra KLP med anslag på hva en må innbetale i pensjonspremie i 2022. Prognosene viser en reduksjon sammenlignet med det som er innarbeidet i budsjett 2021. Da var det lagt inn en premiesats på 15,9%. Prognosen for 2022 er 14,8 %.

En har også mottatt informasjon fra Statens Pensjonskasse (SPK) med prognoser for 2021. Beregningene for dette området viser at premiebelastningen økes fra 8,7 % i 2021 til 9,5 % i 2022.

De senere årene har en sett store endringer gjennom året i KLPs anslag på innbetalingsbeløp fra kommunene og årets premieavvik. Det er derfor grunn til å presisere at det er stor usikkerhet på området.

Premieavviket for KLP og SPK er beregnet til 16,2 mill. kroner i for hvert år i perioden, beløpet er inkludert arbeidsgiveravgift.

Bokførte premieavvik skal senere kostnadsføres med enn lik andel over flere år. Til og med 2010 har dette vært fordelt over 15 år, mens det fra 2011 ble endret til ti år. Fra 2014-avviket skal en benytte sju år. Amortisering av tidligere års premieavvik er beregnet med utgangspunkt i informasjon pr. oktober 2021. Det er usikkerhet også på dette området, siden premieavvikene for 2021 ikke blir kjent før i januar 2022. Amortisering av tidligere års premieavvik er satt til 7,5 mill. kroner for hvert år i perioden.

I og med en har brukt mye premiefond til betaling av faktura fra KLP i 2021, vil det få en reduserende effekt på amortisert premieavvik for senere år. Bruk av premiefond vil isolert sett føre til at betalingen av pensjonspremiene reduseres, og som følge av det vil premieavviket reduseres. Premieavvik er definert som differanse mellom innbetalt pensjonspremie og netto

pensjonskostnad.

Personforsikring

Det er satt av 150 000 kroner hvert år til Norsk pasientskadeerstatning.

Overføring til private

Overføring til private gjelder innsamlingsaksjonen.

Tap på fordringer

Det er avsatt 50 000 kroner til avsetning til tap på fordringer hvert år i økonomiplanperioden.

Avvikling av boligstiftelsen og overføring til kommunen (tiltak)

Avvikling av boligstiftelsen og overføring til kommunen fra 2024 gir en årlig forventet merinntekt på 1,2 mill. kroner.

Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost (tiltak)

Det er avsatt 50 000 kroner i 2022 og 2023 til kommunestyrets tilleggsbevilgningspost. Det er ikke avsatt noe beløp i resten av økonomiplanperioden.

Omstillingskostnader/ Konsulenttenester (tiltak)

Det foreslås å legge inn en post for omstillingskostnader i 2023 og 2024. Midlene kan for eksempel brukes til kjøp av konsulenttenester og ekstern kompetanse.

Kommunen står foran et stort arbeid med å sammenføre fire skoler til en og posten er i hovedsak tiltenkt prosessen rundt etablering av en felles barneskole.

9 Vedlegg

9.1 Avgifter, gebyrer og betalingssatser

9.2 Gebyrer RTA

9.3 Budsjettnotat selvkost

